

ههتا كهنگى
پننتگوه ئيخستن

سپلاڤ

103

شوات / ئادار

هه پشانه په ل ئاميدىي دهر دكه شپت

• سياست و نه خننه ي ئيراني ،
بو پاتنه روژا كوردستاني

• پايسكليات ئاميدىي بونه
قههره مانيت ئيراقى

• مه خزمه تكار دقين ، نه
به پرسيت پننت ميژا

• هه كه داعش بوسلمان نه بن...
پا بلا فوقه ها باخفن

• ميرگه ها به هدينان و فيدراليزم

• ئاميدىي و خودانكرن و بهر ئينانا
ئارموينتى و گرمى وى

حه تندا نتيعى و ترسا وى ل سهر كوردستاني

هەتا كەنگى پىشتگۆه ئېخستەن

مەھمەد مەسەن

ل دەستپىكا شۆرشىت بارزان، دەقەرا ئامىدىي، پىشكا شىرى ھەبوويه دخوين رىتتيدا و نەخاسمە زى ل كومارا كوردستان مەھابادى و ل شۆرشا ئىلوونا مەزن و ھەروسا ل شۆرشا گولانا پىشكەقتەخاز و سەرھەلدانى و ل قى شەرى دوماھىي كۆ ب پىلاننىت دارشتى و مەزن ب ناڧى دمولەتا ئىسلامى، ھىرشى كوردستانى كرى، خەلكى قى دەقەرى ب گەرمى و ز دلسوزىيەكا مەزن قەستا بەروكىت شەرى كرىنە و دچەپەرىت بەرەقانىي دانە، ئەم وەك كورىت قى دەقەرى، داخازى ژ حكومەت و پەرلەمان و سەرۆكاتيا كوردستانى دكەين، كو بەرىخۆدانەكا دەقەرا ئامىدىي بكەن و ب چاقەكى دادىي و ب وىژدان بەرىخۆ بدىنى، چونكە ئەگەر بەرىخۆ بدەينە جوگرافيا دەقەرا ئامىدىي كو قەزايەكا مەزنە و ھەقتخوبىيە دگەل دەقەرا ھەكارى ل باكور و دگەل ھەقلىرى و ئاكرى و شىخان و دھوك و زاخۆ، پترى ٤٠٠ سەد گوندان بخۆقە دگرىت و ب سەدان گوندىت وى ھەتا نوکە زى دچولكرىنە و ئەگەر زلايەكى دىترقە زى بەرىخۆ بدەينى كو ئەف دەقەرە ھىليشانكا شۆرشان بوويه و خەلكى وى دسەنگەرىت شەرف و بەرمەقانىي دا ب ھزاران شەھىد داينە و نوکە زى دگەلدابىت، ھەر دەمى تەنگاڧىەك ب سەر وەلاتى مەدا ھاتىبىت، خەلكى قى دەقەرى ل پىشيا ھەميان بوويه بو قوربانيدانى،

ل شەرى داعشى زى خۆياكرمقە كو نىزىكى سەد قەھرمانان گيانى خۆ كره قوربانى ئاخا وەلاتى خۆ.

راستە ھندى مە گوھ لى بوى ب بەزن و بالا ئامىدىي قە ھاتىيە گوتن، بەلى ئەم دىبىزىن، ئەم دىبى بەھر بووينە ژ مافىت خۆ، كو دفر بوون بو دەقەرا مەزى بەينە كرن و بدەنە خەلكى وى و مە نەقەت ناڧى چ دەقەرا بينىن كو يا بو وان ھاتىيە كرن، بەلى چارىكا وى زى بو دەقەرا مە نەھاتىيە كرن، چونكە ئەم ھەزدكەين كو ھەمى دەقەرىت كوردستانى بكەنە بەھەشت و ھەمى خەلكى كوردستانى ھەزى ھەمى تىشتەكە بو بەيتە كرن.

ل ھەمى پارىزگەھىت كوردستانى و ل ھەمى قەزا، زانىنگەھ، يان پشكىت زانىنگەھان، لى ھاتىيە قەكرن، بەلى ھەتا نوکە كو چەندىن جاران داخازى زى ھاتىيە كرن و ھەميان زى سۆز داينە، بەلى ھەر دىبى مفا بووينە و ب نىسىن زى وەكى رىكخستىيىت جىماكى مەدەنى و جقاتا پىششەبرنا دەقەرا ئامىدىي، داينە جەھىت شولەزى.

ئەگەر بىز خۆ ل ھەمى جەھكى زانىنگەھا قەناكەن، ئەم دەرھەڧىن روى ب روى ناڧىت وان ھەمى دەقەرا بينىن يىت كو زانىنگەھ، يان پشكىت وان لى ھاتىيە قەكرن، ب تى دەقەرا مە نەبىت و بلا سەركىشىت مە يىت سىياسى ل كوردستانى، ب حكومەت و پەرلەمان و سەرۆكاتيا پەرلەمانى، ب شاشى دەقەرا مە نە گەھن، راستە و ئەم دزانين ئەم دەھزارىن، بەلى بى دنەگيا مە ژ رموشتى پاقزى خەلكى دەقەرى يە و پاراستا قان دەستكەڧتايە و مە نەقەت ئالوزى پەيدا بىن.

ئەڧجا يا پىدڧىيە خويندنا ھەمى سەرکردا و كاربدەستا يا دروست و دادپەرورم بىت و پلاننىت ئافەدانكرن و پىشتەقانىكرنى ل ھەمى دەقەرا وەكى ئىك بىت و ئەڧا نوکە ل كوردستانى دىبىت، نەخاسمە ل دەقەرا ئامىدىي كو مەختبونەكا بەردەموام ھەيە ل دەقەرا ئامىدىي بو ئاڧا سەنتەرى دھوكى و بازىرىت دىتر، ئەڧەزى دزقەرىت بو پويىتەپىنەكرن زلايى دەستەلاتىقە.

ئەگەر ھوسا ب بۆرىت، ئەم ھزر دكەين كو كوردستانى دى پاشەرۆژەكا رەش ھەبىتە ژبەركو گوند نەمان و داچاندن ب ئىكجارى يا بنېر دىبىت و چ سەنتەكرارى زى مە نىنە و

دىسان چ پويىتە ب جەھىت سەيرانيا زى نەمايە، كو بىبىتە زىدەرەكى ئابوورى، ئانكو ھەمى خەلكى كوردستانى يى ب ھىڧيا مەھياناڧە و چاقى وان ل سەرى ھەيڧى يە و ئەف رموشا نوى و ژ نىكەكەڧە ديار بووى، شەرى مەزنى داعشى و نەدانا بودجەي ژلايى حكومەتا فىدرال قە، ئارىشە و ئاستەنگ گەلەك مەزنتر لى ھاتىنە، ئەڧجا پىدڧىيە و مزارتا پلان دانانى و بسپورىت شەھەرزا ژ دەرڧەيى وەلاتى بينى و بەرنامەريزيا بكەن بو ھەمى بىاڧىت زىانى داکو پىشتگەرميا مە نەفت ب تى نەبىت، بەلكو مە گەلەك سامانىت دىتر بىت ھەين، كو بەرسىنگا دوژمنىت كوردا بگرن و خۆ بخۆ خۆدان بكەين.

ھەر بو مىناك ل بازىرەكى ئەلمانيا ل سەردەمەكى كار تىدا نەما و ئەف بازىرە ھىدى ھىدى ژ خەلكى وى قالا دبوو، حكومەتا وى وەلاتى ب رزى قەكولىن ل سەر وى چەندى كرى و گەھىشتە ھندەك قەريزان و برىاردا كو جەھى فىركنا b-m-w و جەرياندنا وى دى ل وى بازىرى بىت، ب قى ئەگەرى جارەكا دىتر زيان زقريف بازىرى و وەكى بەرى بوڧ قەرمبالغ، بەلى ئەم دىبىزىن ئەڧە خەتايىت وان كەسانە يىت كو دبنە بەرپرس ل قى دەقەرى ژ ھەر ئاليەكى بن و خەلكى كىش دەقەرى يە دى پويىتەيى ب وى دەقەرى كەن، قىجا بلا بەس بىت و قان دەستكەڧتا ب پارىزىن، دادپەرورىيى بكەن و جوداھىيى دناڧەرا چ دەقەراندنا نەكەن و دلى خەلكى پىدڧى و خۆدان ماف ل ھزرىت نەتەوى سارنەكەن و مافى زارۆكىت دەقەرا مەيە يى و گەنج و شاگردىت مەيە كو وەكى ھەمى دەقەراندنا مافىت خۆ وەرگرن و نەبىزىن كو نوکە گاڧا ھندى نىنە و پىدڧىيە زىان يا بەردەموام بىت ، راستە شەرمەكى دژوار ل سەر كوردستانى ھەيە، بەلى ئەم ھزر دكەين وەكى قەزا ئەو پىشەمرەگىت خۆبەخىشەت دەقەرا ئامىدىي ل ھەمى كوردستانى دبەلاڧن ل بەرۆكىت شەرى، ژ شنگالى تاكو رۆژئاڧايا كەركىكى ب دەھان ھزارانە و ژ قى گوتتا خۆ بەرپرسارىن و چ زىدمى تىدا نىنە و بەرمەقانىكرن زى ژ وەلات و نامووس و كەرەمەتا ملەتى چ منەت تىدا نىنە و رۆژ بو رۆژى دى خورتر بين بو قوربانيدانى، بەلى دىسان دىبىزىن بەسە و ب چاقەكى دلوقانىي بەرىخۆ بدەنە دەقەرا مە..

شهری قادسی و تیگه لیا وی ب قهومینیت چیبوونا که ونیقه هه ی
مه درسا مزگه فتا گوهرزی و مه لا نه حمه دی گوهرزی

کلیپا هیلی لوڻ دیتنه یا ئیکئی ل سهر دونیایی

گله کی ئاف قهفان نه یا ب مفایه بو ساخلمیئی

خودانی نیمتیازی

محمهد محسن

سهرنشیکار

خالد دیرمشی

xaliddereshi63@yahoo.com

0750 464 2107

دهسته کا نشیکاران

عبداللہ مشرختی

د. ناشتی عبدالرحیم

محمهد عبداللہ نامیدی

یوسف محمهد سعید

سهردار هیئتوتی

دهر نیختنا هونهری

ریناس حرسن

renasgurbawi@yahoo.com

چاپخانا خانئی - دهوک

تهدریس: نامیدیئی - کانیا مالا

نشیسینگهها دهوک- ماسیک نیزیکی دیرا نهرمهنا

E_mail:govarasilav@yahoo.com

Tel:0627633369

سیلاڻ ل سهر تورا ئینتهرنییتی:

www.amedye.com

هه که داعشی بوسلمان نه بن . . . پا بلا فوقه ها باخفن

نخستین: علی نهمین

نهمین: باقی بهمان

میناکه کا خراب یا دسته لاتداریی و حوکمی ددهنه نیاسین، میناکه ک هژیانا ئیکه تیا نیشتمانی پتر لیکر و دهوله تا گهنده لیی بهرهمینا، ل دویف کو پتریا ئیراقیان دکراندنی ل سهر فی چهندی دکهن، کول دهمه کی نهم بهحسی راپورتیت نافدهوله تی ل سهر فی ئالی ناکهین.

ریکخستیا داعش و فوقهائیت وی هزر ب نهقلی دهقی و سهرقهیی دکهن، نه نهقلی ئیجتیهادی، دهقی ب دروستی بجه دئینن، یا دیاره کو نهف ریکخسته ل دویف وان رهشنقیسا دگهریت کو ل دویف کریاریت وان بن و نهو هزر ب مهژییه کی ئیجتیهادی ناکهن و گوهداریا هندی ناکهن کا دی ب نهگهرا وان چ زیان گههنه دینی و خهلکی و نهفه وان پسپارا دنآزرینیت ییت کو سازیا فیهقه ها ئیسلامی گیرو دکهت و ددهته رهخه کی، نهف سازیه، سهرباری جوداهیا مهسه ییت وی، گهلهک درهنگ دیار بو، ژبو خوراگرتی بو زفراندنا ئافاکرنا هزرا نه حکامیت سولتانی ییت روژی و ل دویف پیقاروییت نوی، ههتا کو ل سهر بازا تیگه هشتا دهقی و خاندنا وی و تا کو ژبیرن، ییت کو گریدای ب حدود و نه حکامانقه. نهری یا پیغه مبهری گوئی و ل

گونه هکاریکرین، پشتا خو یا ب دهقه کی دینی گهرمکری، فیجا چ ژ قورئانی بیت، یان ژ سونه تا پیغه مبهری بیت و نهف نه حکامه ییت دناف دلئ پهرتوکیت فیهقه یی ل دهف سونه و شیعان، ب فی ئانکویا خو یا ساده (داعش) دیژنه بوسلمانا و دونیایی، نهو ب دروستی نه حکامیت شه ریعه تی بجه دکهن و پشتگهرمکرن ب دهق و نه حکامیت کو پتریا سازییت فیهقه ها ئیسلامی نهری دکهن.

و هه که نهفه رویهک بیت ژ روییت بهرچاقیت داعشان، نهو خو ب هیژ دیار دکهن، ژ پیفیکا (منطلق) ژ کریاریت نهف ریکخسته پی رادیت دجه کرنا نه حکامان ب ناقی ئیسلامی، پا دقیت ئالیی سیاسی و جفاکی نه یی قه دهریت کو نه گهره که ژ نه گهریت پهیدا بوونا فی دیاروکی، وهکی سهر بو را حوکمی حزبا به عس ل ئیراق و سوریی دکهت، سهرباری دهسته لاتدارییت ته په سهریی ب ته فایی، ییت کو دنیاتی جفاکی و سیاسیدا ل وان ههر دو وهلاتان نهو کریار کرین، بییکو پیکنینا سهر بو را دهسته لاتداریی پشتی به عسیا ل ئیراقی و قوناغا داگیرکاریا نهمریکی ژی بهری هنگی، میناکه کا سهرکه فیهقه بو نویژهنکرنا فی ئاهاهی، لی بهلی ئیراقی ل ههر دو قوناغان، یا نهمریکی و یا پشتی وی ژی، ب

ریکخستیا داعش چ حوکمه کی خو، نهو ییت کو دونیایی ل دور ئیخسیر و ییت نه دگهل هزرا وان، یان گونه هکاری کرین، دیتین، وان بی پشتگهرمکرن ب دهقه کی دینی نه کریه، فیجا چ ژ قورئانی بخو بن، یان ژ سونه تا پیغه مبهری بن و نهف حوکمه ژی دناف کویراتیا پهرتوکیت فیهقه یی ل دهف سونه و شیعان دا هه نه.

لایهک ژلاییت هزرا ریکخستیا داعش ئاریشه کا کویره ل دهف بوسلمانان و ب دروستی ژی ل دهف سازییت فیهقه ها ئیسلامی، فیجا چ ییت شیعی بن، یان سونی، سهر دهرییت فی ریکخستیی، دجه کرنا (حدود و نه حکامیت) ب ناقی شه ریعه تی، ییت رتلیکری و سوئن و هافیتن دجهیت بلند دا و دهستبرین، ههتا کا سازییت فیهقه یی بیت دینی برن، ییت کو رویی فان نه حکامه رهش کرین، نه ژ پیفیکی نه نهری کرنا وی یا خوزایی، بهلی ژ پیفیکی نه شیانا فی ریکخستیی دجه کرنا فان نه حکاماندا.

ژبهر فی ئیکی، ریکخستیا داعش چ حوکمه ک ژ حوکمیت خو بجه نه کریه، ییت کو ههمی دونیایی ب چاقیت خو دیتین، دگهل ئیخسیرا، یان ییت جودا ژلایی دینی فه، یان ییت کاره کی

وی سهردهمی هاتیه بجهکرن، دقیت ب دروستی بهیتیه بجهتینان، ئانکو دهستی دزیکهری بهیتیه برین وهک میناک..؟ کو ئەو دهقهکی دیاره ب هویرکاتییت خۆقه و میناکا داعش، دقئ راقهکرنیدا، ئەو قهریزه، نه ئەگهر، قهریزا قالاتیا ناقبهرا پیدفیا دهمئ نوکه ل ناقبهرا نهشیانا سازیت فیههئ بو دمر باز بوون ژ ئەحکامیت فیههئ بیت شوپاندی، کو قئ دمرگهه ل ههمبهر داعشئ قهکریه ب بزقیت دقئ دهمهنا بهرفه رههدها، کو ههمی چهیری هیلاینه.

ددیروکا ئیسلامیدا گهلهک بزاف هاتته کرن ژبو سهردمهریکرنی دگهل ئەحکام و حدودان، هندهک فوقها دبیزن حدود و ئەحکام ل دور بهرژموندی و زیانا دزقرن، ئەفه ژی بو ئەگهری راوستاندنا هندهک ئەحکام و حدودان، ل دهمئ بجهکرن و ان زیان دگههاند بهرژموندیا تهقای، بو میناک دزهمانی بهریدا، برس و ههژاری، گهلهک بهلاف بوو، ئینا ئەحکامیت دستبرینا دزیکهران هاته راوستاندن، لی بهلی قهدهر ژقان دیدهقانیئ دیروکی، پسپار ههر دمنیت، ئەری ئەف حدود و ئەحکامه، بیت کو پیغه مبهری ل سهر زمانی خو بجهتینان، ئەحکامیت ههمی زمانانه..؟

ب ههر رهنگهکی بیت، ریگخستیا داعشئ زانی بیت، یان نه زانی بیت، دبیزته مه وهکی ئەم بوسلمان، ئەفه ئەحکامیت دینی ههومنه و ئەفه فیههئ ههومنه دهاقیمه ناقچاقیت ههوه و ناقچاقیت ههمی دونیایی، پا دی هوین چ کهن..؟

ئهو قهتلازیا کهلتوری دینی و سیاسی یه یی کو ئەم دنیا سین، بهلی دیاردکهین چهند گونههههکا

مهزنه ددمرههقا دهنگی چیکرن و ئیجتهد و نویکرنیدا دهیتیه کرن، یی کو ددیروکا مه یا ئسلامی یا نویدا دهنگهکی چهندی تهپهسه رکریه و ههکه سازیت فیههئ ئیک ژ کهلهیت پاراستا فی کهلتوری بن، یی کو بویه دهقهکی پیروز، سهرباری هندی کو دهقهکی مروقیه (بشری) ئەو وی پیروزی ب دهمه نائینیت ئەو پیروزی دهقهکی قورئانی، یان گووتیت پیغه مبهری، کو دهیتیه ههژمارتن دهستکهفتهکا مروقی یا فوقهئا بیت کو ئیجتهد کری و یا بو زمانی وان بکیرهاتی بهرههه ئینای.

یا ئەقرۆ داعش دبیزن، ئانکویا وی ئەوه ئیسلاما دیروکی نهشیایه تیگههئ دمولهتا نوی ومربگریت و قوناغا پشتی خیلافهتی و قهگۆههزتا تیگههئ (شورایی) بو هزرا دیموکراسیی، کو دهاته هژمارتن ب تیگههئ هوزاتی،

چیتر بو ههیامی (دهعوی). ئاخستن ل سهر ئەحکام و حدودان ل بن دژواریا ئەحکامیت داعشاندا دیار بو کو دمرگههئ ئیجتهدی دریفهچوونا ئیسلامیدا وهکی یی گرتیه، ههکه ههما ب ئیکجاری نه یی گرتی بیت، چ جوداهی ل ناقبهرا سازیا فیههئ دبیاقی سونی و دبیاقی شیعیدا نینه، ئانکو دهستهلالاتا سیاسی یا بشیانه کو سازیا دینی دورپیچ بکهت و بکهته هیزا دهستهلالاتا خۆ، ب ناقئ پیدفیا تاعهتا دهستهلالاتاری، یان ب ناقئ ویلایهتا فهقیه، یا کو حوکمی ب ناقئ خۆدی دکهت و دههردو حالهتاندا ژی ههقدزیهکا گهوههری ههیه دگهل تیگههئ دهستهلالاتا دمولهتا ههقهچهرخ، کو ژ ملهتی دمردکهفیت، بهلی تیگههئ ئیسلامی یا پشتگهرمه ب وی یا ژخۆدی دهیت و نوینهریت وی ل عهردی، دهیتیه خاری بو مروقان.

سیاسهت و نه خشه یی ئیرانی، بو پاشه روژا کوردستانی

ب/مکمت عیسی په مچی

ژ ئیرانی، ژبه رکو تورکیا سیاسهته کا دیار و ئاشکرا دکهت و تشتی وی یی بهرچاقه و نه گهلهک یی قهشارتیه، بهلی ئیران گهلهک گرانی خۆ دکهته سهر نه په نیا و دروستکرنا (فهریکا) و مایته کرنتی ناخخوی و کاری سیخوری و سیاسهتا قهشارتی، ههر ومکی ل ئیراقی ب کارئینای دژی ئهمریکا و سهرکهفتن ب دسته ئینای، ههر چاوا بیت ئیران دی دژایه تیا کوردان کهت، نه گهر نه ف دموهلهته دبهرژوموندا واندا نه بیت و کورد و ئیران نه گههه چ قهریزیت رهها و بهرهمدار، چمکی ئیران د ترسیت کو دموهلهتا کوردستانی بیته پشته قانیهک بو ئیسرائیلی و دی جوها گهلهک نیژیکی ئاخا ئیرانی کهت، نه گهر ئیران بزانیته کو ب راستی دموهلهتا کوردستانی گهفهکا ب هیزه ل سهر وی و ژخو بیزاربیت نهغه نهو دی ههمی بزاقا کهت ب ههلوهشینیت، یان ههر د بنیاتدا بزاقی بکهت چ دموهلهت دروست نهبن، دی چار ریکان ب کارئینیت دژی قی دموهلهتا ژدایکبووی.

یا ئیک ب ریکا لهشکهری وئوپه راسیونیت لهشکهری، ب ریکا زیرمقانیته شورشا ئیرانی و نهخاسمه چهکیته ئاسمانی، کو نوکه دو تا سی لیواییته وان ل ئیراقی ههنه و هاریکاریا لهشکهری ئیراقی دکهت، ب بهانا پاراستنا جهیته شیعا بیت پیروز و بهرمنگاربوونا تیروزی، دیسان دی سۆزا عهرمبان ژی راکیشیت، نهخاسمه عهشیریت عهرمبان کو

ئاخی و دمیایی نینن بو دونیا ژ دمرقه و نهغه ئیکانه ریکه بو گههاندنا کوردستانی بو دونیا ژ دمرقه و نه گهر نه، کورد دی هیته دورپیچکران و دموهلهتا وان گهلهک ناکیشیت دی جارمکا دی ههلوهشینیت، بهلی قی جاری کورد دشارمزانه و باومری یا بو وان دروست بوی کو دموهلهتا کوردستانی دی ب دبلوماسیهت و دانوستاندن باشتر بیت، ژ دموهلهتهکی ل سهر بنیاتی شهری و تیکنه گههشتی بیت ژ بهر هندی بهردموام بیت ددان وستاندنی دا دگهل دموهلهتیت جیران و نهخاسمه تورکیا و ئیرانی.

ههر ل دستپیک ئیرانی دژایه تیا خو بو قی پروژهی راکههاند و ب فهرمی و بریکا په رلهمانی وهلاتی خو نهغه چهنده ئه ری نه کر، نهخاسمه ب بهانه یا پاراستنا ئیک پارچه یا ئاخا ئیراقی، نهغه ژی پشته ئیسرائیلی ب ئاشکهرایی و ب هیزه پشته قانیا کوردان کری بو دموهلهتوونی دگهل هندی دا ئیرانی چهنده گونه هباریهک بو کوردان دروستکران، کو کورد نه گهری تیکنان رموشا ئیراقی و پارچه بوونا وی یه و گونه هبارکران ب تیکههلیت ب هیزه دگهل ئیسرائیلی، نهغه ژی بو راکیشانا ههستیته عهرمبان دژی پروژی کوردان.

گرنگترین دموهلهتیت جیرانیت کوردان تورکیا و ئیران و ههر ئیک دیتهتیت خو بیت نهمازه ههنه ل سهر قی مژاری، ههر چهنده ژ لای سهرمدریا سیاسی قه تورکیا یا جودایه

مژارا دموهلهتوونا کوردستانی یا بوویه مژارا روژی و نهخاسمه ل دمرگه هیته راکههاندنی بیت نافدموهلهتی ب تهقایی و کوردستانی نهمازی، کول قی دویمایی و پشته رموشا ئه منی و سیاسی یا ئیراقی تیچجوی و رویدانیت میسل هاتینه پیش و داعشی قانهکا مهزن ژ عهردی ئیراقی گرتی. دملیقهک بو کوردان دروست بو کو دمهقریت قه قه تیایی ژ کوردستانی ب پاریزن و دیسان بیننه بن دسته لاتا حکومتا کوردستانی، کوردان دیارکر کو ئیدی ئیراق ناغه گهریته قه رموشا جاران و یا بهری رویدانیت میسل، دگهل قی چهندی بو کوردان خوش دملیقه دروست بو کو دموهلهتوونا خو رابگههینن، نهغه و پشته چهنده سهرمدانه کیته نافدموهلهتی بو ئهروپا و ئهمریکا و روسیا هاتینه کرن ژ لای بهرپرست کوردستانی قه بو پشته قانیا قی پروژهی و گهلهک دموهلهتان پشته قانیا خو بو دیارکر، ههر چهنده پشته قانیا نافدموهلهتی گهلهکا گرنگه بو دموهلهتوونا کوردستانی، نهخاسمه دموهلهتیت نهندام د جقاتا تهناهیته دا، چمکی نهو بریاری ل سهر ددن، بهلی یا گرنگتر جیرانیت کوردستانی نه، ژبه رکو یا وان پشته قانیهکا ههره مهزنه ژ لای تیکههلیت سیاسی و ئابوری بیت کوردستانی بو دمرقه کوچ دمرگه هیته

ئیدی چ هیفی و ئومیدەك نامینیت
 كو بهحسی نه بتنی دمولهتی بکەت،
 بەلکی هەتا بەحسی مافی کوردان ژێ
 بکەت. ئەگە ئیران نەشیا فان تشنا
 هەمیان بکەت، بو دزایەتیا دمولهتا
 کوردستانی، ئەفە ئیران دی دەست ژ
 بەرنامی خو یی ئەتومی بەردەت دگەل
 دمولهتی مەزنیی رۆژنافا بەرامبەری
 دروستنەبوونا دمولهتا کوردی و ل قیری
 دمولهتی زلەیز هیفیا دگەن کو ئیدی
 ئیرانی ئەتوم نەبییت و ئەف دمولهتە ژێ
 ئەندامن د جقاتا تەناھیا نافدمولهتی دا
 و بریار هەمی یا ددەستی وان دا. ئەفە
 هەمی کوردان هاندەن کو ئیکریزیا
 خو ب پارێزن ب هەمی ئول و نەتەومفە
 و حزبیی راست و چەپ و ئیسلامی
 و عیلمانی، چمکی ئیکانە ریک بو
 پاراستا کوردان ئەف ئیکگریتەیه،
 ژبەرکو نوکە هەمی دگەمیەکی
 دانە و دموروبەریت وان هەمی ئاف و
 ئاگرە و ئەوان پیدفی ب ئیکریزیی
 هەیه کو بەر ب کنارەکی ئارام
 بچن.

و ئەفەژی گەلەك یا بساناهی یە
 کو ئیران یا ب ناف و دەنگە ب
 قی چەندی و ھندەك جارن دبیزنی
 کارگەھا حزبیی دژوار. یا سییی:
 بزافا دروستکرنا شەرەکی نافخوی د
 ناقبەینا پارتی و یەکیتی دا و ئەفە ژێ
 ھندەك دبیزن یا ب ساناهی یە، چمکی
 هیشتا بەرمژەنگی دو ئیدارەیی یا
 پارتی و ئیکەتی دیدارن و ئەفە ژێ
 ری خوشکەرەکە بو ئیرانی کو
 شەرەکی نافخوی دروست بکەت،
 کو ئیرانی کینجەکا مەزن هەیه ل
 سەر جەماوەری ئیکەتی، ب حوکمی
 ھندی کو ئیران نیزکی کەرکیک
 و سلیمانی یە. دیسان دویر نینە کو
 ئیران pkk بینیتە دناف سوحبەتی دا
 کو تیکەھلیی و ئی و ئیرانی ب
 ھیزن، ھەر وەکی ئیرانی سەرکەفتن
 ئینای ددروستکرنا شەر ی ناقبەینا
 پارتی و یەکیتی ژلایەکی و پارتی
 و pkk ژلایەکی دیفە و ئەفە ژێ
 ئەگەر روی بدەت دی بیتە ب ترستری
 شەر د میژوو یا کوردان دا، چمکی

پشتەقانی ئیرانی بکەن، یا دوی: ب
 ریک حزبیی ئیسلامی بیی شیعە و
 ب بەانا پارچەنەبوونا ئیراقی، ل قیری
 ئەگەر ئیران ب سەرکەفت دژی
 گروپی سونی و بەعی و دژوار،
 ئەفە دی بەری تەنگی گروپی
 شیعا دمتە کوردستانی و دی بزافی
 کەن کوردستانی داگیر بکەت و
 شیعە ژێ چ ئەزمانا نزانن، نەخاسە
 دژواریت وەکی (عصائب اهل الحق
 و جیش المهدی و حەشدا شەعی)
 و گەلەکی دی، ھەر دیسان ئیران
 دی پشتەقانی حزبیی ئیسلامی بیی
 سونی ژێ کەت، ئەویت دژوار و
 گروپی توخمپەریس و پاشقەمای ب
 لیدانا پرۆژە و خەونا کوردا، ھەروەسا
 ئیران دی پشتەقانی حزبیی ئیسلامی
 بیی کورد ژێ کەت و دی ھندەك
 بەھانەیی گریدایی ب ئیسرائیلی فە
 بو ھەلیخیت و ئەگەر نە ئیران بخو
 دی ھندەك گروپی ئیسلامی بیی
 دژوار دروستکەت کو رموشا تەناھی
 و سیاسی یا کوردستانی تیکبەت

پېشمەرگە، ئەو ناقتى بۈيۈك سۆمبۆلا دۇنيانى

مستەفا عبدالرەمەن ئەردەنى

بۇ جارا ئىككى ل سەردەمى كۇمارا مەھاباد ل ساللا ۱۹۶۶ز، پەيىقا پېشمەرگە ل سەر شەرقانىت كورد ھاتە دانان، ل وى دەمى سىياسەتمەدار دەرەجەدارىت لەشكەرى يىت كۇمارا مەھاباد، خرقە بېوون داکو ناقتەكى داننە سەر لەشكەرى خۇ، ژبەركو لەشكەرى ھەر وەلاتەكى، ناقتەك ھەبوو و پى دەھاتتە نىاسىن، عەرەبان، ب جەيش، جندى و ترکان ب جەندرمە و ئىران پاسدار..ھتد. لەوا داکو ناقتى لەشكەرى كوردان ژ وان يى جودا بيت، پىدقتى بوو ناقتەكى نوى ل سەر لەشكەرى كوردان بېھىتە دانان، د وى كۇمبۇنىدا پېشنىارا ناقتى پېشمەرگە، ژلايى (ئەحمەد دەسمال) قە ھاتە پېشنىاركەرن و ژلايى ھەمى كەسىت بەرھەقبوويى قە ھاتە بەلىكەرن ورازىبوون ل سەر ناقتى نوى و ژھنگى وەرە ناقتى شورەشگىرىت كورد بۈيۈك پېشمەرگە.

پەيىقا پېشمەرگە ژ دو پەيىقا پىكەھىت و ھەر پەيىقەكى ئانكويەكا تايىتە ب خۇقە ھەيە، ئەوژىك، پېش، بەرى- مەرگ، مرن، يان كو ئەو كەسى پېش مرنى دكەقتى، يان ژپېش مرنى قە دچىت. ئەگەر پىداچونەكى ب ناقتى پېشمەرگەيدا بكەين ھەر ژ دەمى ناقتىكى و تاكو نوکە، دى بىنن، كول سەر دەمى رژىما بەس، ب تى گۇھلىبوونا ناقتى پېشمەرگە، ترس و لەرز دىخستە گىانى رەشەك و سەربازىت حكومەتى و ھەمى دەزگايىت ب سەر وى رژىمى قە، ژبەر ھندى، رژىما ئىراقى ب ھزاران گەنجىت كورد دگرتن و دادگەھ و زىندانكەرن و سىدارە داينە، ب بەھانا ھندى كو وان تىكەھلى ب پېشمەرگە و ناقتى پېشمەرگە قە ھەبوويە، بەلى ھەر نەشيان ناقتى پېشمەرگە بىن ئاخ و بەرزە بکەن و رۇژ ب رۇژ پتر قى ناقتى جەھى خۇ ددل و ھناقيا كەسى كورددا كر و بۇ پارچەك

سوزىت، وەسا ھزرەدكر كو (گورگ و مېھ پىكەھە دچەرن) و ئەگەر دەستەھلاتا وان ئالى و كەساندابايە، نوکە ژ مېزبايە ھىزا پېشمەرگە ھاتبا ژناقېرن، دقتى رۇلى سەرۆك (بارزانى) نەھىتە ژبىركەرن، كو پشەقانى پېشمەرگە بۈويە. لەوا پىدقتى ئەم ھەمى سوپاسدار و پشەقانىت پېشمەرگە بىن و دىسان حكومەتا كوردستانى ژى پتر بەرى خۇ بەدەتە پېشمەرگە و چەكەكى پىشكەقتى بۇ پېشمەرگە پەيدا بکەت و ھەر دىسان ژيانەكا باش بو وان و مالباتىت وان پەيدا بکەت، داکو پتر بشىت خزمەتا وەلاتى خۇ بکەن.

ژ ژيانا گەلى كورد و ديار بو ئەگەر پېشمەرگە نەبىت مللەتى كورد ژى نابت. ھەر چەندە گەلەك جاران و پېشى رويدانىت قى دوماھىي يىت پارىزگەھا مىسل و ھاتتا گروپىت تىرورستى يىت (داعش) ژى، گەلەك پارت و ئالىيىت كوردى پېشمەرگە ب مىللىشيات، ناقتى دېرن و ھندەكا ژى ئەو وىرەكى دابوو خۇ و دگوت پېشمەرگە بۇچىە؟، مە پىدقتى پى نىنە، وەسا ددا خوياكەرن ھەر وەكو ئەو ل سەر ستىرەكى، يان ھەسارەكا ئارام دژىن، نەكول ناقتى ولاتەكىدا دژىن ھەمى رەخىت وى گورگ و ئاگرن، يان دى گورگ وى خۇن، يان ژى دى ئاگر وى

مە خزمەتكار دقین، نە بەرپرسیت پشت میزا

ئیسماعیل عالی

پرانیا بەرپرسیت مە بینە دکتاتور و بەری وان ل سامانی مللەتی وان بیت و حەزا دەسەلەتی ھەبیت. ل قیڤرە چارە ژى بریکیت رەخنی و خوپیشاندانا تتی ناھیتە چارەکرن، نەخاسمە ل قى کاودانی مللەتی کورد توشى شەری تیروری و داعشی بووی، بەلکو ئەفە پیدقی شۆرەشەکا ھزری یە، وەکو ئەو شۆرەشا ھزریا مەزن یا بەری سەدەھا سالال رۆژئاقایا ئەوروپا ل وەلاتیت زرھیزیت وەکو فرەنسا و بریتانیای رويداین، دا وی پاشکەقتن و دکتاتوری و دژواریا دەسەلەتیت کەنیسا نەھیلن، کو دژواریا وان گەھشت بوو گوپیتکەکا بلند، کو ژ دەمی نوکە و رۆژەھەلاتا ناقرەاست خراپتر بوو، لی ئەف بەرھەمی ئەوروپا ژى دخوت ژیدەرچویى وی ھەر ئەو سەرھەلدان و بەرخوھدانا رەوشەنھزر و ھزرقانیت وی بووینە، کو شیان زەحفا شاشییت ئولى و پاشکەفتیت ھۆزا رابووستین و کەسینیا خۆ ل سەر بنیاتییت دیموکراسی و لیبرالی، ئاڤا بکەن و بەرپرس و دکتاتوریت خۆ بکەنە خزمەتکار و ئەو ریکیت خزمەتکارنا ئاخ و وەلاتی نیشا گەلیت خۆ بدن.

لەوا ل قیڤرە ئەم پیدقی شۆرەشیت ھزرینە ژلایى گەنجیت خوھدان لیسانس و بەکالوریوس و ماستەرا و جەھى ھەر ل دامەزراندنا بگەرن

و ل دمردوریت وی ژى تری زیرەفان و خزمەتکارن. ئاھا ل قیڤرە مە بەحسا خزمەتکاری کر و بیرا مە ل کار و رولی وی ھات، کوراستی خزمەتکار دفرەھەنگیت مەدا ئەون ئەقیت خزمەتا بەرپرسا دکەن و خوزی ھەر چەند خزمەتکارەکیت ل دمردوری وی و کورسیا وی یا فیرعەونی بان، لی ئاریشە ئەوھ تەف وەلاتی دبنە خزمەتکار و پەیقا بەرپرسیاریت ژى ل وی دەمی دی پامانا دکتاتوری دەسەلەتی دەت. ئانکو بەرپرس دی بیتە دکتاتوری گەلی خۆ و حەژیکەری کورسیا خۆ و ئەوبخۆژی دی توشى نەخۆشیا نارجسی و ئەزئەزیی بیت و وەلاتی خۆژی دی توشى قەتلازییت برس و ھەژاری و بی کەساینی کەت.

بیخس ئەف دمرونا ل دەف پرانیا بەرپرسیت مە، نەتتی گوننەھا وانە، بەلکو قەدگەریتە کەلتورەکی لەنگ و شاش بو دیرۆکەکا دریز و ئەگەر ددقیت دیرۆکا رەش یا گەلی کورد دا بچینە خوار، دی بینین کاودانیت دونیایى و بی خوھدانی گەلی کورد و نە پاراستنا سنوریت کوردستانی و ئاڤاکرنا دەولەتەکا کوردی، ھەردەم کورد بووینە ماموریت تورک و عەرەب و فارسا، زیدەبارى کینجیت دینی و عەشیری، ب رەنگەکی شاش و نەریخوشکرنا ریکیت زانین و ھزرکرنی ل دەف گەنجیت کورد، تیکدا ئەگەرن کو

پاشقەمانا مە ژ پرنسیپیت دیموکرات ئەوھ ئەم ب دروستی ھزر د پامانا پەیقا بەرپرسا ناکەین، کو رامانا وی خزمەتکارنە و نزانین دەما کەسەک دبیتە جەھى بەرپرسیارەتیا تەخەکی ژ جقاکی، دبوارى کارى خۆدا، ئانکو خزمەتکاری وی تەخا مروفا ئەوی بەرپرسیارەتیا وان ب ستویى خۆفە ئالاندی. لی مخابن بەرپرس دەھزا جقاکیت مەدا ھەردەم کەسەکی خوھدان مال و سەرەوت و سامان و ھیز و ھۆزە و کەسەکی کاریزمی و بسەھانەتە و خوھدان برپارە و جەھى وی و قەسرا وی و کورسیا وی و ترۆمبیلیت وی و ریکیت پیشوازیکرنا وی و خوارن و قەخوارنا وی و جلك و سەروسیمايیت وی، ھەمی دتایبەتن

و بەرژموندىيىت كەسى، ھىزا خۇ دىئاڭاكرنا خۇ و گەلى خۇدا بىكەن كا چاوا و ب چ رىك دى بەرپىسىت خۇ برەنگەكى گوھۇرن و كەنە خىزمەتكار و نىشا خەلكى خۇ بىدىن كو خىزمەتكار نە تى خولامى، يان شوڧىرى بەرپىسەكىيە، يان پاقىر كەرى جادايە، دگەل رىزىت من بو وان، بەلكو ھەر رىيەرى ملەتەكىيە و ھىزا پاراستا بەرمقانیا ئاھا ملەتى خۇيە. ل ڧىرە ھەر دى ژوى گەنجى ژى دەستىيىكەت دەما دچىتە سەر كورسىا دەسھەلاتى و ۋى ھىزى بىكەت ئەو دى سويندا دلپاقىزى خۇت بو ۋى ملەتى، نەك خەونىت دەولەمەندى و ڧىللا و مۇلا و ترۇمبىلا و روينشتن ل سەر مېزىت قومارى و گەندەلى و دىزى و ھىزى.

ژخۇ ئەگەر ملەتى مە ھەر دىكتاتورا چىكەن و خۇ بىكەنە مامورىت وانا و خىزمەتكارىا وان نەك خىزمەتا ملەتى، ل ۋى دەمى ملەت تىكدا دى بنە مامورىت خومەدان كورسىيەكى و بلىك گوھۇرىن، ئەو ملەتى مامور تىكدا دى بىتە مامور و خىزمەتكار و بندەستىت دوژمنىت مە كوردا و ئەو دىموكراسىا ل دەست مەژى ھاتى دى ژدەست چىت.

ئەگەر ئەڧرو تو پىرسىارى ژ ھەر كەسەكى بىكەى بو دىتتا وان بو بەرپىسا، دى بىژن مە بەرپىسىت پىشت مېزا نەڧىن، بەلكو مە ئىك دڧىت خىزمەتا ۋەلاتىا بىكەت و رىكى بو ژيانا وان خۇش بىكەت،

لى مخابن كەسەك ۋى ھىزى ناكەت، كو ئەو بەرپىسىت پىشت مېزا ھەر ئەون ئەڧىت ئەوانا دانايىنە ۋىرى و ل سەر شاشىيىت پىرانيا وان، دگەل رىزىت مە بو دلسوز و كوردپەرورما، چاڧتىقاندنى ل بەرامبەر وان دكەن و موزايەدا بو دكەن و چاڧىت خۇ حلى و بلوق دكەن و مەدح و پەسەنا وان دكەن و خۇ دكەنە خىزمەتكارىت وان.

مخابن ژ سەدەما نەبوونا ھىزىت ئازاد، سەربارى بوورىنا بىست و چار سالال سەر ئازادىا گەلى مە ژ دەستى رىژىمەكا دروندە ھاتىدەر، پىروسىسا دىموكراسىزىمى ھىشتا خالا داۋىي نەدېتىيە و دى يا دومدريژ بىت و دى چارەيا ئالۇزىبىت، نەخاسمە ھىندى دىن و سىياسەت و ھىزىيەتى ۋەشېرەتى تىكەلى ھوكمەت و دەسھەلاتىت مە بىن و سىندوقىت دەنگدانى ژى برىكا وان بەيتە ئىكلاكرن. ھۇسا چىننەڧىت دى ھوكمەتەكا ' دىموكتاتورىيەت ' ژوى كانىي زىت و ل ۋى دەمى ھەر بەرپىسەكى ژى مافى ھەى جوامىرى مروڧ و كەسىت عەشېرەتا خۇل كورسىيىت دەردورىت خۇژى كومبىكەت و دەڧگوتى ب گلىيىت كەسى ژى ناكەت، چىكى برىكا ئەۋى سىندوقا مە ئاڧرى پىدای، كلىلكىت ژۇرا دەستھەلاتى ب دەستخۇڧە ئىنایىنە.

ب ھەر ھالى ھەبىت، ملەتى مە ژناقى بەرپىسىت مە تىر بوۋىيە و دڧىت ئەو بخۇ بىشانىت خۇ بىت ھىزى، رەوشنھىزىا گەندەلى ۋى نەھىلن،

بزانن ملەت پىدڧى بەرپىسەكى خومەدان سامان و دىراف نىنە، بەلكو پىدڧى بەرپىسەكى خىزمەتكارە و دوىژدانا ۋەلاتىيىت خۇدا بىت، دىخۇشى و نەخۇشىيىت واندا، پەيداكرنا خىزمەتان، روندكىت ۋى دگەل روندكىت ھەژار و سىۋى و زاروكىت شەھىدىت پىشمەرگەھىت ئاخپەرورم بەيىنە خوار.

دەما پىرسىار ژ ھەژارتىن سەروكى دونىايى ۋى ئورگوۋى ژلايى رۇژنامەڧانەكى برىتانى ھاتىيە كرن كو بەرى دەمەكى دەست ژسەروكاتىي بەردايە، بوچى ئەو ھەژارتىن سەرۋكە ل دونىايى؟ ئىنا بەرسڧدا و گوت: ' ئەز نە ھەژارتىن سەرۋكەم، بەلكو ئەو سەرۋك ھەژارن ئەڧىت ھەر دىخازن و ژ سامانى ملەتى خۇ دىخۇن و تىر نابن '.

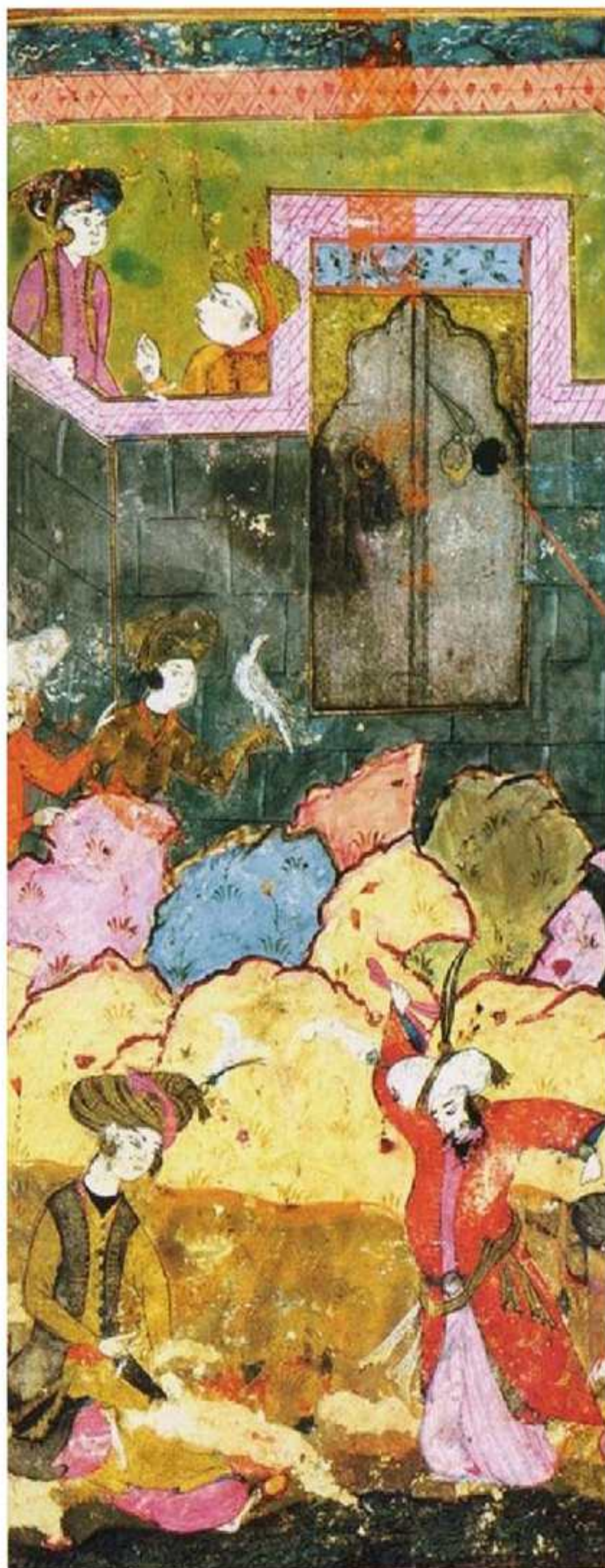
ل داۋىي دىبىژىن: ھىزار جار مخابن و دىسا ھىزار جار ژى دەسەرفەرازىن كو ل كىم ۋەلاتىت دونىايى ھەنە قەدەر ئاھا كوردستانى شەھىد و قوربانى نىخاڧتىن، لى مليون جار مخابن و شەرمىزى، ل كىم جەھا ل دونىايى قەدەر كوردستانى ملەتفرۇش و خابىن و گەندەلچى و دەولەمەندىت نە شەرى لى ھەبن، چىكى، دگەل رىزىت مە بو دلپاقىر و كوردپەرورما، خىزمەتكارىت مروڧانىيى بىت بوۋىنە بەرپىسىت پىشت مېزا و بوۋىنە خۇ پەرىزىت گەنجىنە بىت مولك و سامانى ملەتى ژار و بەلنگاز و ۋى دىرافى شىرى زارۋكىت وانژى دىخۇن.

میرگه‌ها به‌هدینان و فیدرالیزم

نقیسین: په‌سار شالی

قه‌گه‌هاژن ژ عه‌ره‌بی: فالاد دیره‌شی

سه‌رباری کیمیا پیزانینیت دیرۆکی و نه روھنیا دیتیت گریډای ب قوناغیت ئیکێ قه ژ دیرۆکا میرگه‌ها به‌هدینان، به‌لی تشتی نه‌سه‌ح ژ قی قوناغی میرگه‌ها به‌هدینان کیمتر ژ نیف چه‌رخ، شیا هیزه‌کا سیاسی و له‌شکهری یا گرنک ل ده‌قه‌ری پیکینیت، کو ئاسییا چیاپیت وی د هاریکاربوون و بیافی جوگرافی یی پایته‌ختی وی ئامیدی یی بی میناک و هیزا پیکهاتی وی یی جفاکی و هه‌قه‌ییمانیت عه‌شیره‌تی بیت بو پشته‌قان و حیکمه‌تا سیاسی یا میریت وی هه‌ی، ئیکا هند کر کو وه‌لاتیت دهوروبه‌ر قه‌دری وی ب گرن، ژبه‌ر هندی ژی سه‌ربخویا خو پاراست، ته‌و ل ناقبه‌را هیزیت سیاسی و له‌شکهریت ب هیز دا بوو، ل سه‌ر سه‌ربخویا قی میرگه‌هی و هیزا وی باشتین گروقه‌یه، میریت وی ناسناقی (سولتان) و مردگرت کو ته‌و پاشناقه‌کی (لقب) سیاسی یه و رامانیت گرنگ دقامووسا سیاسی ژ وی قوناغا گرنکا دیرۆکیا گه‌لی مه‌ یی کورد و ل چه‌رخ شازدی میرگه‌ها به‌هدینان گه‌هسته به‌رفرمه‌ترین قانیت جوگرافی و گه‌هسته گوپیتکا هیزا و بو خودان تخویبیت خو بیت به‌رنیاس ژ هنگی و مه‌، ل سه‌ردمی سولتان هسه‌ن و کوری سولتان حسین، سه‌رومیا خو دانا سه‌ر هه‌می که‌له‌یت ئاسی ل هه‌ریما خو، به‌رچاقیت وان ژی ئاکری و شوشی و ده‌وک و زاخو و ده‌قه‌را شیروان و برادوست و نیروه و که‌لا ئه‌رز یی ئاسی و هنده‌ک ده‌قه‌ریت دیتر و حوکمی مالباتیت بچویک بیت ده‌سته‌لاتی ل هنده‌ک که‌له‌ا دکر نه‌هیلا و ده‌سته‌لاتا وان دا ده‌ستی میران ژ مالباتا ده‌سته‌لاتدار ل ئامیدی. نافه‌ندا میرگه‌ها به‌هدینان کو ته‌و ژی مالباتا (میر سیفدین) بوو و له‌شکهره‌کی ب هیز یی پیکهاتی ژ هه‌قه‌ییمانیا عه‌شیره‌تی ل پشت سه‌ربخویا میرگه‌هی بوو و ژیی میرگه‌هی ژ سالا ۱۳۲۹ ب (کو پتريا ره‌شا دزفرین کو میرگه‌ه ل دۆریت چه‌رخ سیزدی ژدایکبوونا عیسی هاتیه پیکینان) و تا کو سالا ۱۸۴۳ی قه‌کیشایه، ئانکو ده‌سته‌لاتداریا وی شه‌ش سه‌د سالان ل وی ده‌قه‌ری قه‌کیشایه،

شوش بکەت و ئیڕشی لەشکەری کافرکی سپی بکەت ل سەر ب سەرکەفتی و قان تیکههلیا و مکر کو میر حەسەن بەگ سەرمەدانا شاھ ئیسماعیلی صفەهوی ل سالا ۱۵۰۰ ل قەزوین بکەت و شاھ ب گەرمی چوو بەراھیا میری و میر حەسەن چەند رۆژەکان ما ل دەف شاھ ئیسماعیلی صفەهوی، شاھی دگۆتی مام و د قی سەرمەدانیدا سوزبەندا تەناھیی ل ناقبەرا و اندا بو بیج سالان ھاتە کرن.

پشتی ھەفرکی ل ناقبەرا ئیمبراتوریا صفەهوی و ئیمبراتوریا ئۆسمانی ل دەفەری دژوار بوو، ھەر ئیکی بزاقکری بو داگیرکنا پاناقەکا جوگرافیا بەرفرەھتر ژ ئاھا کوردستانی و ل قیڕە پیدقیە ئەم سیرا میر حەسەن ژ شەری ب ناف و دەنگی چالیدی ل سالا

ھەفرکی بو کیشانا تاگیری و قیانا وان بکەن، ھەر بو میناک، پشتی سەرکەفتی میر حەسەن بەگ ل سالا ۴۷۰ اب، دانوستاندی دویر و دریز ل ناقبەرا میر حەسەن و شاھ ئیسماعیلی صفەهوی چیبوون، ل سەر لەشکەری دەولەتا (ئاق قوینلو) کافرکی سپی، کو دیاربەکر پایتەختی وی بوو، کو لەشکەری وی بەر ب ئامیدی ھاتی ب مەرما داگیرکنا وی دەھیامی حاکمی وی (حەسەنی دریز) و ئەف لەشکەرە ب سەرکیشیا سلیمان بەگ بیژمن بوو و قی سەرکیشی باژیری ئامیدی دۆرپیچ کر، بەلی میر حەسەن ب ژیری و چەپ و چیریت خو شیا ئیکگرتتی دناف کەلا ئامیدی دا دگەل ھیزی میرگەھی ل کەلا نیروو و ئەرز و

دوی ھەھیامیدا میرگەھی ھەفرکیا دو ب ھیزیترین ئیمبراتوریا دکر، ئۆسمانی ژلایی باکور و رۆژئاقافە و صفەهوی ژلایی رۆژھەلات و باشوورقە و ل سەر میران پیدقی بوو سەرکیشیا کفانی میرگەھی بکەن دناف وان پیلیت قیکەفتی و خو ب ھیزی خویی ب تنی و ھیزی دەرفەھی باژیری ژ کوریت عەشیرەتی زباریا و بەرواریا و مزویریا و سلیقانەھی و ئیزدیان و ھندەکی دیتەر، بیٹ کو پشتهفانیا وان دکر، پشتا خو پی گەرم بکەن و دگەل وان ھیزی ل کەلا ئەرز و کەلا نیروو و کەلا شوشی، کو ئەو بو میرگەھی ھیزا بەردەست بوون، داکو ھیقی و ئارمانجیت خو ب ریکا وان بجھینن، وەل سولتانیت ئۆسمانی و قرالیت صفەهوی بکەن

۱۵۱۴ب، ل ناڧبەرا ھەردو ھەيزىت ئوسمانى و صەفەوى، ديار بکەين و مير بى ئالى راوستيا، وى لەز د راگەھاندنا تەئيدا خو بو چ لايەكى نەكر، بيكو فەريزىت شەرى بزانيت و قى ئىكى وى شەھرمزىا خو يا سياسى دياركر و قى چەندى دەولەتا ئوسمانى پالدا بو كيشانا قيان و وفاداريا ميرگەھا بەھدينان يا كو جەھى خو يى نەخاسمە ھەى ل ناڧبەرا ميرىت دەفەرى و ميرگەھىت كوردان و ئەفە زى ب رىكا زانايى دىنى يى بەرچاڧ شىخ حەكىمەدين ئدرىس بدلىسى، يى كو ژلايى خوڧە جەھى قەدرزانينا ميرىت دەفەرى و مير حەسەن بوو و ب شەھرمزىا خو يا دپلوماسى و سياسى ئەف بزاقە بو خو ب دەليقە زانى و شىاي پەيمانەكى ب سولتانى ئوسمانى سەلىمى ئىكى (۱۵۱۲-۱۵۲۰ب) پى بدمتەكرن، كو يا پىكەھاتى بو پتر ژ ۱۰ خالان، تىكەھلىيت ناڧبەرا ميرگەھا بەھدينان و ئىمبراتوريا ئوسمانى دەستتیشان دكرن، ژ وان خالان بو ميناك: دەست تىومرنەدانا سەربخو يا ميرگەھى و مايتىنەكرن د سياسەتا وى يا ناڧخو بيدا و مير بىتە (وھسى) ل سەر ھەمى ميرىت كورد و ھتد.. و سولتانى ئوسمانى سەلىمى ئىكى ل دويف وى پەيمانى ناسناڧى سولتان دا وى و دا كورىت وى زى پشتى وى و ئەف پەيمانە ھەتا نوکە زى دئەرشىفى ئوسمانيدا ل باژىرى ستنەنبولا توركى يا پاراستىە و يا موركريە ب مورا سولتان سەلىمى ئىكى و مورا شىخى مەزن و سياسى كورد ئدرىسى بدلىسى.

دقى پىداچوونا ب لەزا دىرۆكىدا بو چەند رويدانەكان ل دەفەرا بەھدينان، مافى دەمىنە خو كو بيژين كو سولتان حەسەن بەگ سەركيشەكى لەشكەرى يى ب شيان و خوڧدان سەربۆرەكا بلند و تىگەھششتەكا ستراتيژى يا كوير بوو و ھەر ل وى دەمى سياسىەكى ھشيار و دپلوماسىەكى ب شيان و ھزر بەرفرەھ و پويتە ب دوزىت دەفەرى دكر و يى شەھرمزا بوو د ھەڧكىشىت ھىزان ل وى دەمى و ژ قى پىڧىكى، ئەم دشىين ب بيژين كو مير حەسەن بەگ سولتانى ميرگەھا بەھدينان پتر ژ تىگەھى فیدراليزمى ھەلبزارت بوو دگەل ئىمبراتوريا ئوسمانى ل جەھا ھەلبزارتا شەر و مالویرانىي و پاشى داگىركرنا ئەسەح ژلايى دەولەتا ئوسمانى قە بو ميرگەھا بەھدينان ژ ئەگەرى جوداھيا بەرفرەھ د ھىزا لەشكەرى ل ناڧبەرا ھەردو ئالياندا و ئەف بريارا وى يا بکىرھاتى بوو كو ل دەمەكى ل دويف دىتن و خاندنا مە بو دۆرھىلى قەومىنان ل وى ھەيامى و بەرى نىزىكى بىست سالە گەلى كوردستانا ئىراقى سىستەمى فیدراليزمى ھەلبزارتى، كو رەنگەكى تىكەھلىا سياسى يە ل ناڧبەرا كوردستانى و ناڧەندى ل بەغدا و ئەف بريارە يا جەھى خوڧا بوو و دەمى ئەڧرۆ گەلى مە ل سۆريا داخازا فیدراليزمى دكەن، پىدڧىە ژلايى شوپشا سۆرى قە بەيتە قەبىلكرن، چمكى زامنى ئىكانەيە بو پىكەھژيانى ل ناڧبەرا گەلىت سۆرى، دڧىت ھەمى كورد ب ھەمى

پارت و ھەيزىت خو و ل ھەمى پارچىت كوردستانى پشتەڧانيا خو ب ھەمى رەنگا بو قى داخازى بکەن و كار بکەن بو ب دەستەڧەئىنانا وى و وى دروشمى شوپشا كوردا ل ئىراقى د شوپشا چيادا بلندكرى (دیموكراسى بو ئىراقى و فیدراليزم بو كوردستانى)، (ل ۱۰/۴ / ۱۹۹۲ پەرلەمانى كوردستانى فیدراليزم بو كوردستانى كرە بريار ھەك رەنگى تىكەھلىي دگەل بەغدا... ھەرگىر) و ئەڧرۆ زى دىيژين: (دیموكراسى بو گەلى سۆرى و فیدراليزم بو گەلى كوردستانى) ئانكو پشتەڧانيا شوپشا سۆرى زى.

دەھمەن:

- * سولتان حەسەن بەگ ل سالا ۱۵۲۴ ب، ۷ كور ل دويف خو ھىلان و ھەتا نوکە نەڧىيت قى ميرى مەزن خلمەتا كوردستانا مە يا خوشتى و گەلى كوردى نەم دەھمى بىافاندا دكەن و ل بەراھيا وان زى سەرۆك مەسعود بارزانى، سەرۆكى ھەريما كوردستانى.
- * بەھدينان ناڧى دەڧەرمەكى يە ل كوردستانا ئىراقى، دكەڧتە دوماھيا باشوورى رۆژناڧايى ئىراقى و پىكەھىت ژ پارىزگەھا دەھك و پارچەكا پارىزگەھا نەينەوا (مىسل) ھندەك ژ پارىزگەھا ھەڧلىرى و ئەو ناڧى دەڧوكا ناڧخو يە (ئىك ژ دەڧوكىت سەرىشكىت كوردايە).
- * نوکە ئامىدىي دەيتە ھەژمارتن ئىك ژ قەزايىت گرنگىت پارىزگەھا دەھوكى و ئىك ژ گرنگىت دەڧەرىت سەيرانان.
- * ئدرىسى بدلىسى، دبىتە ئدرىس كورى حوسامەدىنى كوردى، كارى موڧتىي ل نك سولتان ئالاق قوينلو دكر و دبىتە ئىمزاكەر ل دەڧ شاھ ئىسماعىلى صەفەوى و پاشى دگەھىتە سولتانىت ئوسمانى، شىخ و زانايەكى دىنى و نڧىسەر بوو و گەلەك پەرتوك دانايىنە و پىزەڧان و ھەلبەستخان زى بوو، بدلىسى ل ۱۵۲۰ب، ۷مغەركريە.
- * ژ كوفارا (الاشراڧات الكردية) ياكو ل قاهىرە دەردكەڧىت.

ئامیدیی و خودانگرن و بهرئینانا ئارمویشی و گرمی وی

مەمەد عبدوللا ئامیدی

گرمی ئارمویشی، گیاندارهکی بچویکه، پهلاتینکا وی هیکا دکهت، ل دویقدا دبیته ماشوت، پاشی دبیته قوزاخه (شهرنهقه) ب کوردی دبیزنی گرمی ئارمویشی و پشتی رستی، ئەگەر رهنگ کرپا دگوتتی ئارمویش (حه ریر) یان (دیباچ).

دیروکا گرمی ئارمویشی:-
کهقنترین وهلات بو خودانگرن
گرمی ئارمویشی، وهلاتی چینی یه،
ل ویژی بهربه لاقبوویه بو دهقه ریت
دیتریت دونیایی، ل وی سهردهمی
چینیا ئەف شوله نیشا کهسی
نه ددا داکو ئەف کاره بو وان
ب تتی مابا و کهسی نه زانیبا،
بهلی ژنهکا وهلاتی چینی شویب
کورهکی وهلاتی چاپانی دکهت
و ئەو دخودانگرن فی گرمی و
چیکرنا ئارمویشی یا شههرمزا
بوو، وی دەست ب خودانگرن و
چیکرنا وی کر و و ب ریکا وی
ئەف نهپه نیا چینیا ژ وهلاتی وان بهر
ب دهرقه چوو، پشتی هنگی وهلاتی
میزوپوتامیا ریکا گههشتنا ل
ناقبهرا روژئاقا و روژههلاتی بوویه،
ریکا ئارمویشی د ئامیدی را دچوو،
ژبو کاروانی و بازرگانا ئیک ژ
متایی وان ئارمویش بوویه، ههروهسا
سهقای ئیراقی، نهمازه یی دهقهرا
ئامیدی یی هاریکاره ژبو چاندنا
دارا تویی کو ئەف کرمه ل سهر
وی داری دهیته بخودانگرن.

ل سالا ۱۸۷۹ بهرههمی وان
گهلهک هاته خاری و زیانهکا

ئارمویشی ل سهر بازا دونیایی
گهلهک بلند بوو.

ل وهلاتی ئوسمانی نیژیکی
۱۵۰۰ سالیه ئەف کرمه دهیته

خودانگرن
ئامیدی و خودانگرن گرمی
ئارمویشی:-

ناقهندا باژییری ئامیدی یی
ناقدار بو ب سنهتکاریا ئارمویشی
و خهلکی باژییری توقی گرمی
ئارمویشی ژ باژییری ستهمبولی دئینا
و بازرگانان ئەف توقه ب رییا پییان
، یان پشتا دموارا و هه لگرتی

مهزن قیکهفت.

ل ناقبهرا سالییت ۱۸۹۰-۱۹۱۰ی
دمولهتا ئوسمانی نیژیکی ۶۰ ملیون
داریت تويا چاندن و پاشی ئەف
دمولهته گههشته پلا چاری ل
سهر بازا دونیایی بو بهرهه مئینانا
ئارمویشی.

ل سالا ۱۹۰۷ی و پشتی
پویتهدانهکا بهرفرهه بازا
بهرهه مئینانا ئارمویشی بهر ب
پیشقه چوو، بهایی ۲۰-۲۵ هزار
قرشان ب دستکهفتن.

ل سالا ۱۹۱۲ ریژا بهرهه مئینانا

دگوينىكىت كنفى دگهاندن و ئەو كەسىت شىيانىت خۇدانكرنا كرمى ئارمويشى ھەبان و زەقى و چەم ل رويبارى ئاميدىي ھەين ب كارى خۇدانكرنا كرمى ئارمويشى رادبوون و ژۇرىت نەخاسم ل رويبارى ئاميدىي چيدكرن.

خۇدانكرن و ژيگرتتا فى جھى ژبەر مشەبوونا بنيت داريت توى و توھيرك و تويشەمبى و تويرەشكا بوو و ئەف ژۇرا تايبەت ب تاييت توى و توھيركىت ب بەلگفە رائىخن دا ھيكتى وان پيوھرکەن و پاشى دا پەقن و بنە كرمى ئارمويشى، ئانكو (ماشوت) و دا ل سەر وان بەلگا بيتە كرىپە كرىپا وى ماشوتى و ئەو بەلگ دخارن و دەرگەھى ژۇرى باش دەھاتە گرتن و نژنين و باش قەپات دكر بو ھەيامى ھەفتىھكى، يان دەھ رۇژان وەسا دەيلا و رۇژى جارەكى، يان دو جارن بەلگ ددانى، ئەف كرمە ب قان بەلگان ب خۇدانكرن و خۇشتىن خارن بو كرمى ئارمويشى خارنا بەلگىت تويانە و رۇژ بو رۇژى ئەف كرمە دا مەزن بن و ژيانا وان ب رەنگەكى خۇزاي ب رىقە دچوو و پاشى دەست ب قوناغا قوزخە دكەت و دا خۇ تيدا ب پارىزىت.

خەلكى باژىرى ئاميدىي پويتهكى گەلەك باش ددا خۇدانكرنا كرمى ئارمويشى و شەھرمزايەكا گەلەك باش دقى كاريدا ھەبوو و دىنگدانەكا بەرفرەھ ھەبوو و ب دريژيا چەندىن سالان ئەف كارە ژلايى وانقە دەھاتە كرن و بەردەوام ل دويش دگەريان.

گەلەك دانعمريت ئاميدىي دگوت ل دەمى بەرى زەقييت رويبارى ئاميدىي دكرنە توى و توھيرك، ژبەر خۇدانكرنا كرمى ئارمويشى، كو پەروكى ئارمويشى

ژدەرزىي وى دەھاتە چيدكرن. چيدكرنا ئارمويشى:-

ب دەريخستتا تفى و ئالاندنا وى ل دور وى بخو بخو، بو زانين ئەف تفه يا سپيە ل سەر رەنگى داقىت زراف دەھاتە دانان و ل دەمى نيزيك ئەف تفه وەكى داقەكا موكوم لى دەيت، دەمى ب باى دكەفیت دبيتە داقا دەرزی و ئەف كرمە خو دناف وى دەرزی دخو ئالاندی و دكرە قەلپك و ل دور خو ئالاندی و خو دناقدا ئاسى دكەت و دەمىنیتە دناقدا تاكو خۇدانكرى وان ھەمى قەلپكا كوم دكەت و دكەنە دناف ئاقەكا باش كەلاندی و ب ئەفى چەندى ئەو كرمى دناف قەلپكىدا دى مریت و خۇدان دى سەرى دەرزی گرىت و دى ھەمى دەرزی وەكى بوكركى قەكەت.

دريژيا ھەر دەرزیھكى ئارمويشى نيزيكى ۱۲۰۰ مېترايە و ب رەنگەكى ريك و پيك ل بەر باى، يان، ھەتاقى دى ھيت رائىخستن و دەرزیھكى نەرم و جان ژى دەردكەفیت و پشتى ھنگى دەيتە رەنگ رەنگكرن، ل دويش دلى خۇدانى وى كانى وى چ رەنگ دقيت و پاشى ئەف دەرزیە دەھاتە فروتن ل بازارى ژبو ژى چيدكرنا جلكيت ئارمويشى و گەلەك يى ب بەھا بوو ل بازاريت دونيايى و كوردستانى و د سالناميىت ئوسمانى داھاتىھ:-

(مشە داريت تويال دەور و بەريت باژىرى ئاميدىي ھەنە و خەلكى باژىرى ئاميدىي بخو فى ئارمويشى ژ داريت تويال دەردئىخن و بخو (۵-۱۰) ھزار قروشا سالانە دفروشن) كو وان ژى ژ وەلاتى چينى وەرگرتبوو و تاكو نوکە ژى ھندەك گوندیت سەر ب باژىرى بورصە ل وەلاتى تورکيا فى كارى دكەن و دو رەنگيت

كرمى ئارمويشى ييت ھەين ئەف رەنگە ل وەلاتى ھندستانى يى مشەيە، نوکە ل رويبارى ئاميدىي نينن، بەلى دار توى گەلەك لى دەمشەنە.

پەقيت گران:-

*قەسك: كرمى ئارمويشى: قەزك: دودە القز.

*سەرچەق: ئارمويشى سەرى لەپكى بەرقەنىي بو چريشىنى.

*كەل: گەرەم

گوينىكىت كنفى: گوينىكىت بەندكى، گوينىكىت جودى: تەليس

*مەز: چير، بەرگويز، شەل و شەپك ژى چيدكرن.

* زقروكا ژيانى: دورە الحياہ.

* قەپشوك، قوزاخە، قەلپك: شرنقە.

* ناقدەند، شەرگەھ: مەلبەند: نيقەكا باژىرى، سەنتەر.

ژندەر:

۱-بەدينان فى اواخر العهد العثماني (۱۸۷۶-۱۹۱۴)م كاميران عبدالصمد دوسكى-ص ۲۴۷.

۲-مارە بەدينان (۱۷۰۰-۱۸۴۲) كاوه فريق شاوہلى-ص ۲۰۵

۳-گوفارا سۇبارتو ژمارە ۲ سالا ۲ پائيزا ۲۰۰۹، سەندىكا شوينەوارناسا-ھەولير-بپ ۹۳.

۴-گوفارا سيلاف ھژمار ۹ كانوينا دويى-وەصفى ھسەن-بپ ۱۹

۵-گوفارا دەوك ھژمار ۹ گولانا ۲۰۰۰-بپ ۳۴.

۶-بەلاقوكا دەوك-ئىنى، ۲۷ گولانى-۱۹۸۸-بپ ۵

۷-فلمەكى دىكيومىنتى ل دولر كرمى ئارمويشى ل تىشى توركى ب ئەزمانى ھەربى ل شەفا ۲۰۱۱/۱۹-۱۸.

۸-چاقيپكەفتن دگەل ھەجى ئەھمەد ئەبو زىد ۲۰۱۱/۱۹-۱۸.

۹-ھندەك مالپەرىت ئىنترنېتى.

ژ شوينه واريت دهقرا ئاميدى..

شوينه واريت گوندى ئەلكويشكى..*

پشكا بىستىخا

مەمىل شىلازى

جۇگرافيا گوندى:

دكەفئە لايى رۇئاقايى ناحيا كانى ماسى ب دويراتيا نىزىكى (۱۵ كم)، رۇژھەلاتى وى گوندى باتيفا سەيدايە و باكورى وى گوندى تويلەرى يە، رۇژئاقايى وى گوندى بيقولكى يە، باشورى وى چيايى گابنىركى يە.

ژ شوينه واريت فى گوندى:

ھەرچەندە ئەف گوندى ژ لايى جۇگرافى قە دكەفئە پالا چيايەكى بچويك و نزم ژ بازا رويى عەردى، بەلى وەكى ژ گۇتتا ھندەك خەلكى گوندى خۇيادىت، كۆ دىرەكا كەفن ل فى گوندى ھەبوو و شەرپت مەزن ل سەر فى دىرى ھاتىنە كرن، بەلى مخابن پاشمايىت ديواريت فى دىرى نەماينە، تەنى شوينه واريت كەفن ل فى گوندى ماين، دو نوسكن، كۆ ئەف نوسكە وى چەندى دسەلمينن دىرەك ل وى گوندى ھەبىت.

ناوسك:

ل لايى رۇژئاقايى گوندى ب دويراتيا نىزىكى (۵۰۰ م) نوسكەك لى ھەيە، ھەر وەسا لايى باشورى گوندى ب دويراتيا نىزىكى (۱۵۰۰ م) ل دمرى ئاستەنكا ئەلكويشكى ديسان نوسكەك لى ھەيە.

ناوسكا ھژمار (۱):

ل لايى رۇژئاقايى باكورى گوندى ب دويراتيا نىزىكى (۵۰۰ م) نوسكەك لى ھەيە، بەرى

دمرى وى دكەفئە لايى باشورى، بەلى ئەف نوسكە د كەفرەكى ھاتىە كۆلان، ژ بەركۆ كەفرەكى سەرئاخ بوويە، ديارە رىژىت بارانان ب سالان ئاخ ژ بن فى كەفرى برىە و كەفر ژى دگەلدا خشيايە و بوويە ئەگەرى شكاندنا تەختىت وى و ديسان دمرى وى نزم بوويە سەر عەردى، لەوما دمرى وى نا ھىتە خۇياكرن كا ب چ ئاوا كۆلايە، لەوما پىقانيت وى ب دروستى ناھىتە زانين.. ئەف نوسك ژ دو تەختان پىكدھىت.

تەختى لايى رۇژھەلاتى: ئەف تەختە، (۱،۴۰ م درىژە \times ۶۰ سم فرەھە).. تەختى لايى باكورى: ئەف تەختە، (۱،۹۰ م درىژە \times ۷۰ سم فرەھە).

فرەھيا شكەفتى (۲،۲۰ م درىژە \times ۲ م فرەھە) بلنداھيا بانى وى ژ بەركۆ كەفر كەفتى يە تەنى (۹۰ سم) يلنداھيا بانى وى مايە.

ناوسكا ھژمار (۲):

ئەف نوسكە دكەفئە لايى باشورى گوندى ب دويراتيا (۱۵۰۰ م)، دكەفئە دمرى ئاستەنكا ئەلكويشكى دا، بەرى دمرى وى دكەفئە لايى رۇژئاقايى، دمرى وى (۲،۱۰ م) بلندە ژ عەردى وەكى ھىكى ھاتىە كۆلان و (۱،۹۰ م فرەھە \times ۲۰ م بلندە)، ئەف نوسكە ژ چوار تەختان پىكدھىت، كۆ ئەفە ئىكەمىن نوسكە دىينم چوار تەخت تىدا ھاتىنە كۆلان، كۆ نوسك وەسا خۇيا دكەت دو نوسكان د ناقيكدا ھاتىنە

دروستكرن، چونكه دناقبهرا هەر دو ناوسكاندا، وەكە دەرگهههكى ب ئاوايى كقانى هاتيه كۆلان، كۆ ئەف دەرگههه دبيتە ناقبر دناقبهرا واند.

تەختى لايى باشۆرى (هژمار (۱): ئەف تەختە (۱,۷۰م دريژه \times ۶۰سم فرمه \times ۷۰سم بلنده)، بلنداھيا كقانى ھنداقي تەختى (۱۰م) بلندە، د گەل ھەبوونا پەنجەرکەك كقانى ب رەخ تەختى قە، پەنجەرک (۹۰سم دريژه \times ۸۰سم بلندە).

تەختى لايى باشۆرى هژمار (۲): ئەف تەختە، (۱,۸۰م دريژه \times ۷۰سم فرمه \times ۸۰سم بلندە)، بلنداھيا كقانى ھنداقي تەختى (۱۰م) بلندە.. د گەل ھەبوونا پەنجەرکەك كقانى ب رەخ تەختى قە، پەنجەرک (۹۰سم دريژه \times ۸۰سم بلندە).

تەختى لايى باکوۆرى هژمار (۱): ئەف تەختە، (۱,۸۰م دريژه \times ۶۵سم فرمه \times ۸۰سم بلندە)، بلنداھيا كقانى ھنداقي تەختى (۱م) بلندە.. د گەل ھەبوونا پەنجەرکەك كقانى ب رەخ تەختى قە، پەنجەرک

ئەف شكەفتە وبشيوي لاکيشەى هاتيه كۆلان، رووبەرى وي (۳,۳۰م دريژه \times ۱,۲۰م فرمه)، و بلنداھيا بانى وي (۱,۸۰م) بلندە.

(*) سەرمدانەكا مەيدانى بۆ گۆندى ئەلكویشكى، ل رۆژا (سى شەمبى)، ل ريکەفتى ۲۰۱۳/۶/۱۷.

(۹۰سم دريژه \times ۸۰سم بلندە). تەختى لايى باکوۆرى هژمار (۲): ئەف تەختە، (۱,۵۰م دريژه \times ۷۰سم فرمه \times ۶۰سم بلندە)، بلنداھيا كقانى ھنداقي تەختى (۱۰م) بلندە.. د گەل ھەبوونا پەنجەرکەك كقانى ب رەخ تەختى قە، پەنجەرک (۹۰سم دريژه \times ۸۰سم بلندە).

شہری قادشی و تیکہلیا وی ب قہومینیت چیوونا کھونیقہ ہہی

شہری وہکی قہومینہکا دیروکی
تیندہتی و تیکہلیا وی ب میسولوجیا
و قہومینیت چیوونا کھونی قہ
پشتگوہقہ پاقیژیت.

چنکی ل مسرا کھن کاریت
مہلکی نہبہس ل سہر دونیا ماددی
بتی بوون، بہرؤقاژی ہندی چ شولی
مہلکی کربا د ٹیک و مختدا
دگہل دو دونیا دناخت، کو
دونیا ماددی و دونیا روحی بوون.
ژبہر ہندی قہومینیت دیروکی د
تہینی و مختدا قہومینیت میسولوجی
ژی بوون ل مسرا کھن. ژیدمریت
دیروکی بیت ل سہر دیواریت
پہریسگہا ہاتینہ نقیسین
قہدگیرن کو مہلک رهمسیسی
دوی دگہل لہشکہری خوئی
کو ژ چار کھرا پیکدہات
قہستا باژیر قادشی کر و دمہی
نیزیک بووی، مہلکی دو زہلامیت
بہدویا دیتن و وان ہہردویا ہندہک
پیزانینیت خہلت ل سہر جہیت
لہشکہری ہیتیتیا نیشادان. پاشی
پشتی ہنگی دیار بوو کو تہو
ہہردو سیخور بوون و ب پلان
پیزانینیت خہلت دیراندنہ ناف
مسریت ہاتینہ شہری.

دمہی رهمسیسی دوی گولی
بووی کو لہشکہری ہیتیتیا ہیژ
بی ژ قادشی دویرہ ژ لہشکہری
خو جودابوو و خیقہتیت خو ل سہر

و کری، چنکی د وی شہریدا
مسریت کھن کریاریت چیوونا
کھونی بیت ب قہومینا دیروکیقہ
گریداین. شہری قادشی ہنگی
چیوو، ہہکو رهمسیسی دوی دژی
ہیتیتیا بہر ب دہقہرا رۆژہلاتی
ناقہراست ہاتی و ہہو کریہ سہر.
ہنہرمہندی مسری کریاریت فی
شہری ل سہر دیواریت پہریسگہا
رهمسیسی دوی، تہوا دکہقیتہ
تہبیدوس و پہریسگہا تہبو
سمبلی و پہریسگہا رامسیومی
بیت قہیدکرین.

ہزرا قہیدکرنا قہومینیت فی
شہری ل سہر دیواریت پہریسگہا
گرؤقی ہندی یہ کو ہہما
تہف شہرہ ل نک مسریا نہبہس
کارہکی دیروکی بوو و قہومی
و ہاتہقہیدکرن، بہرؤقاژی ہندی
قہومینا فی شہری و دونیا روحی
گہلہک پیقہ دگریداینہ.
چنکی پہریسگہا ل مسرا
کھن مالا (تہلبا = روح) ی بوو.
تیرا ہندی گرؤقیٹ شوینوارزانی
بیت ہہین کو راستیا قہومینا فی
شہری رۆقہبکھن. بہلیپا دسہر
ہندی ژیرا چیدبیت قہکولینقان
ب خہلتی د نیشانیت گریدای
قہیدکرنا فی شہری بہرکہتی
بگہہیت، ہہکہ بہس تہفی

تہرہمہ ژ تہرہبیت: مہمیدی بامہرنی

شہری قادشی، تیکہلیا ب
قہومینیت چیوونا کھونیقہ ہہی
دہستودانی مسری کھن دگہل
نقیسینا قہومینیت دیروکی تہو
بوو، کو قہومینیت میسولوجیا بیت
تیکہلی ب چیوونا کھونیقہ ہہی
ب قہومینیت دیروکیقہ گریداندان،
بہرؤقاژی وی ژ دکر.

گریدانا تشتیت ل دنیا ماددی
دقہومن دگہل دمہی دہستپیک
(تہو وختی کریاریت چیوونا
تیک دہستپیکری) مسرا کھن
پویتہیہکی مہزن ددای.

شہری قادشی تیکہ ژ وان
میناکیت مسری کھن پیرابووی

ئەفە ئەو ھەسپ و ئەرەبانەنە ییت
رەمسیسی دوی پی ھاتیە رزگار کرن

ئەف شکلە رییا روژی و گەمیا وی بەر ب دنیا دی نیشاددەت.

دنیاپی.
ژبەر ھندی دی گەلەکا
بمفاییت ئەم وی تشتی رەمسیسی
دوی ب شەقی کری وەکی
مەراسیمەکا ئۆلی وەرگین،
چنکی ئەف مەراسیمە بو مسری
کەفن گەلەکا ژ کریاریت قەومینا
شەری دیروکی ب بەاتربوون.

۱- کتیبیا دەرگەھا (کتاب
البوابات) ئەف کتیبە دەرزابوونا
روژی (رەع) دناف ھەر دازدە
دەرگەھا بەریف دنیا دی سەخلەت
دکەت و دیاردکەت کانێ روژ
چاوا ژ دەرگەھا دەرزابدبیت.
(Wikipedia روژا ۲۰۱۵/۰۱/۰۳)
ب- کتیبیا ئامدوئات (کتاب
الامدوات) ئەفی کتیبی بو وی
کەسی دزانیت مفای ئەرد و
ئەسمانا پی ھی. ئیکە ژ کتیبیت
ل سەردەستودانی ل دنیا دی یا مروف
دچیت و نیشا مروفی ددەت کا
چ پیدقیە بکەت. (Wikipedia
روژا ۲۰۱۵/۰۱/۰۳)

دونیایا دی دئینیت وەکی (کتیبیا
دەرگەھا و کتیبیا ئامدوئات)
کو چاوانیا چوونا روژی (رەع)
د ناف دنیا دیدا قەدگیپیت و
ئەف بریکەتتە بەردەوام دگەل
ئاقابوونا روژی دەستپیدکەت و
دگەل ھەلاتتا روژی و ژ دەمیکبوونا
وی سەروشنوی ل ئاسوی بدویماهی
دەیت، ئەفە قوناغەکە کو (رەع)
بتی پینارابیت، بەلکی دگەل وی
رحیت مروفی دزانن ل گەمی
سیاردبن و دچن.

ئەم نەشیین وی بەندکی ستویری
شەری قادشی دگەل قوناغا روژی
(رەع) ل دنیا دویماهی گریدەت
پشتگوھفە پاقیزین. چنکی
مسری کەفن قەومینا دیروکی
یا وەکی ئالاقەکی بو زفراندەفە
یا قەومینیت میسۆلۆجی بکارئینای
و ھەر وەسا چنکی رولی مەلکی
ئەو بوو کو دنیا ماددی ب دنیا
روحیە گریدەت و سەخمەراتی
ھندی ھندەک پیرابوون دکر
ییت پی بشیت خو بگەھینیتە وی

گرەکی دویری لەشکەری مسری
قەدان.

پاشی ژ نشکەکیفە تیکست
بو مە دیاردکەن کو مەلکی
بەری خو پی دایە روژئاقای و پی
ل سەر عەرشەکی زیپی روینشتی،
دا ب شەقی مەراسیمیت شەر
قەومینی دەستپیدکەن. ھیتیتی ژ
ل دور مەلکی بتی دزقن، قیجا
ئەو شەفا تاری ب تتی بەرسینگی
دوژمنا دگریت. پاشی تیکست
سەرکەتتا مەلکی ل سەر دوژمنا
سەخلەتدکەن، ئەف سەرکەتتا
ئەو و روژھەلاتن (رەع) پیکفە
دگەل دیاربوونا ئەلندا سپیدی
ھاتین، سەرکەتتا روئاهی یە ل
سەر تاری.

تشتەکی حیبەتیە کو تیکست
دیاربکەن قەومینیت شەری ییت
دگەل روژئاقابوونی دەستپیکرین
و دگەل روژھەلاتتی ب دویماهی
ھاتین، چنکی گەلەک کیم
کریاریت شەری ب شەقی دقەومن.
بەلییا ئەف نیشانە بیرا مە ل کتیبیت

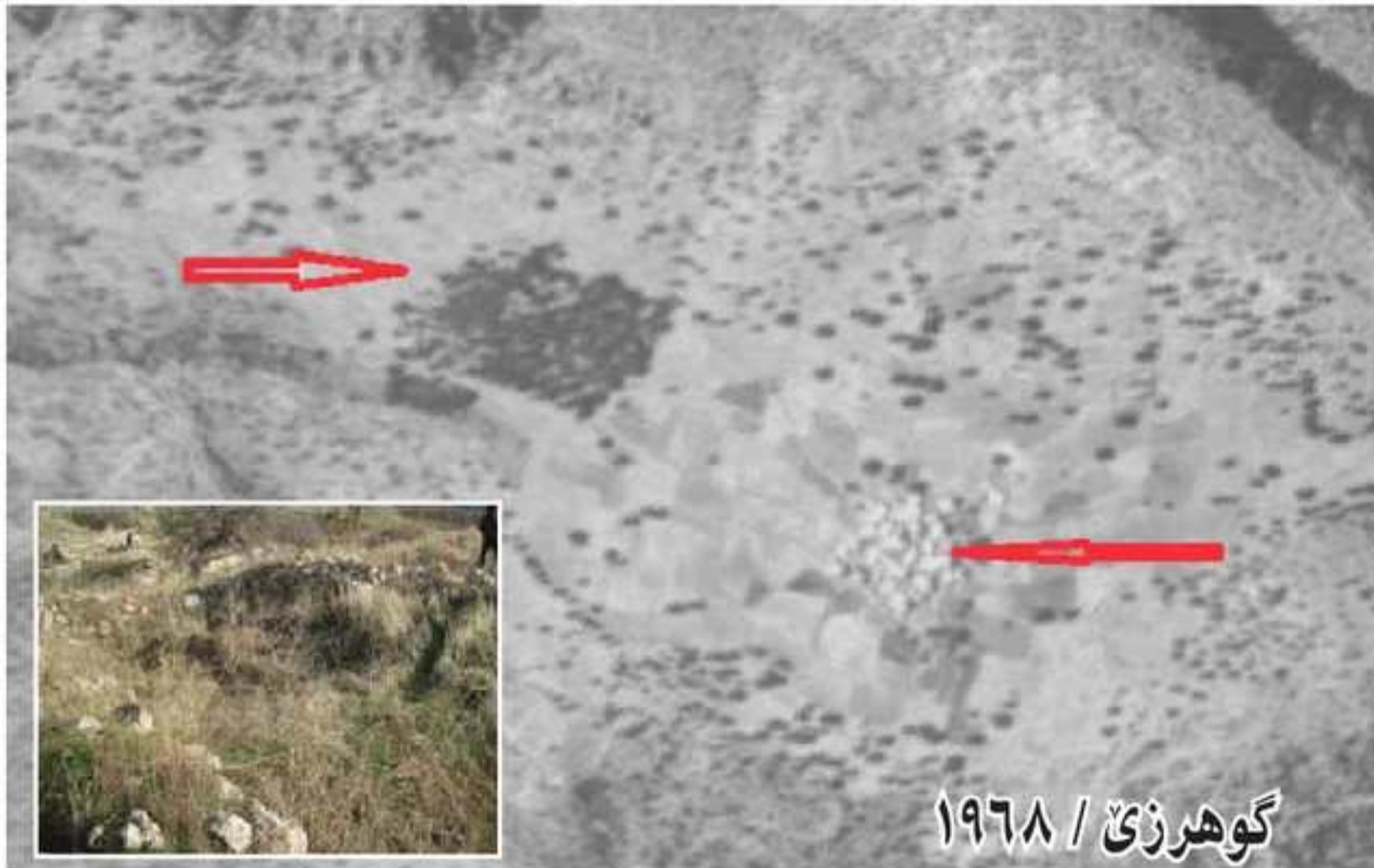
مەدرەسا مزگەفتا گۆھەرزى و مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى

كۆفان ئىمسان ياسىن

دەرازىنك: بى خىش، پىتريا جەھىت كوردستانى رۆلى خۇد چىكەرن و خولقاندنا دىرۆكى دا دىتە، گوندى گۆھەرزى زى پىشكا خۇد قى بىياقى دا ھەبوو، مزگەفتا وى مېنا مەدرەسەكى بوو، شاگرد و فەقا قەستا وى دەر، ھەر چەندە ئەف مزگەفتە گەلەك يا بچويك بوو، نەخاسمە ھەر كەسى شوينواركىت وى بىنيت، كو ژ دو تابقا ھاتبوو ئاڧاكەرن، دەرگەھى وى ل رەخى ژۆرى بوو، ديارە ژبلى ئەداكرنا نڧىژ و خوتبا، قى مزگەفتى رۆلى خۇد بى دىنى زى ھەبوو. ژبەر قى چەندى دى بەھسى وى و سەيدايى وى مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى كەين، ھەر چەندە ئەم نزانين كا ب دروستاھى ئەف مەدرەسە بو كىژ ومختى دزڧرېت، بەلى يا بەرئافل ئەو كود سەدا نوزدى زى دا ھەبوو، ژبەر كو ومختى مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى ھاتى، مەدرەسا قى مزگەفتى ھەبوو.

مەدرەسا مزگەفتا گۆھەرزى: وەكى مە گۆتى كو دناڧ مزگەفتا گۆھەرزى دا بوو، كو نوكة زى شوينواركىن وى ماينە، پاشى مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى ژ مەدرەسا قوبەھان چوو مەدرەسا وى گوندى، وى ومختى وى (۶۶) شاگرد ھەبوو، ژبەر قى چەندى ئەو مەدرەسە گەلەك ناڧدار بوو، بو ناڧەندەكا بەيژ بو خرڧەبوونا روشەنھزرا ئىسلامى، ھەمى زانا و نەزان و مىرا قەستا وى دەر، ومختى چووو وى مزگەفتى، گەلەكا خەلكى قەستا وى كر، ھەتا گەھشتىە وى چەندى كو ھندەكا دگۆت: ھەكە فقھا ئىمامى شافعى بەرزە ببا، دا مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى دا زڧرېنيتەڧە، ھەكە دوبەرەكى كەڧتبا دناڧبەرا دو زانايە دا، دا مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى حكىمى كەت، حكىمى وى زى دەھاتە قەبىل كرن.

ژىنەنىگارا مەلا ئەحمەدى

گۆھەرزى / ۱۹۶۸

شاگردىت وى: گەلەك شاگرد ل بەردەستى مەلا ئەحمەدى گۆھەرزى رابووينە، كو فىرى زانينىت شرعى و ئەزمانى عەرەبى كرىنە، ژوان:

- ۱_ مەلا حسين يوسفى مارونسى.
- ۲_ مەلا شەوكەت عەبدولقادىرى ردىتى.
- ۳_ مەلا حسين موسى جوزى (گىزى).
- ۴_ مەلا بەردەددىن ژ كوردستانا سۆرى.
- ۵_ مەلا محەمەدى كادانى زىبارى.
- ۶_ محەمەد تاھر حەسەن چەلى.
- ۷_ مەلا محەمەد تاھر درى.
- ۸_ مەلا محەمەد عەبدولھادى.
- ۹_ مەلا عەبدولھادى موفتى.
- ۱۰_ مەلا محەمەد رشىدى چەلكى. زىدەبارى چەند شاگردىت دى، كو نوكة دەلىڧە نىنە بەھسى ھەميا بكەين.

ژىدەر:

- ۱_ سەردانەكا مەيدانى بو دىتتا شوينوارىت گوندى گۆھەرزى ل رۆژا (۲۰۱۳/۱۲/۱۱).
- ۲_ د. سعید محمد احمد، مدرسه قوبهان، رېڧەبەريا چاپ و بەلاڧكرنى، (دھۆك: ۲۰۱۳)، بپ ۲۱۲_ ۲۱۵_ ۲۶۲_ ۲۶۳.

گۆھەرزى: ناڧى وى (ئەحمەد تەمەر رشىدا)، ل سالا (۱۳۰۷مىش / ۱۸۸۸زا) ل گوندى چەلكى دەڧەرا دىشتازى ژ دايك بوو، ل سالا (۱۳۹۴مىش / ۱۹۷۵زا) وەغەر كرىە. بو خاندنى قەستا گەلەك خاندنگەھا كرىە، ژوان: خاندنگەھا قوبەھان ل ئامىدى، ل وىرى زانينىت شرعى ل سەر دەستى موفتى ئامىدى (مەلا شكرى ئەفەندى) خاندینە، پاشى ژ وىرى چووو گوندى گرگاشى و ژویرى زى بو گوندى دىرگژنىكى. دویڧ را چووو گوندى پىدە، ل دەڧ زانا (مەمەدى بەرۆشكى) خاندینە، پاشى ھاتىە دھۆكى و ل بەردەستى (مەمەد سەعیدى برىڧكى دھۆكى) خاندینە، ھەتا سالا (۱۹۴۰) ل گوندى گۆھەرزى قەھەویایە، وەكى ئىمام و خەتیبى مزگەفتا گۆھەرزى مایە ھەتا مرنا خۇ. مەلا ئەحمەد كەسەكى زىرەك و ژىھاتى بوو، قازى موفتى ئامىدى (مەمەدى كورى شكرى) بوو، دىسان وى دەستەلاتىت دانانا قازيا ھەبوو.

شېخىت وى: مەلا شكرى ئەفەندى موفتى ئامىدى، مەلا محەمەد سەعیدى برىڧكانى دھۆكى، مەلا محەمەدى بەرۆشكى ل گوندى پىدە، مەلا ئەحمەدى ئەترىشى.

ناعوسکیت گه له کا، دیرؤ که کا که قنار

کوچکه کا بازنه ی ههیه ب کیراتیا ۱۲ سه نتمه تران ژ تهختی و ب بلنداهیا ۱۲ سه نتمه تران ژ تهختی جه دگریت، ئانکو وهک جهی پاراستن و دمینانا که لویه لان دهیته بهرچاف. ههرومسا قالاتیا دناقبهرا تهختان دا بو بانئ ناعوسکی دکه فیه د ناقبهرا (۱۰۳ تا ۱۱۰) سه نتمه تران دا.

بلنداهیا فی ناعوسکی ژ خالا بنی ههتا بلندترین خال بهرف سهری دبیه ۱۹۳ سه نتمه تر و بلنداهیا دمرگه ی ژ نافدا دبیه ۶۴ سه نتمه تر و دهما کو مروف دکه فیه د ناقا ناعوسکی دا پهسکهک ژی ههیه لی نه هندا ریگ و پیکه.

دمرگه ی فی ناعوسکی بی بازنه یی نه یی ریگ و پیکه و فرهیا دمرگه یی دناقبهرا (۶۳ ههتا ۱۰۰) سه نتمه تران دایه و بلنداهیا وی دبیه ۱۱۰ سه نتمه تر. سالونا کو دکه فیه بهر پیان وهک چارگوشه کی یه کو دریزاهیا وی ۱۷ سه نتمه تره و فره ی ۱۷۳ سه نتمه تره.

ناعوسکا هژماره دوو:

ئهف ناعوسکه دکه فیه د ناقبهرا ناعوسکا ئیک و ناعوسکا سیی دا بو لایی روژئاقا و دهما کو مروف دچیه د ناقا وی ژی دا سی تهخت بهرچاف، دکه فن دگهل ئه یوانکه کا بچویک، دریزاهیا هه سی تهختان دناقبهرا (۱۹۱ تا ۱۹۷) سه نتمه تران دایه و فرهیا وان د ناقبهرا ۶۰ سه نتمه تران دایه ههتا ۶۸ سه نتمه تران. ل تهشتا هه تهخته کی سی کوچک بیته بازنه ی ههنه کو دوو ژ وان وهک ئیکن دبازا پیقانی دا و ئیکا دیتر ژ وان مهزنتره. و قالاتیا د ناقبهرا هه سی تهختا دا وهک ئیک نینه بو بانئ ناعوسکی و ئهف قالاتیا هه نی د ناقبهرا (۹۸ تا ۱۰۶) سه نتمه تران دایه.

بلنداهیا فی ناعوسکی ژ خالا بنی ههتا بلندترین خال بهرف سهری دبیه ۱۹۰ سه نتمه تر و بلنداهیا دمرگه ی ژ عهردی دبیه ۵۰ سه نتمه تر و دهما کو

فی گوندی ههیه یان نه، لی ناعوسکیت فی گوندی دگهل کو د ناقا تهخته کی ئاسی دانه، هه د وی دمیدال رمخی روژه لاتئ وان رویبارئ شیرانکی ژی دمر باز دبیت و ئهفه ب خو ژی هه دبیه ئاسته نگه کا دیتر دا کو بهرهباییت که فن د ناقا وان ناعوسکان دا پتر بهینه پاراستن.

ناعوسکیت گوندی گه له کا:

ناعوسک وهکی پیاسه:

بهری بچینه د ناقا بابه تی خودا دقیت رامانا دروستا ناعوسکان بزاین کانی ئهف ناقی هه نی ل چ هاتیه، وهک هاتیه راگه هاندن و دیار کرن کو ناقی دروستی ناعوسکی ژ هه دوو په یقیت (ناف و سک) هاتیه واته ناقا که فری یان ژی ناقا زکی که فری.

ل فی گوندی چار ناعوسک لی ههنه کو خو د ناقا تهخته کی دا ب دریزاهیا سهدان سالان پاراستینه و ئهف ناعوسکه ب دویراتیا ۲۵۰ مه تران دکه فنه د ناقا گه لیه کی بهرته نگدا و ل روژه لاتئ وان ژی رویبارئ شیرانکی دمریاس دبیت و سهرکه فتن ب سهر وان ناعوسکان و چونه نافدا گه له کا ب ساناهی نینه و ب کوته کی مروف دشیت خو بگه هینیه ناف ناعوسکان.

ژ بوی کو ب باشی بزاین کانی پیقانا هه ناعوسکه کی چهنده و دا کو ژ بهر مه تیک نه چیت ئه م نه چار ماینه کو وان هژماره بکهین و دی ل دویف وان هژماران ناعوسکان بو ههوه دمینه ناسین.

ناعوسکا هژماره ئیک:

ئهف ناعوسکه دکه فیه د ناقا هه سی ناعوسکیت دیتر بو لایی روژئاقا و دهما کو مروف دچیه د ناقا وی دا سی تهخت بهرچاف دکه فن دگهل ئه یوانکه کا بچویک، دریزاهیا هه سی تهختان ۱۹۰ سه نتمه تره و فرهیا وان د ناقبهرا ۶۶ سه نتمه تران دایه ههتا ۷۰ سه نتمه تران. ل تهشتا هه تهخته کی

سهردار هیته تی

گه له کا گونده کی گه له ک بالکیش و جوانه و خودان دیمه نه کی سحر اویه و ب دریزاهیا دوو کیلومه تران دکه فیه باشووری ناحیا دیره لوکی، ئهف گونده یی ههفسنوره دگهل گوندی مهیدئ ژ لایی روژئاقایی فه و ل روژه لاتئ فی گوندی ژی رویبارئ شیرانکی و گوندی هاریکا ئاغا جه دگرن و ل باشووری ژی چیا یی گاره و گوندی شیرانه یه، ههرومسا باکووری فی گوندی ژی سه نته ری ناحیا دیره لوکیه.

ئهف گونده ب سنوری خو یی جوگرافی فه دکه فیه د ناف دمقرا بهری گارمی دا و ل نیژیکی فی گوندی چهن دین گر ههنه و ژ بلی جوگرافیا وی، ژ بهر هه بوونا ئافه کا مشه یا کو ژ رویبارئ شیرانکی دهیت، زمقییت گوندی گه له ک ب بهرکه تن. هه بوونا جهیت شینهواری ل گوندی گه له کا:

ژ بلی چار ناعوسکیت کو دکه فنه ژیریا گوندی تا نوکه نه هاتیه زاین کانی چ جهه کی دیتر یی شینهواری ل

و بلنداھیا وی دبیتہ ۹۵ سہنتیمہ تر۔ سالوٰنا کو دکہفیتہ بہر پییان وھک چارگوشہ کی یہ کو دریزاھی ۱۵۸ سہنتیمہ تر و فرھی ۱۴۰ سہنتیمہ تر۔

ل فیئرہ دیار دبیت کو ئہفہ وھک مہزنترین جھی فہحہویانا مروقان بویہ سہردمہ کی ل دہفہرا دیرولوکی دہیتہ ل قہلہم دان، چونکی دگھل ہہبوونا گہلہک ناعوسکی دیتر زی کو ل فی دہفہری ہہنہ وھک (ناعوسکا ہاریکا، ناعوسکا ہیئتیی، ناعوسکا گوہہرزی) بہلی ہہمی ٹیک ٹیکنہ بہس ناعوسکی فی گوندی چارن کو ہہر چار د ناقا تہحتہ کی ناسی دانہ۔

یا فہرہ کو جھیٹ پھیوندیدار و نہخاسمہ ریقبہریا دہفہری خہما ژ فان شینہواران بخون و بہیتہ پاراستن و کاریت فہکولینی ل سہر بکن، چونکی ئہفہنہ دیروکا ب سہدان سالان یا فہشارتیا کوردستانی و ہہر ئہف شینہواریت وھکی فانن کو دی راستیا ہہبوونا دیروکا مروقاتیی ل کوردستانی سہلمین۔

ژیدمر:

*گہریانہکا مہیدانی بو جھی ناعوسکان دگھل ماموستا فہرہاد ٹیبراہیم ل ریکہفتی ۲۰۱۱/۲/۲۷۔

دکہفیتہ بہر پییان وھک لاکیشی یہ کو دریزاھی ۲۴۰ سہنتیمہ تر و فرھی ۱۹۰ سہنتیمہ تر۔

ناعوسکا ہژمارہ چار: ئہف ناعوسکہ دکہفیتہ رمخی روژہلاتی و ژ سی تہختان پیک دہیت دگھل ئہیوانہکا بچویک۔

دریزاھیا ہہر سی تہختان ب فرھی قہ ب فی رھنگی یہ: تہختی ٹیکی دریزاھیا وی دبیتہ ۱۶۰ سہنتیمہ تر و فرھیا وی دبیتہ ۵۰ سہنتیمہ تر و تہختی دوویی دریزاھیا وی دبیتہ ۱۷۰ سہنتیمہ تر و فرھیا وی زی ۶۰ سہنتیمہ تر و تہختی سیی زی ۱۸۰ سہنتیمہ تران یی دریزہ و فرھیا وی زی ۶۰ سہنتیمہ تر۔

بلنداھیا ہہر سی تہختان ژ عہردی ہہتا جھی رازانی وھک ٹیکہ و دبیتہ ۸۰ سہنتیمہ تر و فالاتیا دناقبہرا تہختان دا دگھل بانی ناعوسکی زی مہترہک۔

بلنداھیا فی ناعوسکی ژ خالا بنی ہہتا بلندترین خال بہرف سہری دبیتہ ۲۱۷ سہنتیمہ تر و بلنداھیا دمرگھی ژ عہردی دبیتہ ۷۰ سہنتیمہ تر و دہما کو مرووف دکہفیتہ د ناقا ناعوسکی دا دوو پھسک زی ہہنہ لی ہاتینہ خراب کرن۔

دمرگھی فی ناعوسکی یی لاکیشہیہ و نہیی ریگ و پیکہ و فرھیا دمرگھی دبیتہ ۶۸ سہنتیمہ تر

مرووف دکہفیتہ د ناقا ناعوسکی دا پھسکھک زی ہہیہ لی نہ ہندا ریگ و پیکہ۔

دمرگھی فی ناعوسکی یی بازنہیی یہ و یی ریگ و پیکہ سالوٰنا کو دکہفیتہ بہر پییان وھک چارگوشہ کی یہ کو دریزاھی ۱۶۸ سہنتیمہ تر و فرھی ۱۵۸ سہنتیمہ تر۔

ناعوسکا ہژمارہ سی: ئہف ناعوسکہ دکہفیتہ دناقبہرا ناعوسکا دوویی و ناعوسکا چاری و ب تئی ژ دوو تہختان پیک دہیت کو دریزاھیا ٹیک ژ وان دبیتہ ۱۶۰ سہنتیمہ تر و فرھیا وی دبیتہ ۷۸ سہنتیمہ تر و دریزاھیا تہختی دوویی دبیتہ ۱۷۸ سہنتیمہ تر و فرھیا وی زی دبیتہ ۶۲ سہنتیمہ تر و ہہر تہختہ کی کوچکھک ہہیہ و وھک بازنہکی ریگ و پیکن و وھک ٹیکن۔ ہہروسا بلنداھیا تہختی ل عہردی ہہتا جھی رازانی دبیتہ ۷۵ سہنتیمہ تر و فالاتیا دناقبہرا تہختی ہہتا دگھیتہ بانی دبیتہ مہترہک۔

بلنداھیا فی ناعوسکی ژ خالا بنی ہہتا بلندترین خال بہرف سہری دبیتہ ۱۸۴ سہنتیمہ تر و بلنداھیا دمرگھی ژ عہردی (نانکو دناقا ناعوسکی دا) دبیتہ ۷۴ سہنتیمہ تر۔

دمرگھی فی ناعوسکی یی بازنہیی نہیی ریگ و پیکہ و چ پھسک د ناقا فی ناعوسکی دا نینن، سالوٰنا کو

پرا سیدان، وهر بهخ

سامی بنیامین (یکانی)

روویه کی جوانی سهرانان ژى یی دایه دهقهری. پاشی ل سالا ۱۹۹۴ ای پرهکا ئاسنی ب دریزاهیا (۴۵,۷۵) مهتران ژلای ریه بهریا ریك و پران ل ههولیری یا سهر ب ومزارتا ئافه دانکرنی و ئاکنجیبوننی یا حکومهتا کوردستانی فه هاته چیکن، کوریک و بار ب ساناهیترا لی بهین بو خه لکی گوندیت وهلات ژیری. ل رۆژا ۱۲-۱-۲۰۰۸ ای پر ژتالیی فروکیت شهرکهریت تورکیا فه هاته شکاندن و تاکو نوکه ژى نه هاتیه چیکن.

ژیدمر:

پهرتوکا حه مکی توفی د. مسعود کتانی به ریه ری ۶۶.

۲- دیداره ک دگه ل رشدی خورشید شنگیلی ل رۆژا ۲۸-۱۱-۲۰۱۴ ژدایک بوی ۱۹۲۷
۳- سهرمدانه کا مهیدانی بو سهر پری ل رۆژا ۳۰-۱۱-۲۰۱۱

بارزانی) هاتبوو چیکن و نویژنکرن و خهرجییت وی ژى ب ستوی خوقه گرتبوون، تاکو پرا کرکاکی هاتیه چیکن ل سالا ۱۹۶۳ ای، نهوبو نهو پره هاته هیلان و هاتن و چوون کهفته سهر پرا نوی هاتیه چیکن، پشتی بهارا ۱۹۹۱ ای کوردستان هاتیه ئازادکرن و سالا پاشتر کوردیت دمربه دمری ئیرانی و تورکیا بوین و فه گهریانه جهی باب و باپیریت خو فهرمانا ئافا کرنا گوندان هاته دان و گوندیت وهلات ژیری ژى هاته ئافا کرنا، نهوبوو ل وی دهمی دا پرهکا داری ل سالا ۱۹۹۳ ای کو ب تیلی و داران هاته راکیشان ژلای ری کخستیه کا ئهلمانی ب نافی (dhk) کو دریزاهیا وی دگه هیته (۵۲,۳۰) مهتران و هیشتا هاتن و چوون ل سهر دهیته کرن، ژبلی کو هاتن و چوون ل سهر دهیته کرن،

جهی پری: پره دکه فیهته دناقههرا گوندی (سیدا) یی سهر ب دهقهره ریکان و گوندی (تیل) سهر ب دهقهره وهلات ژیری، ب دویراتیا نیژیکی ۲۵ کیلومه تران نهف پره یا ژ سهنته ری ناحیا شیلادزی دویره و ل سهر روویاری شین هاتبوو ئافا کرنا و تاکو نوکه ژى کوچکه کا وی یا بنیه رومای و شینواریت وی دیدارن.

ئافا کرنا پری: ههرومکی پیزانین ب دست مه کهفتین کو ئافا کرنا وی بو دهمی کوچهریت هه رکیان فه دگه ریتن، دهمی پهز و مالاتی خو ژ زوزانا بهر ب دهشتی فه دچوون و پاشی ل زفستانی فه دگه رانده زوزانا، ژبه رکو روویاری شین دبوو ئاستهنگا وان یا هاتن و چوونی، لهوما نه چاریبون دست ب ئافا کرنا و چیکرنا پران بکه ن، داکو لی دهر باز بیان، ههروهکی پرا کوچکا ژى ههر وان چیکر بوو نهوا مه ل هژمارا (۹۹) یا کوفارا سیلاف ئاقری پیدای، چیکرنا پری ب تنی ئیک کوچک بوو، نهوژی ل سهر نهردی گوندی سیدا هاتبوو چیکن و لایی دی یی روویاری وهکو کهقره کی فره بوو دار ژ ههردو لایان دهاقیتنی و تانگ دکرنا، کوچگ ب کسلی و بهرا هاتبوو چیکن و ل سهر دا ژى گاریته بوون، دریزاهیا پری نیژیکی (۱۳) میتران بوو، کوچکا وی بلنداهیا وی (۳,۶۰) سم و فرهیا وی (۴,۵۱) سم بوون. پشتی کو ئاف رادبوو پر دهاته برن، خه لکی وان گوندان جارمه کا دی نویژنکرمه فه، جارمه کی ژنوژنکرنا وی ب فهرمانا (شیخ نهحمه د

شاگرد دناقهه را مال و خویندنگهه دا

شاگرد و خوندنگهه

شاگرد و شاگردیت دی (ههقالیت وی):

ههلبهت ل خوندنگههه
شاگردهکی ب تتی نینه و ژئیک
مال بتتی ناهیتته خوندنگههه،
بو هه ژئیک ژ وان شاگردیت ل
قوناغیت دهسپیکه، نهخاسمهژی
سالا ئیکه دی گهلهک یا ب
زهحمهت بیت خو بگونجینن
دگهل شاگردیت دی. ئەقهه
نه بتتی د سالا ئیکه دا،
بهلکی هندهک شاگرد هه نه ل
قوناغیت دیترژی بیته خواندنن
توشی قان ئاریشان دبن و د ل
دوماهی گهلهک نهخوشی و
ئاریشیت ئالوز ل خوندنگههه
دا بهلاف دبن و دبیتته ئەگهه
وی چهندی هندهک شاگرد
حهز ژ خوندنگههه نهکهن و
ژی برهقن، ههبوونا قان ئاریشا
ژ قوناغهکا خاندنن بو ئیکا
دی یا جودایه، ل قوناغیت
دهسپیکه شاگردیت زیرهک
دژایهتیا شاگردیت لاواز
دکهن و ههردهم بزاقان بکهن
قان شاگردان ل دهف سهیدا
و ههقالیت خو بیت دی کیم
بکهن، ههروهسا ل قوناغیت
دی نافنجی و بهرههفی ئاواپی
دژایهتیکرنن دهیتته گوهورین
و شاگردیت لاواز د خواندنن
دا دژایهتیا شاگردیت زیرهک
دکهن و ههردهم ئاریشان بو
دروست دکهن، ئەقجا ل ناف

خوندنگههه دا بیت، یان ژ
دهرقهه خوندنگههه، پیدقیه
سهیدا و مال و ریقهبههه د
ئاگههدار بن و زاروکان ل
سهه قان رهنگره کریاران
ئاگههدار بکهن و ههول بده
ن بو چارهکرنا قان رهنگره
ئاریشان، بهلن ل دهسپیکه
پیدقیه رهنگهه کهسینیا وان
شاگردان بهیتته زانین بیته
قهستا خوندنگههه دکهن،
ئهو ژی ب ئاوایهکی تهقای
ئهقهه:

۱. شاگردی شهرانی: ئەو
شاگرده پی ههردهم بزاقا
تیكدانا خوندنگههه و ریژی
دکهن. کینجنا وان ل سهه
کریاریت شاگردیت دی زوی
دیار دکهن و دهمی کارهکی
تیكدانی دکهن گهلهک ب
شانازیقه بهحس ژی دکهن و
هزر دکهن کارهکی باش پی
کری، پتريا جارن ئەف رهنگره
شاگرده قان کریاران دکهن
دا کیماسییت خو قهشیرن و
خو ب کهسهکی زیرهک بدهته
نیاسین، یان ژی بو شکاندن و
کیمکرنا ریقهبهههه و سهیدا
و شاگردیت دی وان توشی
ئاریشان دکهن.

۲. شاگردی نافنجی:
کریاریت قان رهنگره شاگردان
د نورمالن و خو دگهل سهقای
خوندنگههه دگونجینن،
دبیت گهلهک د زیرهک ژی

نهبن ل سهه بازارا زانستی، بهلن
دکریاریت خودا د زیرهکن و
باومری ب خو بوون ل دهف دهیتته
دیتن، نهخاسمه ئەگهه بازارا وان
یا زانستی گهلهک یا لاواز
نهبیت و کینجنا قان رهنگره
شاگردان ژی تا مهودایهکی ل
سهه ههقالیت وان یا دیاره.

۳. شاگردیت بیدهنگ:
ئهو شاگرده پی بهردهوام پی
دهنگ ههتا تو پرسیارهکی
ژی نهکهی نا ئاخقیت و ب
کهسهکی شهرمین دهیتته
نیاسین پی بی بزاقه و ههز ژ
خو بهرچاقرنی ناکهت و
کینجنا وان ل سهه ههقالان
گهلهک ب کیمی دهیتته دیتن
و هندهک جارن ههه نینه،
نهخاسه ئەگهه ههژمارا وان یا
کیم بیت د پولی دا.

پیدقیه مالباتیت شاگردان
ئاگههداری ههبوونا قان رهنگره
کهسینیان بن ل خوندنگهههه
بو وان تشتهکی بالکیش
نهبیت، ئەف رهنگره کهسه
دگهل زاروکیت د ئیک پول
دا دخوینن، ههروهسا سهیدا و
ریقهبهههه خوندنگهههه ژی قان
کهسینیا بنیاسن و ریژه و دهمی
کینجنا وان ل سهه شاگردیت
دی بزائن و ههقهسهنگیهکی
دروست بکهن ل سهه
پارقهکرنا وان د ریژیدا ژ بو
باشتر ب ریقهبرنا پروسیسا
فیرکرن و فیربوونی.

گالیلو

میکانیکی، پستی ساله کی ب تتی شیا میزانه کی دروست کهتن و شیا ریژا کانزا دیار بکهتن، ئەقی چەندی کەسینیا وی ب هیژتر لی کر و باومریا وی بخو زیڈمتر لی هات، جارەکادی داخازا دەر سگوتتی ل زانینگههیت (بیزا و فلورنسا و بادوا) کر، پیخههت پیشکیشکرنا دەر سییت زانستی، بهلی وان زانینگهها ئەف چەنده قەبیل نەکر و دەلیقه نەدای ئەو دەر سا بیژیت، چونکه ژیی وی یی کیم بوو. ل سال ۱۵۸۹ز ئەو یی مژویلی ب دەستیخستنا کارهکی بۆ ل ئسته مبولی پایتهختی عوسمانیا، ژ نیشکه کیقه های ژیی بوو کو قالاھیهک د زانینگهها بیزا یا هە، نەخاسمه د بیاقییت ریازیاتی دا جارەکادی گالیلوی داخازهک پیشکیشی وی زانینگههی کر و هاته و مرگرتن و بۆ دەلیقهههک ئەو هیژیت خو دیار بکهتن.

کاری ئیکی یی ئەو پی رابووی، ئەوی ئیرش کره سەر فیزیایا یونانیا و نقینک لیدان، نەخاسمه ل مگرتیا کهتنی ل دور گرانی تشتی ئەوا یونانیا بهلاقری.

بهلی ژبەر هزریت وی، گهلهک دژایهتیا وی هاته کرن، ههتا ل دویماهیکی ناهیلن ژمال دەر کهفیت، ل سال (۱۶۴۲) دمریت و ل فلورنسا هاته فهشارتن. پستی بۆرینا چار چەر خا ژ مرنا وی، کهنیسی داخازا لیتهگرتتی ل سال (۱۹۸۳) ژ گالیلوی کر.

ژیدەر: مفا ژ ویکپیدیا، ئنسکلوپیدیا ئازاد هاتیه و مرگرتن.

سەر قه یا (ئەلقه دیس ـ پیروز) دخاند، دیسان هندەک تشتیت باش ژ فەلسەفا ئەرستوی ژیی و مرگرتبوون، بهلی ئەوی کەسهکی دی دیت کو بنیاتییت فەلسەفی ژیی و مرگرتین ناقی وی ژیی سەیدایی (لگلمان) بوو، موهەندس بوو، دیسان شەهر مزایی دیبایقییت فەلسەفا مەسیحی یا دا هەبوو، بهلی ب رەنگهکی نەپەنی دەر س د دانە گالیلوی، ل سال ۱۵۸۵ گالیلوی زانینگهها بیزا ب جهیلا بەری کو ئەو لوکهکا زانستی و مرگرت و بەر ب فلورنسا چوو، بۆ وی چەندی ئەم لاییت ژیا نا گالیلوی بزاین دقییت ئەم سەحکەینه چەند تشتەکا:

گالیلوی فیزیائی: پستی ئەو چوو به زانینگهها فلورنسا، ئەوی ل دویف شیرمیت سەیدایی خو لگمانی کار دکر، ئەوی بەری گالیلوی دابوو خواندنا ریازیاتی و زانینا

ناقی وی یی درست (گالیلو گالیلی) یه ل باژیری (بیزا) ل ئیتالیا ژ دایک بوویه، هەر ئەو رۆژا هونەر مەندی مەزن (مایکل ئەنجلو) گالیلو ژیی ل رۆژا ۱۸/فبرایهرا/۱۵۶۴ ژ دایک بوویه، بابی وی مرۆقهکی روشەنەزر و زانا بوو و هاریکاریا گالیلوی دکر بۆ زانینا ئەزمانییت یونانی و لاتینی و زانینییت ریازیاتی و ژمینا موزیکی.

ل ژیی ۱۷ سالیی بابی وی ئەو هنارته زانینگههی ل بیزا، داکو ئەو مرۆقه نوژداری و فەلسەفی بخۆینیت، پستی سالهکی ئەو شیا فهکولینهکا زانستی بکهت ل سەر دریزی و کورتیا دارهکی، دیسان بزاقکر لیدانیت دلی مرۆقی ب هژمیریت، ئەو بۆ گههشته هندی کو لیدانیت دلی ب هویری دیار بکهتن، پاشی وی بەری خو دا چەند لایهکییت دی، نەخاسمه لای فەلسەفی، هەر چەنده وی ل زانینگههی فەلسەفا

ئەز ژى مينا بالتەديان دفرە

عسەت مەمەد بەدەل

ژى كوشتن، ئىخسیر كرن، شەرى قەكیشا و بەرفرەم بوو، نىزىكى دەفەرا مەبوو، پاشى نىزىكى گوندى مە بوو، دەردۆرین گوندى مە، رىبارین مە، كۆلانین مە ب دەلمیتان چاندن، رەشاندن، ئەم د گوندین مەدا ئاسى كرن، زیندان كرن، دەنگى تۆپان و فرۆكەیان خەو ژ چاقین مە قەدرەقاند، ترس د دلى مەدا دچاند، لى مە زارۆیان هەول ددا خوە د قى هەمووی نە گەهین، دەمى، جارن، دەنگى شەرى كز دبوو، مە گوهداریا دایكىن خوە نە دكر كۆ ل مال بمین، مە ب دەلیقە دزانى و ئەم دچوونە ناف گوندى، جارن دەردۆرین گوندى، مە یاریین خوە دكرن، مە ترسا شەرى ژ بیر دكر و مە ژيانا خوە، وەكى مە حەز دكر دپۆراند.

من دو دەست هەبوون، من ب هەردو دەستین خوە، ئەو تشتى بالكیشى وەكۆ یاریۆكان بلند كرن، من نزانى ئەو چییە، هەقالین من ژى نزانین ئەو چییە، مە زارۆیان سەرا كره شەر، من رەقاند، لى دەنگەك بلند پەردەیین گوھین مە دراندن، كەسەك ژ مە هایى ژ خوە نەما، دەمى ئەز هشیار بوویم، من خوە ل سەر تەختەكى دیت، هەموو پارچەیین لەشى من ب پامبى و پاتەیین سپى د پىچایى بوون، من شىیا كیلەهیا دایكا خوە ل هنداڤى سەرى خوە ببینم، من قیا دەستین خوە لى بلند بكم، دەستین من بلند نەبوون، ئەز ب دەستین خوە دحەسیام، گەلەك دئیشان، ژانین دژوار ژى دچوون، لى نە دلین، من قیا گازی بكم دایكا خوە، دەنگى من د گەوریا منرا ئاسى

من دو دەست هەبوون، دەستین من د جوان و حولى و بچووك بوون، من چو كارین گران پى نە كریوون، ئەزبرایى بچووك بووم، نازدارى دایك و باب و خویشك و برایین خوە بووم، بابى من ئەز ل گەل خوە نە دبرمە ناف چەمى و چو كار ب من نە دكرن، هەكەر جارن ئەز بریامە ژى، ب تتى بو سەبر بوو، ل ویرى من یارى دكرن. من رۆژین خوە ل خواندنگەها بچووكا گوندى ول مالى و ل دەرقەیی مال، ل گەل زارۆیان دپۆراندن، من هەموو كار و بارین خوە ب هەردو دەستین خوویی جوان دكرن، من ب دەستین خوە خوارن دخوار، من پرچا خوە پى شەه دكر، من دەرسى خوە پى دنقیسین، من خوەلیكدانى و گەلەك یاریین دى ل گەل هەقالین خوە پى دكرن، بەلى، من هەموو شۆلین خوە پى دكرن. ژيانا من گەلەك خویش بوو، من چو خەم و خەيال نەبوون، ل گەل دایك و بابین خوە، خویشك و برایین خوە دژيام، ل گەل هەقالین خوە دچووم یارییان.

دەمەكى، ژ نشكەكیشە، شەرى ل ناف وەلاتى مە سەرهلدا، مە زارۆیان ب تەنى دزانى شەرە، لى ئەم چو تى نە دگەهشتن، كینه شەرى دكن؟ ژبوچی شەرى دكن؟ جارن ئەو ترسا مە د چاقین مەزناندا ددیت، ئەم ژى دترساندن، لىپا ئەم هەر، ژ بیگۆننەهیا خوە، وەكى رۆژین دیین هیسایى، دچۆن دەرقە، ل ناف گوندى، ل دەردۆرین گوندى دجقیاین و مە یاریین خوە دكرن. شەرى بابین مە برن، برایین مە یین مەزن برن، مام و خال برن، هەندەك ژى بەرزە كرن، هەندەك

دبوو، چاقین من تزی رۆندک دبوون.

دایکا من ب ئەنییا منقە ماچی دکر، گریبا خوہ دخەندقاند، زیھین چاقین وی شل دبوون، من قیا وی ب هەردو دەستین خوہ هەمبیز بکم، لی دەستین من بلند نەدبوون، من دقیا رابمە سەر خوہ، لی ژ بەر برینین هەموو لەشی خوہ نەدشیام بلقم.

مە ل پەری گوندی یاری دکر، مە ژ دوورقە ئەو تشتی ئنتیکی کەسک دیت، تاقی لی ددا و دتەسی، کەسی ژ مە نەزانی ئەو چیبە، هەر یەک ژ مە ژ ئالیی خوہقەبەزیی، دا بەری یی دی بگەهت و ئەوی تشتی ل تشتین خوہ یین دی زیدە بکت، دەمی ئەز، ژ بی چەنسییا خوہ، بەری هەموویان گەهشتیم، من دیت تشتەک ئنتیکەیه، وەکو دو چەنگان و بۆریەک د نیقیدا بوو، ئەز ل بەر راوەستیم و من دەست نەکر، هەقالبین من هەموو گەهشتن، هەر یەکی ژ مە تشتەک گۆت، لی کەسی یا دروت نەگۆت، دەمی هەموویان دیتی من دەست نەکر، وانژی ویرمکی نەدا خوہ دەست بکنی، پاشی (نیزۆ) نیزیک بوو، خومزی نیزۆ تو نە هاتبایی، ئەز نزانم وی گاقی تو ژ کووقە هاتی:

- خوہ ... خوہ..خوہ ب..ب..ب بدن ئالییەکی، کە..کە...کە...کەس دەستی خوہ نە نە نە

ئەز وەسا تیگەهشتم کو نیزۆیی چەند سالەکان ژ مە مەزنتەر، وەکی گەلەک جارین دی، دی خوہ ل وی تشتی ئنتیکە کتە خودان و دی خوہ لی دت، من خوہ لی نەگرت هەتا ئاخفتا خوہ ب داوی بینت، و من دەستین خوہ هاقیتتی، من بلند کر، من رەقاند و

هەموو ب دوو من کەفتن، لی چەند چرکەیه کین کیم پیقە نەچۆن، ئیدی من خوہ نە دیت.

هەقالبین من هەموو، هەر یەک ب ئاواپەکی بریندار بوو، لی کەسی دەستین خوہ ژ دەستەدان، کەسی چو پارچیت لەشی خوہ ژ دەستەدان، تتی من هەردو دەستین خوہ یین جوان و بچووک و سپی ژ دەستەدان، دەستەک د بن ئەنیشکیدا، دەستی دی د سەر ئەنیشکیدا، ناچاقین من ژ بریندار بوو بوون، لی ئەو نەها ساخ بووینە. خومزی من دەستەک ب تتی ژ دەست دابا، دا ب کیماسی شیم ئەو دەستی مایی بو کاروبارین خوہ ب کارینم، دا شیم دەرسا خوہ پی نقیسم، دا شیم یاریا پی کم، دا شیم پارچەیین لەشی خوہ پی خورینم.

پشتی هینگی دەمی برینین نیزو ساخ بووین و ل گەل دایکا خوہ هاتییه سەرەدانا من ل نەخوشخانەیی، ژ نوو ب دەقی خومی تترتی گۆت:
- م..م..م...من د..د..د..دقیا بیژمە هەوہ د..د..د..د دەست نەکنی، ئە..ئە.. ئە..ئەقە دەلەمیته، لی هە..هە..هە..هەوہ خ..خ..خ..خوہ ل من نە..نە..نە گرت.

ئەو رۆژا ئەز ژ نەخوشخانەیی دەریخستیم و ئینایمە مال، مالا مە تازی بوو، دایکا من، خویشک و مەت و خالەتین من هەمیا دکرە گری، دلی من گەلەک ب من سۆت، دی چەوا خوارنی خوم، دی چاوا دەرسین خوہ نقیسم، دی چاوا چمە دەستاقی، دی چەوا خوہ شووم و قەشووم.

شەر ب دووماهی دەین و دەست پی دکنەقە، شەر گەلەک کەسین ل بەر دلین مە د عەزیز بەرزە دکن، ژيانا مە

ل مە تیک ددن، خوہشییین مە دکن نیهار و تازی، شەر بایین مە دبن، برایین مەیین مەزن دبن، مام و خالیین مە دبن و پاشی مەژی دبن، شەری بابی من بر، ئەز هیلام بی دەست، خواندنا من ژ من بر، خەونین من وندا کەرن.

من دو دەست هەبوون، ل بیرا منە دەمی من ب هەردوو دەستین خوہ دەرسین خوہ دنقیسین، من پرچا خوہ پی شەه دکر، من گەلەک کار پی دکر، لی پشتی هینگی ئەز نەچار بووم، هیدی هیدی خوہ فیڕ بکم، گەلەک کارین خوہ ب پییین خوہ بکم، ژيانا خوہ بدۆمینم، ل گەل رەوشا خوہ یا نوو، خوہ بگونجینم.

من دو دەست هەبوون، یا ئەز نەو ژ پی پشتراست ئەو، کو دەستین من، خەونین من، ئو گەلەک تشتین دی بوونە قوربانی حەزین هۆقانه و شیتانەیین مەزنان.

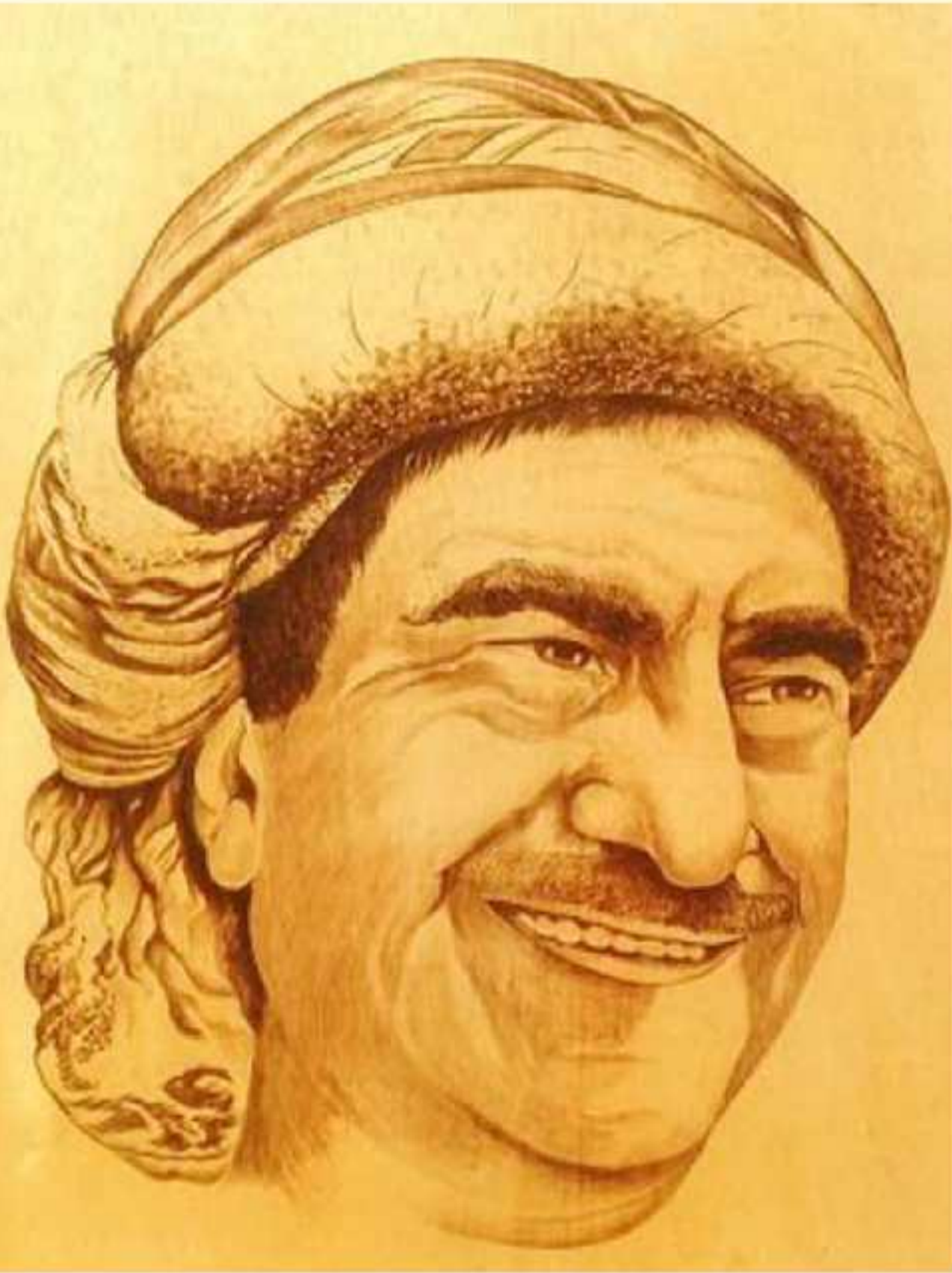
ئەز نەوژی، وەکو زارۆیەک بی دەست دەردکەقم ناڤ هەقالبان، ل وان دنیرم، ل دەستین وان دنیرم، ل نیڕینی وان یین پری دلپیقەمان دنیرم و خوہ ب سەرڤەنایم، هەموو هەولان ددم، وەکی وان بکم، وەکو وان یاریان بکم، وەکو وان بکەنم، وەکو وان ل ژیانن بنیرم و خوہ ب هیقی بیخم.

ل سەر وی ملا ل تەنشت گوندی، زارۆیین گوندی دەستین ل رەخ خوہ بلند دکن، راست دکن و دبهزن، چاف ل بالندەیان دکن، دفرن، ئەز ژی خوہ ژ بیر دکم، مینا وان ئەز ژی دبهزم، هەست ب دەستین خوہ دکم، دلشن، بلند دبن، ئەز ژی مینا بالندەیان دفرم.

پاییزا ۲۰۱۴ ئیکستەر بەریتانیا

حسین عهلی: نهر پالەتی دکه و

دیدار - سامی بنیامین (یکانی)

حسین عهلی ژدایک بوی ۱۹۶۵ی ل باژیری قامشلو ل روژئاڤایی کوردستانی و ژبنه‌ماله‌کا هه‌ژار و کیم دهرامه‌ت هاتیه سهردونیايي و دهرچویی کولیژا هونه‌ریت جوانه ل زانینگه‌ها دیمه‌شقی و نوکه ئاکنجیی ناحیا شیلادزی یه وه‌کو مشه‌خت و ههر ژ گه‌نجاتیا خو دست ب کاری شیوه‌کاری کریه و ئەفه زیدمتری (۲۵) سالانه به‌ردموامی دایه کاری خو و نوکه‌ژی مژویلی به‌ره‌ه‌فکرنا پیشانگه‌ه‌ه‌کا تاییه‌ته ل سهر بازا ههرچوار پارچیت کوردستانی و خودانی سوپاسیه‌کا تاییه‌تا سهروک بارزانی یه. ل دور کار و بزاقیت خو بو کوفارا سیلاف ب فی ئاواي ئاخمت و گوت: ئەز ب ئاوايه‌کی نوی یی تاییه‌ت کاری خو یی شیوه‌کاری دکه‌م، ئەوژی ب ریکیت سوتنی و کولانی ل سهر دارا و شویشا شکلا چیدکه‌م و ب چ ئاوايه‌کی رهنگا بکارنائینم، ههر چه‌نده من تابلویت رهنگین زی بیت دروستکرین، لی نوکه بتی ب کولانی و سوتنی کاردکه م داپتر بال مروقان بو کاری خو ب راکیشم .

ل دور فه‌کرنا پیشانگه‌ه‌یت خوژی دادیارکرن کو تا‌کو نوکه (۵) پیشانگه‌ه‌ه‌ه‌کرینه ل سهر بازا دموه‌تیت سوریا و

تابلوپان پى دوستدكەم

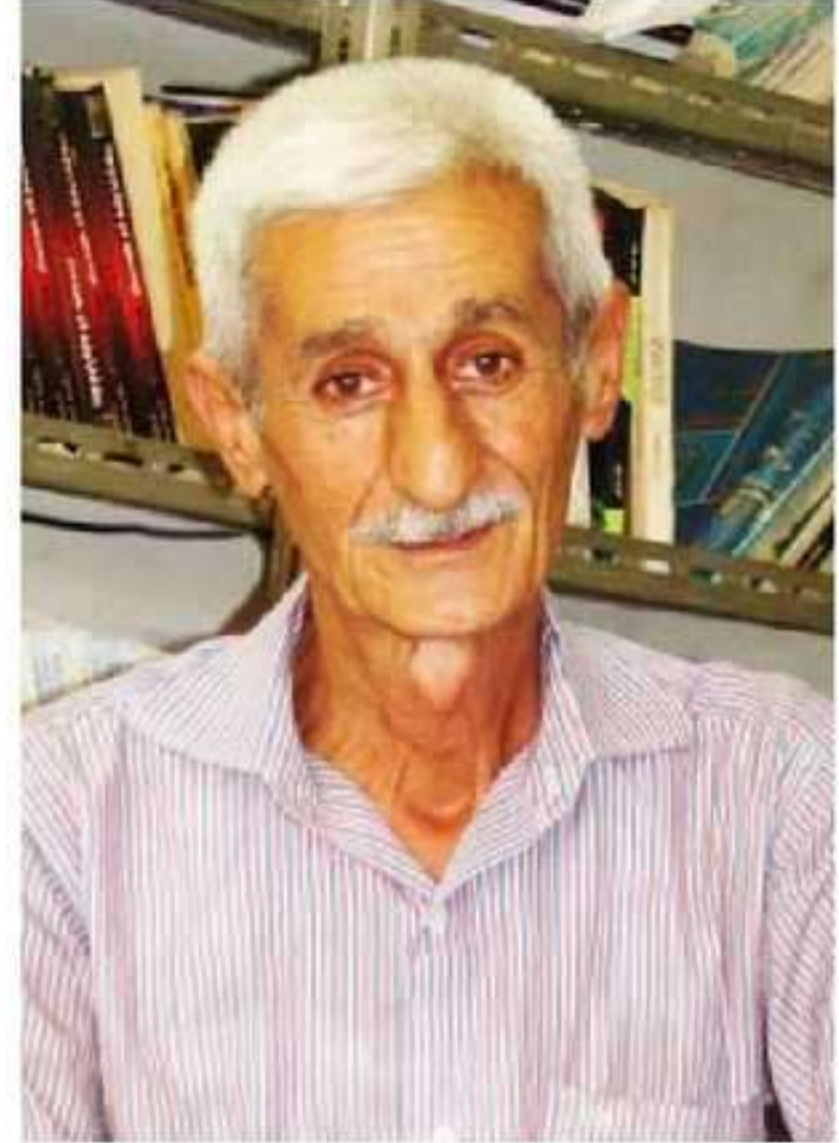
توركييا و عوممان و لوبنانى و نوكة ئەز مژويلى بەرھەشكرنا پيشانگەھكى مە ل سەر بازا ھەرچوار پارچىت كوردستانى، ديسان دىبىزىت : تا نوكة ب ھيشيا خو و مالباتا خوڤھىيە، نەخاسمە براىت وى كو ھاريكاريا دراڤى بو كرىيە و گەلەك جارن زى ل باشورى كوردستانى داخووزا ھاريكارىي كرىيە، بەلى كەس ل دويف داخووزيا وى نەھاتىيە، لەوا بى ھيشيونەك يا ل جەم پەيداوبى و نەچارە كو ھەردەما دەليقە بو ھەييت دچىتە پالەتئى و وى پارەى پارڤە دكەتن بو ب خودانكرنا زاروكتى خو و پشكەكى زى پىدقئىت خو پىت ھونەرى پى پەيدا دكەتن، ل دور ئارمانجا خو زى ناھبوورى دازانىن كو ئارمانجا من زى مينا ھەر كوردەكى يە، چەوا پيشمەرگە ب چەكى خو بەرھەقانىي زئاخا خو دكەتن، ئەوزى ب پىنقىس و تابلوپىت خو بەرھەقانىي ز وەلاتى خو دكەتن و ئالىي ھونەرى پيش دئىخىتن، دى يى بەردەوامبىتن ل سەر كارى خو و ناخووزىتن زى بازىرگانىي ب كارى خو بکەتن ب تى وى دقئت خزمەتا گەل و وەلاتى خو بکەتن .

ئەڧا ھە.. ئەوا خودىداي!!

نە ل كوچكا ناف لى ھەي
 نە ل بازارا بىك پى ھەي
 نە ل كولانين چاف زلكانى
 يار و دلپەر زىرا ھەي
 ديسان نزاين...!!
 دىيژن ئەڧا ھە
 يا دەيت و دى ڧەگەرەيت
 وى ئەردى زى ھاتى
 ھەچكۆ نە ئەو سىك و
 نە ئەو بازار
 نە خەملا زىنەكى، نە كرىتيا گەڧى
 ومريايەكى
 ديسان نزانين...!!
 ئەڧا ھە دىيژن بىكەڧىتە
 بەر بايى نىشتيا
 رايپچا وى ژ مودىلا داعشەكى
 و خرابتر
 تسبى و سەد و ئىك
 گەرم بىيت و
 لپەر حوكمى تەراوچا بىكەڧىتە بەر نزايا و
 ھەر ڧى زى نزانين...!!
 ئەم ھند دزانين
 ميناكى وى
 بى ھژمار ھاتن و چوون
 ھنەك بوونە كەساتى و ناڧدار
 كەتتە دىپەرەين دىرۆكى دا
 ھنەك زى ھەما چەوا ھاتن
 باومرىكن وسا چوون
 ھەچكۆ نەبووين...
 لى ئەڧا ھوون لى دپرسن و
 بزنان، تى دلە دبتە زىگر
 دبتە خودان
 دبتە ھلگر و
 بار زىرا دىينە
 ھەتا ل زاخى وى بزانت
 كانى چ تۆڧە و
 چ نىشە خودىداي...!!
 ۲۰۱۲/۱۰/۳

ئەمەدى زەرۆ

ئەڧا ھە دىينى
 روژەكى ژ روژا
 دى بىتە ھلگرى باركى
 مۆمكەكى، ئالايەكى
 يان ھلگرى كودكا دەرۆزى
 نە ئەم نزانين...!!
 دى بىتە خاتىنۆكەك
 سەدا چاف تىرا ب ومشىنى
 زىرا شەيدا و دىن بىن
 ديسان نزانين...!!
 سۆبە ب دىمردەكى بىكەڧىت
 دىرمان نەبىت
 ولى بىت جەگەر زى بىزار بت
 ديسان نزانين...!!
 ولى دىيت بىتە ناڧەك
 زانايەك، ھونەرمەندەك
 خودان ھزرەك
 جىھانى ب ھەژىنىت و
 سەرى مالى راکەت
 ڧى زى نزانين...!!
 دى ھند زانين بىتە مروف

ئەم دنقیسین، بەلە بوچی؟

رېجھوان ەلى

دنقیسین، دا ھندەكى ژ ھەستىت كەيفخوشىي قەگەرینین، دا رمزیلی و بى دمۆلەتیا نە ژ ھەژى مە دویریخین، دا میژوو و كلتورى كوردی ژ ناف نەچیت، دا روندكیت گەرم ئازادكەین، دنقیسین وەك تازیهك ل سەر ژ نافچوونا كومار كوردستانى، وەك داخبارى ب شكەستنا بزاقیت پیران و ھەفید و بارزانى بو دروستكرنا دمۆلەتەكا بەیز، بو نەبوئا ئىكریزی ھەتال دەمى كەفتنا بەر ھیرشیت ھوقا، دنقیسین، دا ب كینج بین، دنقیسین ژبو راگەھاندنا دژایەتیا خو بو قەید و زنجیران، دنقیسین وەك ستم لیكری، دا كینجا زورداری و زنجیران دیاركەین، دا تەنا ببین ژ ئازارا، ھەر تى بو ئىك جار ژى بیت....دنقیسین

راستە ئارمانج ژ نقیسینا ھەر
مژارەكى یا دیارە (دیاركرا
ھەستان، دوکیومینتكرنا بویران،
راستقەكرنا شاشیان، شیرەت،
پیزانین، بەرچاقرن .. ھتد)

و ب پەیقیت خو ئالای خەباتى بلند كەین و داخوازا ئازادكرنا تەف پارچیت وەلاتى دكەین، دا ئومیدان بلەیزینین ب قەكرنا دلان، بەلكو ب بینین خەونا سال و زەمانا و شەھید

و ئازارایە..؟ چاوا ویرەکیا نقیسینى ل دەف مە پەیدا دبیت..؟ نقیسینى چ رامن ل دەف مە ھەیه..؟ و ئەرى چیدبیت نقیسین ببیتە ھەقالەك..؟ راستە ئارمانج ژ نقیسینا ھەر مژارەكى یا دیارە (دیاركرا ھەستان، دوکیومینتكرنا بویران، راستقەكرنا شاشیان، شیرەت، پیزانین، بەرچاقرن.. ھتد)، بەلى ب تەقایی ئەرى تو، ئەز، ئەو و یى دى، بو چ خو دوستینین و دنقیسین..؟ پرسیارەكە ھەر ئىكى بەرسقا خو بو ھەیه، ژبەر و ل دويف چەند نەخاسمەبیت كەسوكى و جفاكى. پرسیارەكە یا پر بەرسف، بەھایى راستى نقیسەرى بو وی بخو و خەلكى دەستیشان و دیار دكەت، راستە نقیسەر ھەن ئەگەرى نقیسینا وان ھەردەم ل سەر زارى وانە، ژبەرکو ئارمانجا وان یا روھن و ئاشكرایە و دلمان تیدا نینە، بەلى گەلەك ژ نقیسەران خو ل بەرسقا قى پرسیارى ھاینەدایە، ھندەكان نەومى گوتیە و ھندەك ژ بەرسقى رەقینە، وەك

و خەباتكارا و دمۆلەتەك ھەبیت ب نافى كوردستان. گەلەك پرسیار ل دور نقیسینى ژ نقیسەر و رموشەنھزرا دەیتە كرن وەك رەنگ و ئاوا، بو كیش تەخى..؟ مەرم ژ قى بابەتى..؟ ھتد و گەلەك جارن پرسیار ژ ھندەك كەسان دەیتە كرن ئەرى تو بو چ دنقیسى؟ و ھندەك جارن كەسەك د ھزرا خودا دپرسیت ئەرى فلان بو چ دنقیسیت..؟ و بى خش چ كەسەك نینە نقیسینى بكەت و جارەكى ژ جارن ژ خو نە پرسیت ئەرى ئەز بو چ دنقیسم..؟ ئەرى ئەم بو چ دنقیسن..؟ پرسیارەكا ئالۆزە ... بو پارەى..؟ بو نافدارى..؟ بو بۆراندنا دەمى..؟ بو خو..؟ بو خەلكى..؟ بو بەرچاقرن و دیاركرا راستیان..؟ بو خاپاندنى..؟ بو گەھشتن بو پلەكى، یان دەف بەرپرسەكى..؟ بو...؟؟؟؟؟؟ ھتد. ئەرى نقیسین فەركارەكى مروقینیە، یان پالدانەكا جفاکییە..؟ ئەرى راستە نقیسین ئاشكرنا ئیش

تیک ژ ژنه نقیسه‌ریت عهره‌ب دهمی
 دیژیت: ((گه‌له‌ک جاران من بخو
 بزاق‌کریه به‌رسقا فی پرسپاری بدم،
 به‌لی ههمی دهمان من شکه‌ستن
 دیتیه و جارمکی ل دهمی نقیسینا
 مژارمکی ئەز بخو ژ خو پرسیم بو چ
 دی فی چیری نقیسم؟ ئەو چ ئەگه‌ره
 من پالدمت ههما هه‌ر تشته‌کی ب
 نقیسم..؟ راسته ل وی دهمی ژی من
 به‌رسقا خو نه‌دا، به‌لی ئەز ژ نقیسینی
 نه‌راوه‌ستام، به‌لکو ب ده‌قه‌کا
 باشتر من به‌ردموامی دایی و پتر ژ
 چه‌زا خارنی پستی برسپوونی)).

به‌لی نقیسه‌ریت ویره‌ک هه‌نه و بی
 ترس و شهرم تا مه‌ودایه‌کی باش
 به‌رسقه‌کا دروست و ویره‌ک دایه،
 بلا هه‌ر فه‌ریژه‌ک ژی هه‌بیت، وه‌ک
 نقیسه‌را (ئوره‌هان باموک) ومه‌رگری
 خه‌لاتی نوبل ل ئادابی، دهمی گوتی
 : "ئەز دنقیسم ژبه‌رکو ئەز ژ هه‌وه
 هه‌میان یی توره‌مه .. دنقیسم ژبه‌رکو
 ئەز نه‌شیم ته‌حه‌مولا وی راستی بکه‌م
 ئەگه‌ر خو نه‌بینم کو یی دگوه‌ورم
 " و (واسینی یی له‌نگ) دیژیت "ئەم
 دنقیسین ژبه‌رکو مه‌ دقیت برین
 ب مینیت فه‌کری و ته‌ر و ساخ،
 دنقیسین ژبه‌رکو ئەو هه‌بووی چه‌ز
 ژی دکه‌ین دمه‌راژینک ل پاش خو هیلا
 و دمه‌رکه‌فت و هیشتا ئەوا مه‌ چه‌ز
 ل سه‌ر هه‌ی بیژینی مه‌ نه‌گوتی، ب
 سانا‌هی ئەم دنقیسین ژبه‌رکو ئەم
 نزانین نه‌قیانا که‌سیت دی بکه‌ین
 و دبیت ژبه‌رکو ئەم نزانین چ دی
 بیژین".

گوتنه‌کا به‌ربه‌لاف یا فه‌یله‌سوفی
 فه‌ره‌نسی (دی‌کارت) هه‌یه دیژیت:
 ئەز هه‌زا خو دکه‌م ... ئەه‌ج‌ا ئەز
 یی هه‌یم و ب دیتنا من ل هه‌مه‌به‌ر
 فی گوتنی ئەگه‌ر بیژین: ئەز

دنقیسم ... ئەه‌ج‌ا ئەز یی هه‌یم! یا
 شاش نابیت، ژبه‌رکو نقیسین تیتاله،
 دیروکه، سه‌رده‌مه و هه‌بوونه. ئەم
 دنقیسین دا ئەندامیت خو ییت
 هه‌زکرنی و داهینانی ته‌نا بکه‌ین،
 نه‌بتی دا بوچوونان ئاشکرا بکه‌ین
 ... دنقیسین ژبه‌رکو مه‌ پیدقی پی
 هه‌یه و ئەم دپیدقینه بیخینه سه‌ر
 کاغه‌زان ل شوینا خه‌ون و بیردانک و

دنقیسین ژبه‌رکو ئەم بیزاربوینه ژ ئاخفتنا وه‌ک ئاقا به‌ز دبیته هه‌لم، بی
 سه‌روشوین دبیت، دنقیسین ژبه‌رکو مه‌ چه‌زا دمه‌ربازبوونی ژ شویره‌یت
 سته‌می (موسته‌حیلی) هه‌یه

تاکو مه‌ژی خو.. نقیسین پارچه‌که
 ژ هه‌بوونا نقیسه‌ری و جودا نابیت،
 هه‌ر وه‌ک نقیسه‌ری عهره‌ب (مه‌نسور
 ئەله‌زبعان) دیژیت ئەو سیها وی یا
 سیی یه، به‌لی بو که‌سی خو‌زای ئەو
 کارمکه هه‌می دهمان دشیت ده‌ستان
 ژی به‌رده‌ت و ژ هناف و هه‌بوونا خو
 دویر بیخیت و بی چ ئاریشه ژیانه‌کا
 خو‌زایی و خو‌ش، بیی وی ببه‌ته سه‌ر
 ئەگه‌ر پیدقی کر.

بوچ ئەم دنقیسین..؟ ژبه‌رکو
 سه‌رباری هه‌ستکرنا مه‌ ب تتوکی
 (ئیکانه‌یی)، ده‌ناقیت خو‌دا ئەم
 هه‌ست دکه‌ین کو هنده‌ک که‌س
 هه‌نه پشکدارن دگه‌ل مه‌دا د
 خو‌شی و نه‌خوشیاندا، د کاره‌سات و
 هیقیاندا، له‌وما دنقیسین دا پشکدار
 بکه‌ین د پر به‌اترین تشت ل دمف
 مه‌.. دپه‌یقیت خو‌دا!

بوچ ئەم دنقیسین..؟ ژبه‌رکو ئەه‌فه
 پرسپاره‌ک به‌رسقا وی به‌ردموام ده‌یته
 گوه‌ورین و به‌رسقه‌کا تتی یا راست
 نینه، هه‌ر وه‌ک چاوا به‌رسقه‌کا تتی

یا شاش بو نینه، دنقیسین ژبه‌رکو
 ئەم نه‌شیین ژی راهه‌ستین و چ جاران
 ژی نا راهه‌ستین، تتی ئەو گاف نه‌بیت
 کو سه‌رده‌م و رابوری دگه‌هه‌نه تیک و
 پاشه‌روژ نه‌مینیت و دبیته خاترخاستن،
 به‌لی ئەه‌فه به‌رسقا نقیسه‌ری راستیه.
 دنقیسین ژبه‌رکو ئەم چه‌ز دکه‌ین
 ب نقیسین و دهمی ژی خه‌ریب دبین یی
 ده‌ستیومردان، تلیت مه‌ هه‌مه‌بیزا پینقیسی

دکهن و بی شهرم دله‌یزینین و دهمی
 پینقیسی بیدنگ بیت و ئەسمانی وی
 وه‌ک بیابانی هه‌شک دبیت، ئەم هه‌ست
 ب نه‌خوشی دکه‌ین و هه‌زیت
 به‌رزه‌بوونی یاریت خو ب مه‌دکهن،
 هه‌ولدده‌ین بنقیسین سه‌رباری دیاربونا
 نه‌خشیت پینقیسی ل سه‌ر تلیت مه‌ و
 هه‌شکاتیا به‌رپه‌ران، هه‌فرکیا هه‌می
 تشتا دکه‌ین دا ب نقیسین، ژبه‌رکو
 ل پشت پینقیسی ئەله‌ویه‌کی توره
 هه‌یه ژبه‌ر قه‌یدکرنی و قولکانه‌کا
 وه‌ستیای هه‌یه ژ بیدنگی و دقیت
 ب هه‌می گوری و په‌لیت خو ب
 په‌قیت، دا قان دارستانیت پاشقه‌مای
 و بی هیز ب سوژین و بکه‌ینه قوربان
 بو پاشه‌روژه‌کا باشتر و گه‌شتر و
 دارستانه‌کا جوانتر.

دنقیسین ژبه‌رکو ئەم بیزاربوینه
 ژ ئاخفتنا وه‌ک ئاقا به‌ز دبیته هه‌لم،
 بی سه‌روشوین دبیت، دنقیسین
 ژبه‌رکو مه‌ چه‌زا دمه‌ربازبوونی ژ
 شویره‌یت سته‌می (موسته‌حیلی)
 هه‌یه، دنقیسین ژبه‌رکو ئەم چه‌ز ژ

کولیلکا دکەین و ژ چرمسینا وان دترسین و ھەتا ژ قەستا پەسنا رویت وان ییت شەرمینوک دکەین و چاقیت وان ییت تیر خەو نەبۆی و ھەناسیت وان ییت ئاشقی ژیان.

ھندەك جارەن دنقیسین ژ بەر ئیش و ئازاران و گازندیت د گیان و ویزدانان مەدا و ھندەك جارەن ب نوینەرانیان وان کەسیت بی پینقیس و بی دەنگ، ھندەك جارەن دنقیسین ژبۆ رزگاروون ژ بیھتەنگی و تەناکرنا ویزدانان خۆ یا بارگران ژ کریار و بۆچوون و کارفەدان و ھتە، ییت نە دەجھێ خۆدا ل دەور و بەران و ھندەك جارەن دنقیسین وەك دەفگوت ب مروقینی و بی ھیزی و کیمیا خۆ ب ھیقیا توبەداری و لێنەگرتی.

دنقیسین وەك ھەولەك بۆ ئاخستن دگەل دەوروبەرەن و وسان خۆیا دکەین کو ئەم دشیین یا د ھزر و بیریت واندا بخوینین و بزاقی دکەین ھەف ھەستین دگەل وان.

دنقیسین وەك زارۆیەکی ل سەر تلێت پیت خۆ رادوستیت و خۆ ژیک دئینیتەدەر، دا بۆ ھەفالان دیارکەت ئەو مەزنتەر و پەر ئاقلترە.

نقیسینیت مە خەونیت خۆشن ل سەر وان بەرپەرەن ژ نەخۆشییت فی سەردەمی دەرفین بۆ ھزریت جوان، دنقیسین و پیدقییە ب نقیسین، ژبەرکو پەقییت مە گازییت خەندقاندینە، مە دئیشین و ئازار دەن، نە بی دەنگ و نەتەنا دبیت، ھەتا دەیتە گوھداریکرن، دنقیسین وەك رەفین ژ ئیکانیا کوژەك بۆ ھەفالینیا پینقیس و بەرپەریت دیوان خۆش، کو مروقی دەنە دونیاپەکا دی یا ھەمی تشت لی بالکیش و نوی

و دلخۆشکەر، ئاھنگەکا خۆش، دان وستاندنیت دریز، چیریت ل دویش ھەزا تە.

نەجیب مەحفوز وەرگری نوبلی ھەمی ئەو ئەگەریت مە پال دەن بۆ نقیسینیت دقێ گوتی دا کومکرینە: (ئەز نەدگە ھشتەمە ئەقا ئەز گەھشتیم ئەگەر من خۆ قایل نەکرنا کو نقیسین پەیکەك و سەرمخۆشیەكە .. پەیکەكە پیدقییە بگەھینم، ھەر چ بیت یا بەرامبەر و سەرمخۆشیە، ژبەرکو ئەو ھەمی تشتیت من د وستیین نقیسینە سەرمخۆشیی ل من دکەت).

نقیسین ب رمانا خۆ یا

نقیسین ب رمانا خۆ یا تەقایی، دویر ژ مەرەمیت بسپوری، چەلەکیەکا ھزری یە و بۆ ھەمی کەسان یا بەردەستە، بەلی ھندەك کەس کار پی دکەن ییت جودا ژ خەلکەکی دی ب شیانییت خو بۆ مفا وەرگرتن ژ وی عەبارا زانیی یا ھەی

دی د بزاف و چەلەکییت واندا، یان لیگەریان ل نەقلناقەکی و ھندەك پەسنیت تیھناتیان وی تیر دکەن و ھەست ب خوشیی بکەت و ھندەك ھانی بۆ نقیسینیت دەن دا رولەکی جقاکی، یان روشەنھزری بگیریت ژبۆ بەلاقکرنا باشی و ھوشداری و زی دەکرنا پیزانینان ل ناف خەلکی و پیدقییت وان بجهبیتیت ژ ھەر تشتەکی وی شیان تیدا ھەبن بۆ نقیسینیت و ھندەك دنقیسین ژبۆ بەرقانیکرن ژ دینەکی، یان بەلاقکرنا وی، یان بەرسینگگرتن و دزایەتیا بیدعە و گاومران، یان وەك تاعەت و ژبۆ خو نیزیکن بۆ خودایی خۆ.

تەقایی، دویر ژ مەرەمیت بسپوری، چەلەکیەکا ھزری یە و بۆ ھەمی کەسان یا بەردەستە، بەلی ھندەك کەس کار پی دکەن ییت جودا ژ خەلکەکی دی ب شیانییت خو بۆ مفا وەرگرتن ژ وی عەبارا زانیی یا ھەی، ب گونجاندنا پیت و پەیقا، ب داریتتەکا دەجھێ خۆدا، بۆ دەربیرینی ژ ھزریت خۆ و دگەل قانونیت فی چەلەکی.

نقیسینا باش و سەرکەفتی جھی رازیبوونا ییت دی یە و نقیسینا ب مفا ئەو یە دەربیرینی ژ پیدقی و ھیقیت وەرگری دکەت، یان ھشیاریا وی زی دە دکەت، یان زانیی ل دەف مروقان زی دە دکەت.

فلمی هیقی یی یهلماز گونای وهی باشتترین فلمی سهه سالیت چووی هاته دهستیشانکر

کۆمهلا نقیسکاریت سینهما تورکیا دناف سهه فلمیت سهه سالیت چوویدا، فلمهکی یهلماز گونای دهستیشانکر و وهک باشتترین نقیسینا سیناریوی و دهریخستنی هاته دهستیشانکر کو بهری هنگی زی ل سالیت ههشتیان وی فلمی دو خهلاتیت زپری ب دستمهئینابوون و هنگی ئەف خهلاته ب تشتهکی مهزن دهاته زانین و رویدانهکا مهزن بوو دژیانا یهلماز گونهیدا.

فلمی هیقی یی یهلماز گونای ل سالا ۱۹۷۰ی رهش و سپی هاتییه و یتهکرن و کاری دهریخستنی زی ژ لایی دهریخهری تورک شهریف گورمن هاتییهکرن و ل وی سهه دهمی فی فلمی ناف و دهنگیهکا مهزن ل ترکیا و کوردستانی زی پهیدا کربوو و دهیته ههژمارتن ب فلمیت باشیت گونایی.

بو جارا ئیکی ل تورکیا کهنالهکی زارۆکان ب کوردی دهیته فهکرن

جهیته کرن کو ل دهمهکی نیزیکدا دهست ب ومشانا خو بکته و ئەف کهناله دی ب دهقوکیت کرمانجی و زازاکی و سۆرانی بیت و فلم کارتۆن و بهرنامیت زارۆکان بیت رهنگا و رهنگ پیشکیش کهت، ل سهه ههیقا دهستچیکریا (تورکسات) فریکوئینسا ۱۲۶۰۵ و هیقیا مه زی تهوه ئەف کهناله بکهفیه دخرمهتا زارۆکیت کوردان دا و ببیته جهگرا ههمی کهنالیت بیانی و زارۆکی کورد ب ریکا وی بهیته تاشاندن و فیهرکرن.

خۆ کهت و بارگههی فی کهنالی دی ل باژییری ئامهدی ل باکووری کوردستانی بیت و ل چاقههری

بو جارا ئیکی کهنالهکی کوردی یی زارۆکان ل تورکیا ل قان نیزیمان دی دهست ب ومشانا

كلیپا ھیلی لۆڧ دېتە، یا ئېكی ل سەر دونیایی

نەپوشیە و پېلاڧا بلند ژى كریه پى خو و دریزكنا خوڊا قى رۆژنامى ۱۰ كلیپت ب ھیزترین و نوبترین سترانیٹ دونیایی ھەلبژارتینە و سترانا قى كچا كورد ب سترانا ئېكی دانیه. ھەژى گۆتتى یە كو ئەڤە كلیپا ئېكی یا ھیلی بوو كو بەرى سالەكی ھاتیە بەرھەمئینان و كلیپا ئېكی و ئېكانەھیە قى خاتینا كوردایە ھەتا نوکە پتر ژ ۳ ملیون و ۶۰۰ ھازار كەس كلیپا وى ببینن.

دراپۆرتەكا خو یا رۆژنامەقانیدا رۆژناما گاردیان یا بریتانی كو ب ئېك ژ ب ھیزترین رۆژناما دونیایی یە، ب دریزى بەحسئ سترانەكا ھیلی لۆڧى كریه و ھەك ئېك ژ ب ھیزترین كلیپت دونیایی دایە نیاسین.

رۆژناما ناڤبووری ل دور كلیپا ھیلی لۆڧ، كو ژ ریزا ئېكی یا ب ھیزترین كلیپت دونیایی دانایە دبیژت: ھیلی لۆڧ سترانیژمەكا كوردە، ئەوئ ئەڤ سترانە ل جەھكى بەرھەمئینایە كو شەرى داعشى تیدایە، بەلى وى پیچە

فلمى "پاكو" ب دومامى دەیت

دەرھینەرى خوڊان شیان و دیتیت ھونەرى ۆملىد محەمەد تاھر، فلمى خو پى دریز ل كوردستانی بدومامى ئینا و ل دور قى فلمى خو ھونەرمەندى گەنج دبیژت: راستە بەرى نوکە من چەندین فلم ل ھولەندا دروستکرینە، بەلى ئەو فلم ھەمى د كورت بوون، لى دما ئەز ڤەگەریایمە كوردستانی، من سیناریویەك بەرھەڤكر و دارشت. من ھزر د دروستكرنا وى فلمى دا كر كو فلمى پاكو بوو كو بكارم ئەڤى كارى فلمى دریز ل كوردستانی بکەم.

ئەڤ فلمە ژ سیناریۆ و دەرھینانا ۆملىد محەمەد تاھرى یە و ب پشكدارییا ھژمارەكا ھونەرمەندان ھاتیە بەرھەمئینان و بو ھیامى ھەیقەكى كارى ویتەگرتتى بەردەوام بوویە و سالەك ڤەكیشایە تاكو فلم ب دومامى ھاتى.

دەیتە زانین كو چیرۆكا قى فلمى ڤەدگەرتتن بو ھندەك روشیت نەخۆش، ل سەر ژيانا گەنجەکیە ناڤى "پاكو"

ژى گۆھ ل قى چەندى دبیٹ كو ناڤى وى دەیتە نفیسین ۆهك شەھید. ئەفسەرى وى ھندەك پارچیت لەشى كەسەكى دى بو گۆندى پاكوپى فریدكەت و مالا وان ئاگەھدار دكەت كو كورى وان شەھید بوویە و پاكو بخۆ ب دەلیڤە دزانیت و ڤەستا گۆندى خو دكەت و ژ سەربازى درەڤیت.

ل سەر ھاتیە دانان، دەمى چوونا وى بو سەربازى دەیت و ب نەچاریقە ڤەستا سەربازى دكەت، پشتى ھەیامەكى مۆلەتى بو نیشانییا خو ۆمردگرتتن. پشتى دگەھیتە مال، سەربازگەھا وان دەیتە بۆمبەبارانكرن و ھەمى ھەڤالیت وى بیٹ سەربازى دەیتە كوشتن و ئەفسەرى وان بەرزەبووی و شەھیدان دنفیسیت و پاكوپى

نوژدارى سيلاق

ژبه ريکچوونا گه هيت پشتي ((٢-٢))

د. ناستي عبداله کيم

چهند ريټما و شيرمت بو نهساخيټ ژانيت پشتي:

١- زيډمبوونا سهنگا لهشي گرانيهكا مهزنتر دئيخيته ل سهر شانهيټ پشتي، لهوما يا فهره نهساخ سهنگا لهشي خو كيټم بکته، ب ريکا بريټهچوون و راهيټان و كيټمکونا شريناهي و خارنيټ چهفر و زيډمکونا خارنا فيټي و زمزمواتي.

٢- نايټ نهساخ بمينيت روينشتي، يان ل سهر پيټان بو دميت دريژ و ههر هيام هيام دقيټ بيټنهكيټ ب ريټه بچيت.

٣- چ جار بلا نهساخ نهروينيه خار پشټ چهماندي و دقيټ دريژيا کورسيټي و ميژي دگهل لهشي مروفي د گونجايي بن.

٤- ل دممي روينشتي دقيټ پشټ ههمي يا راست بيت و ب کورسيكيټ فه بيت و باشتره باليفکهكا بچويک ل پشټ مروفي ههبيت ژبو پالپشتيا پشتي.

٥- ټهو کورسيټا مروفي ل سهر دروونيت باشتره يا ب دستک بيت داکو هندهک ژ گرانيتي ل سهر پشټي سست بکته و دگهل رابوونا ژ سهر کورسيټي ب هاريکاريټا دستکان بيت.

٦- ههکو خودان نهچار دبټ دممهكيټ دريژ ژيټه بمينيت باشتره کورسيهكا بچويک ههبيت خودان پيهكيټ خو دانپته سهر و پشټي ههيامهكيټ وي پي ي ب گوهوريت.

٧- ل دممي گوريټي يا پيلافيټي دکيهه پيټي خو، يان تشتهكيټ ژ ټهردي رادکهي پشټا خو خار نهکه.

٨- چهماندنا پشټي ب ههفرا دگهل

بادانا وي کارمكيټيټکجار ب زيانه بو نهساخيټ ژانيت پشتي.

٩- جگارمکيشان ټيټکه ژ ټهگهرټ بهردهواميا ژانيت پشټي، لهوما يا فهره نهساخ دمف ژ جگارمکيشانيټ بهردهت.

١٠- ب ريټهچوون بو هياميټ ١٥- ٢٠ خولهکان، دو ههتا سيټ جارن ههر روژ گهلهک يا ب مفايه ژبو باشترکونا زفروکا خوټينيټ دناف شانهيټ پشټي دا و زيډمکونا هيټا زمفلهکيټ پشټي.

١١- خوټ دوير بيټه ژ خوټنديټ و تهماشهکونا تيټلهفزيونيټ ل سهر تاقا پشټي، چونکيټ پتر زمحمهت پيټ دکهقيټ.

١٢- پشټا خوټ خيل نهکه بو سينگي ل دممي کوخينيټ يان بيټهټينيټ و داکو پشټ نهټيشيت زمفلهکيټ پشټي و زکيټ ب گميشه.

١٣- ههکو نهساخ ييټ نهچار بيت گرانيهكيټ راکهت ب دستهكيټ بلا گرانيهكا وهک ويټ راکهت ب دستيټ دي داکو ههفسهنگيا پشټي تيټک نهچيت.

١٤- چ جار پشټا خوټ نهټيله ل بهر پيټيټ باييټ تهزي و ههول بده ټيټکسهر ژ سهقايلهكيټ گهرم بو ټيټکيټ سار و بهرمفاژي نهچي.

١٥- مهلهفانيان مفايهكيټ باش ههيه بو نهساخيټ ژانيت پشټي، چونکيټ کهفتنا دټافيټ دا گماشټنيټ ل سهر گههټيټ پشټي سست دکهت.

١٦- ههکو نهساخ ژ نفيټان رادبټ دقيټ چوکيټ خوټ ب چهمينيت و پاشيټ ب زفريت و خوټ بيټهټيه سهر تهنشټهكيټ و رايټ ب هاريکاريټا دستان پشټي داهيټلانا پيټان. ديسان ل رازانيټ ههمان پيټنگاف ديټ هافيټريټ بهليټ بهرمفاژي.

١٧- چ جار تشټان ژ ټهردي نه ههلهينه و

ههکهر نهچار بووي تشتهكيټ ب ههلهيني دقيټ ټهو تشټ ييټ نيټيټک بيت و پشټ يا راست بيت، وهک قابليټ. ههلگرتنا تشتهكيټ ژ ټهردي ژ نشکافه نهخاسم دگهل بادانا ناټهنگيټ زيانهكا مهزن دگههينيهټ پشټي.

١٨- ههکو نهساخيټ فيا تشتهكيټ ژ جههكيټ بلند ((وهک تهټچکهكيټ، يان رهټکهكيټ)) بينيهټ خار باشتره ل سهر جههک بلند راومستيت، يانژيټ پيهكيټ خوټ پيټشهټ بيهټ و سهنگا خوټ بيټهټيهټ سهر و وي تشټي دمريټخيت و پاشيټ سهنگا لهشيټ خوټ بيټهټيهټ سهر پيټيټ دي.

١٩- خوټ دوير بکه ژ بزاقا سيټکسي ل دمميټ ژانيت پشټيټ دژوار دبټ.

٢٠- خوټ دوير بکه ژ وستاندنا پشټيټ و راکونا گرانيان ل دمميټ ژخهټو رابوونيټ، يانژيټ پشټي روينشټيټ دريژ، چونکيټ ل فان ديمان گرگروکيټ گههټيټ پشټيټ ب تهټرټر و نازکترن ژ دمميټ ديټ و ل دوماهيټيټ پتر بهرټاتافيټ زيانټيټ نه.

٢١- پيټلافيټ سم ((چمک)) بلند زيانټيټ دگههينن پشټيټ و دقيټ نهساخ ل پيټيټ خوټ نهکته.

٢٢- نشټنا ل سهر زکيټ پتر گماشټنيټ دئيخيهټه سهر پشټيټ و ههکهر نهساخهک ييټ نهچار بيت ل سهر زکيټ بنقيټ دقيټ باليفکهكيټ دانپته بن زکيټ خوټ داکو گههټيټ پشټيټ راست بمينن.

٢٣- دقيټ ټهو دوشهکا نهساخ ل سهر دنقيټ يا رمق بيت و نهرم نهټيټ، ټانکو دنافيټکدا نهچيت وهک ټيسفهنجيټ داکو گههټيټ پشټيټ زيټ دنافيټکدا نهچن.

مفاییت توژی

هه‌رچهنده توژی زینانه‌کا به‌رچاف دگه‌هینیتته ساخله‌میا مروف و گیانه‌ومر و شینکاتیان، به‌لی توژی مفاییت خوژی هه‌نه. ئەو مفا د پیکهاتی نه ژ کوشتنا قایروس و میس و موریت ب زیان، فه‌گوه‌استنا توقیت شینکاتیان و نه‌هیلانا دویکیلا گزوزان و ژناقبرنا گازیت ل هنداف باژیران کوم دبن. زیدمبار ئەو توژا ل هنداف ئاقا دمیا و ئوقیانوسان دلشیت ژیدمیری سهرپشکه، بی کانزاییت گرنگ، وهک ئاسن و فوسفور و سلیکون و مه‌نگه‌نیز و سفر و زنک، کو هه‌می د پیدقی نه ژبو خارن و زیدمبوونا ئەفراندمریت ئیکجار بچویکیت دمیری، زیدمبوونا فان ئەفراندمران دبیتته ئەگه‌ری کیمبوونا ریژمیا دوم ئوکسیدی کاربونی دناف بای ئەردی دا، ئەف گازه ری ئیکه ژ ئەگه‌ریت بلندبوونا گهرماتیا ته‌پا ئەردی. دیسان زیدمبوونا بزاقا توژی دبیتته سه‌ده‌ما باران بارینی و وهراندنا پرتکیت ته‌قنی ژ جهیت بلند ل هنداف ئەردی و کومکرنا وی ل دول و نهال و بنیت رویاران کو ئاخه‌کا قه‌له‌و و ب زاخ په‌یدا دکهن.

گه‌لی ئاف فه‌فان نه یا ب مفایه بو ساخله‌می

هه‌ژماره‌کا بسپوریت بریتانی گوت ئەو شیرمه‌تا به‌ری نوکه به‌ربه‌لاف ئەفه چهنده ساله ل دور مفای قه‌خارنا ۶ هه‌تا ۸ په‌رداغیت ئافی روژی، یا ب مفا نینه ژبو ساخله‌می، وهک گه‌له‌ک کس هزرده‌کن، وان بسپوران گوت ئەو ئاقا مروف روژی قه‌دخوت گه‌له‌ک پتره ژ ئەوا له‌ش پیدقی و زیده قه‌خارنا ئافی نه‌دویره ئاریشه‌پیت ساخله‌می په‌یدا بکته و گه‌فا ل ژيانا مروقی بکته.

به‌ری چیبوونا بیقه‌له‌رزان، گیانداریت هشکاتیان پی ده‌سین

دقه‌کولینه‌کیدا کومه‌کا زانا خویا کریه کو گیانداریت هشکاتی به‌ری قه‌ومینا بیقه‌له‌رزان چهنده هه‌فتیه‌کان هه‌ست ب قه‌ومینا وان دکهن، دقه‌ریژا دویچوونا هنده‌ک زانادا و ب ریکا کومه‌کا کامیریت چاقدیری کو ل ده‌قرا پیرو ل ئەمازۆن دانابوون، سی هه‌فتیان به‌ری بیقه‌له‌رزه‌کا هه‌فت په‌ل ساله ۲۰۱۱ی کو ل وی ده‌قهری دا بوو، چهنده گوه‌ورینه‌ک دسه‌رمه‌ریا وان گیانداریت ل وی ده‌قهری دژین هاتبوونه قه‌یدکرن. ل دویف وی قه‌کولینی، د ۲۳ روژاندا به‌ری بیقه‌له‌رزی، زانایان هه‌تا پینج لقینیت گیانداران ل ده‌قهری بو هه‌ر روژه‌کی دیتن، به‌لی به‌ری وی ومختی هه‌ژمارا لقینان د هه‌ر روژه‌کیدا ۱۵ لقین بوون.

زانا دیژن هه‌یامه‌که د وی باومری دانه کو گیاندار دشین هه‌ست ب چیبوونا بیقه‌له‌رزان بکهن و راجیل گرانت، سه‌یدایی دمرسیژ دبیافی بایؤلوزی گیاندارا و ژینگه‌هی ل زانینگه‌ها ئەنگلیا روسکین ل بریتانیا کو ئیک بوو ژ به‌ره‌ه‌فکه‌ریت راپورتی دبیزیت (یا ئەم دزانین ئەفه جارا ئیک یه کو کامیریت چاقدیری لقین و راوستیان ب گرۆفه ئەف دیارۆکه به‌ری چیبوونا بیقه‌له‌رزان ده‌پته قه‌یدکرن.

فاریبونا سیکیسی ((۴))

د. ناستی عبدالمتی

۹- کریارا سیکیسی دگهل گیانداران:

تهغه ئیکه ژ رمفتاریت سیکیسی بیټ سهیر و ننتیکه و ل ههمان دم دلرهش و کریت و نهژرمنگ، کو هندهک مروفت، زهلام و ژن، پی رادبن. ههرکس ژ مه دزانیت کو گهلهک تهغهزایه گیاندارهک کریارا سیکیسی دگهل گیاندارهکی نه ژ نشی خو بکته. تهو هوکاری گیاندارهکی پالدمت تهغهزا کریارا سیکیسی دگهل گیاندارهکی نه ژ نشی خو بکته، هندهک جاریت کیم مروفتهکی ژی پالدمت ب ههمان کار رابیت. تهف رمنگی فاریبوننی پتر ل گوندان ههیه ژ باژیران ژبهر دوو نهگهران، بی ئیکی تیکهلیا مروفتی دگهل گیانداران پتره، بی دوی دیمهنیټ کریارا سیکیسی دناقهرا گیانداران دا مشه بهرچافی مروفتی دبن و نهدویره وی ب نازرینن ژلایی سیکیسی فه. زانا دیژن کو تهف توخمه کهسه د نهگهشتی نه ژلایی هنافی (نفسی)فه و نکارن ب بهرپرسیان رابن و ترسهکا فهشارتی ژ مروفتان دناف دلی دا ههیه

و هزا وی یا سیکیسی بو گیانداران لایی گیانهومری ژ کهسینیا وی خویا دکته.

۱۰- کریارا سیکیسی یا ب خورټی: تهو کریارا سیکیسی یه یا زهلامهک دگهل ژنهکی دکته ب خورټی، یان ل ژیر گهفان. ریژمیا تهو کچ و زنیټ خورتیا سیکیسی لی دهیتهکرن یا جودایه ژ جفاکهکی بو ئیکی و ل جههکی بو ئیکی دیتر دناف ههمان جفاکدا.

ئیک ژ نهگهریت بهرفرههوبونا فی فاریبوننی دناف زهلامان دا تهو نازادیا سیکیسی یه یا تهفرو دناف گهنجان دا بهربهلاقبوی ل دونیایی و دویرکهفتنا گهنجان ژ سنج و رموشتیټ ژیهاتی و مشهوبونا هوکاریټ نازراندا سیکیسی ل مروفتان دناف تهلهفزیون و کوفار و قیدیو و ننتهرنیتی دا.

تهو زهلامیت ب فان کریارا رادبن، سی رمنگن: بی ئیکی کهسهکی تهپهسه و بی بههره ژلایی سیکیسی فه و ب فی ریکی کهلا خو یا سیکیسی دادریت، بی دوی مروفتهکی توند و تیژ و دوژمنکاره و تهغه ئیک ژ ریکیاه کو توندیا خو دیار بکته، بی سی مروفتهکی دزه و جهردمیه و ل جهم وی ئیکه کو مالی خهلکی تالان بکته یان روممت و شهرمفا وان بشکینیت. چاوا بیت تهو زهلامی ب فی کریاری رادبیت دژواری و خورټیټ ب کار دینیت و رمنگی وی دژواری و خورټیټ بی جودایه ژ مروفتهکی بو ئیکی دی و تهف توخمه مروفته د سادی نه (سادیزم ههیه) و ناگههنه گوپیتکا خوشیا سیکیسی ههکه خورټیټ ل ژنی نهکن و وی نه ئیشین و چهند تهو ژن پتر بهرمقانیټ ژ خو بکته تهو زهلام پتر خوشیټ ژ کریارا سیکیسی دینیت!!!

ههلبهت کهسینیا فان مروفتان یا دویره ژ ههمی سنج و رموشت و نیتالیټ جفاکی و ژبلی خوشیا خو ریژی ل چ تشتان ناگرن. گهلهک جارن تهف توخمه زهلامه ب فی کاری رادبن ل ژیر کیچا مهی، یان بی هوشکهران، ههرچهنده مهی و بی هوشکه ههمی زهلامان پالنده فی کریارا کریت و نهژرمنگ.

هندهک جارن تهو ژنا دبیته قوربانیا خورتیا سیکیسی رمفتارا وی زهلامی هانددمت ب خورتیا سیکیسی دگهل رابیت، بو میناک دبیت ژنهک ژ وان گولاقهکا بیهن تیژ ب کار بینیت، یان جکهکی نیف رويس ل بهر خو بکته، یان گهلهک سوراڤ و سپیاقان ل دیمی خو بدمت، یان بریقهچوونهکا سیکیسی بکته و قونیټ خو بادم، یان وساب دمنگهکی سیکیسی ب ناخفیت کو زهلامیت نه دروست بالکیش بکته، یان دبیت ژنهکا بلح و بی دلنگ و دهمهن پیس بیت. هندهک جارن ژی زهلامهک دی کهفیته سینگی ژنهکی ل ههر جههکی و تهو ژن دی پسارا ناف و نیشانهکی ژی کته، ل دهمهکی کو تهو ژن بالکیشیا وی زهلامی بکته ب تشتهکی و تهف زهلامه نهدویره هزرا ب دستخوفه ئینانا لهشی وی بکته. هندهک جاریت دی زهلامهک ب سهر ژنهکی ههلدبیت یا ساویلک و مهژی سقکه، یانژی دی گوتتهک ژ دمفی وی دمرکهفیت و زهلام دی وی گوتنی و مسا راقهکته کو تهو ژن یا رازی یه ل سهر کریارا سیکیسی و ههکو وی ژنی خو ب دستقه بهرنه دا دبیت پیکولا خورټیټ لی بکته.

ل دویف فهریژیت فهکولینهکی دیار دبیت کو گهلهک ژن دمی خورتیا سیکیسی لی دهیتهکرن بهرمقانیهکا مهزن ژ خو ناکن و ههر زوی دکهفته ددهستی زهلامیدا، تهغه ژی چونکی: ۱- ژن یا لاوازه ب لهش و دمرونیټ خوفه و نکاریت دهمهکی دریژ خو ل بهر

و كەس و كار و ھەقال و ھوگر ھەمى ژى قەدرەقن. ھەلبەت خورتيا سيكسى دەمى ل ژنەكا بى دەلنگ دەھتەكرن، قەرېزا وى ھند يا خويا و ئاشكرا نينه.

۱۱-خوقيان:

ئەو كەسى توشى قى قارىبوونى دىبىت، بى نە گەھشتىە ژلايى ھناقى قە و ژلايى سەردەريا سيكسى قە. ل زاروكىي ئەم ھەمى ھەز ژ خو دكەين، پاشى دى مەزن بين و دەست پى كەين ھەز ژبلى خو ژى كەين، لى مروقى نە گەھشتى دەمىنىت ل سەر ھەز ژ خو يا دەستپىكى و ھەمى بزاف و خەمىت وى ل دور نەفسا وى چەرخاب دەم و چ پويتهى ب بى بەرامبەر نادەت و خەباتى دكەت كو گەلەك دەستكەفتى ھەبن و ئەقە ژى ھەستەكى ب كىماسى و شكەستى دناف دەروونى وى دا پەيدا دكەت و داكو خو ژ وى ھەستى رزگار بكەت زىدە ب خو شامى دىبىت و قەلافتەكا مەزنتەر ژ پىدقى دەتە خو.

خوقيان دەست پى دكەت ل ژىي زاروكىي ھەكو ئەزوكيا وان ديار دىبىت ب داخازكرنا ھەر تىشتەكى دلى وان دكەفتى و ھەركەس وان داخازان ب جەھ دئىنن و زاروك ھەست ب ھىز و شىانەكا سەختە دكەت. لى دگەل وماربوون و پەرومردەبوونى، ئەف زاروكە دزانىت كو بى تىزى كىماسىيە و كىم ھىز و شىانە ل چاف داى و بايىت خو بىت پرشيان. لەوا ژى زاروك دى خو ئىخىتە ل بن شەپەرى دايبابان و كەسىت رەخ و دور.

مروقتى دەرون نەساخ پتر توشى خوقيانى دبن ژ كەسىت دى، لەوا ژى دى بينىن ئەف مروقتە د قەدمرن و خو دئىخەنە دناف كەفلوژانكەكى دا و نەقتى تىكەلى خەلكى دەور و بەر ببن، چونكى ھەستەكا قالا ب مەزناھىي دكەن و خوپەرستيا وان ساخلەتەكى بەرچاقە.

خوشيا سيكسى ھەكو خورتى لى دەھتەكرن، يا دوى چونكى گەلەك جارن بو ژنى دەست نادەت وى كرىارى دگەل زەلامەكى بكەت ژبەر ئەگەرېت جفاكى و داكو روى رمش و شەرمزار نەبىت وەسا خو پىشچاف دكەت كو زەلامى ب خورتى يا ب دەستخوڤە ئىناى و وى دەمى دى زەلام گونەھبار بىت نە ژن.

مە ھەمىيان مشە يا گوھ ل گونەھكايىت كوشتنى بووى ل دەمى كرىارا سيكسى يا ب خورتى. ئەقە ژى دەھتە كرن ل سەر دەستى ھندەك زەلامان كو د ناقدارن ب دژوارى و شەرخوازى و خوینرىژى و دزى و حىزىي. ل قان زەلامان ھندەك جارن ھەزا كوشتا ژنى ل دەمى، يان پىشتى، يان بەرى كرىارا سيكسى، خو ل سەرى وان دەست.

ئەو زەلامى ب قى رەفتارى رادىبىت پترىا جارن مروقتەكى دەروون نەساخە ھەر ژ زاروكيا خو و بى رابووى دناف مالباتەكى دا كو سەركىشيا وى د لەپىت دەمىكى داىە. ھىلانا قان توخمە زەلامان ئازاد و بەرەللا ترسەكە ل سەر كچ و ژنىت جفاكى، لەوا ژى ئەو زەلامى پتر ژ جارمكى ب قى كرىارى رابىت دقتى بەھتە زىندانكرن ب سالىت درىژ داكو خەلك ژ ترسا وى قورتال ببن. دقتى ژبىر نەكەين ژى كو قەرېزا خورتيا سيكسى ل ھەمى ژنان وەك ئىك نينه، ئەو كچا، يان ژنا ماقويل و ژ بنەمالەكا باش و ژخو شەرم و خۇدان روىمەت، دەمى خورتيا سيكسى لى دەھتەكرن وەك بىقەلەرزەكى دەروونى وى د ھەژنىت و شوین تىلىت وى ژناف دەروونى وى رانابن ھندى بژىت و ل كچان ترسەك ژ شوېكرن و كرىارا سيكسى ل جەم پەيدا دىبىت و نەدویره رەگەزى نىر ھەمى ل بەر چاقان رمش بىت، ل ھەمان دەم قەرېزا وى يا جفاكى يا روھن و ئاشكرايە و ئەو كچ، يان، ژن، د چاقىت خەلكى دا دشكىت

سىنگى دژوارى و ھىزا زەلامى بگرىت ۲- ھندەك ژنان بەرھەقىەك يا ھەى بىنە قوربانىيىت خورتيا زەلامان.

ھەرچەندە دىمەنى خورتيا زەلامى ل ژنى بى تىزى دژوارى يە، بەلى ل ھەمان دەم ئازرانندەكا سيكسى يا مەزن دناقدا ھەيە و ھندەك ژن و مېر ژدل و كەلەكەلا كرىارا سيكسى ناكەن ھەكەر ھندەك ژ وان دىمەنان دگەل نەبن!!!

دژواريا خورتيا زەلامى ل ژنى ل دەمى كرىارا سيكسى دەست پى دكەت ب ئەزمانى و گەفان ھەتا دگەھىتە رادىمى پرچ كىشان و شەقان و پاشى ل ئەردى دان و خواقتىتە سەر كەلەخى وى و ل ھندەك جارن نەدویره زەلام چەكى سپى ((وەك چەقوكى يان ساتورى)) ب كارىبىنىت، يان دژوارى ب گەھىتە رادىمى چەكەكى ئاگرى و كوشتنى. ل پترىا جارن ژن پىشتى بەرھەفانىيەكا كورت ژ خو دكەت خو دەمتە دەستى زەلامى ھەتا كرىارا سيكسى ب دویمامى دەھت. گەلەك جارن لەشى زەلامى و ژنى تىزى شوینىت قورنجىك و تىدابرن نىنوكان دىبىت كو دىبىتە درووف ((دلىل)) و گرووف ((علامە)) ل بنگەھىت پولىسان ل سەر خورتيا سيكسى ل ژنى.

ئەو زەلامى ب خورتيا سيكسى دگەل ژنان رادىبىت رەھ و رىشالىت سادىزمى كوېر دناف ھناقيا وى دا ھەنە، ديسان ئەو ژنا رى ل بەر زەلامى خوشدكەت داكو ب خورتى لەشى وى ب دەستخوڤە بىنىت رەھ و رىشالىت ماسوشىزمى دناف ھناقيا (نفس) وى دا ھەنە. ھەكەر ئىك پسىار بكەت و بىژىت: مادەم ژنى بقتى زەلامەك كرىارا سيكسى دگەل بكەت دى بوچى وەسا سەردەمىي كەت كو زەلام ب خورتى وى رازىنىتە ئەردى؟ دى بەرسقى دەم و بىژم: ژبەر دو ئەگەرەن، يا ئىكى چونكى گەلەك ژن ھەنە دەھتە ئازرانندن و دگەھنە گوپىتكا

پايسكلقانىت نامىدى بۇ

تېما پايسكلقانىت يانەيا نامىدى
ل سەر بازا لاوان بۇ كورن، ناسناقى
قەهرمانىا ئىراقى ل سەر بازا
تېمان بۇ دىقەرا باكوورى ئىراقى
و كوردستانى ب دستخۇقە ئىنا، د
هەقركىت وندا ئەوا ل دستىكا
ئادارا بوورى ل باژىرى كەركىكى
ب دوماهى هاتىن.
تېما يانەيا نامىدى بۇ قەهرمان
ل سەر بازا لاوان ئەوا بەرىكانەيا وان
ب دویراتىيا ۴۰كم هاتىهكرن بۇ ۵۵

ژگوپىتكى بەر

بەزۆكى سىرالیونى جىمى تۆرۆنكا ئەوى دەهاتە
هژمارتن ئىك ژ ناف و دىنگىرتىن بەزۆكىن جىهانى بۇ
بەرىكانەيا ۱۰۰×۴م و شىابوو چەندىن ناسناقىن جىهانى
بىدستخۇقەبىنت لى دوماهى كەقتىيە جادىمىن لەندىن
ل برىتانىا پىشتى كەقتىيە د ئارىشەبىن جودا دا.
بەزۆكى سىرالیونى جىمى تۆرۆنكا، ئەوى دەهاتە
هژمارتن ئىك ژ ب ناف و دىنگىرتىن بەزۆكىن دونىايى
بۇ بەرىكانەيا ۱۰۰×۴م و شىا بوو چەندىن ناسناقىت
دونىايى ب دستخۇقەبىنت، لى دوماهى كەقتىيە
جادىمىت لەندىن ل برىتانىا پىشتى كەقتىيە د ئارىشەبىت
جودا دا.
رۆژنامەيا گاردىان دىاركر كو جىمى ئەوى دستى
هارىكارى بۇ دىزگەهت خىرخوازى دكر، ئەقە
زىدمتر ژ هەيشەكىيە بوويە خازخازۆكەك ل جادىمىت
لەندىن، پىشتى ژ ولاتى خۇ هاتىيە برىتانىا بۇ چارىيا ئىشا

دەۋكىيەك بۇ جارا پىنجى دەيتە داخوازكرن بۇ ھەلبىزارتىيى ھۆلەندايى

كورى پارىزگەھا دەۋكى و رەقەندا كورد و يانەيا ھىرئىنقىن
يا ھۆلەندى رىوان ئەمىن، بۇ جارا پىنجى دەيتە داخوازكرن بۇ ناف
ھەلبىزارتىيى ھۆلەندا يى تەپاپى ل سەر بازا لاوان، ژبو خۇ بەرھەقكرن بۇ
قارقارتىت ھەلبىزارتىت تۆرۆپا، ئەويت دى ل قى مەھى ھىتەكرن.

ل دۆر قى مژارى د داخۇيانىيەكى دا بابى يارىكر رىوان ئەمىن زىمى
بۇ كۆقارا سىلاف دىاركر كول نافەراستا ئادارى نقىسارەكا فەرمى
ژلايى ئىكەتيا ھۆلەندايى بۇ يانەيا وى ھىرئىنقىن هاتىيە، تىدا داخواز ژى
دناف پىكەتيا ھەلبىزارتىيى ھۆلەندا
خۇ بەرھەقكرن بۇ قارقارتىت
تۆرۆپا ئەويت دى يارىت خۇ ل
ھەيشى ھەتا ئىكى نىسانا بەيت
تىدا دى سى ھىتە كرن.

ھەروسا ئەمىن زىمى
كو ئەقە نەجارا ئىكەيە دەيتە
بۇ ناف ھەلبىزارتىيى ھۆلەندا،
نوكة بۇژىت ۱۵ سالى، ۱۶ سالى،
و نوكة ژى ل سەر بازا لاوان
پىت ۱۹ سالى هاتىيە
داخوازكرن،
پىنەقتىت
ئەقەژى نە ب
قالاتىيەكى
ھاتىيە، بەلكۇ
ژ قەرىزا بازا
وى يا بلند و
شىانیت وى
يە.

كربە رىوان بەيتە
يى لاوان، ژ بۇ
قارمانىا
۲۲ قى
كەن كو

دىاركر
داخوازكرن
بەلكۇ بەرى
۱۷ و ۱۸

قەتلازیا دارایی و یاریکەریت خۆمالی

مەمەد علی

پێنەفیت ئەگەر ئەم بەحسێ سپۆرێ و سپۆرفانان بکەین، دێ دیاریت کو مە گەلەک یاریزانیت خۆدان شیان و شارمزا هەنە و هەروەسا گەلەک یانە خۆدان تیمیت ب هیژن و خۆدان ناسناف و دەستکەفتن، بەلێ ب مخابنێقە دەما ئەم هزر د پینگاقەکی دا دکەین دێ بینین رێگرەک یا بوو هەیی، قەتلازیا دارایی یا نوکە ل کوردستانی هەیی، ژ وان رێگریایە، نە ب تتی کینجا خۆ کرێه سەر ئالیی سپۆرێ، بەلکو ل سەر هەمی ئالییت جفاکی ل بازا دونیایی، ئەم وەکو لای سپۆرێ دێ ب تتی بەحسێ فی ئالی کەین، ژبەرکو کاری مە ب فی چەندی قە گریدایە، ئەم چو جارن یاریکەریت خۆ کیتر نابینن ژ یاریکەریت بیانی ژ هەردو توخمان، ژبەرکو ئەو ژێ خۆدان شیانن و ئارمانج بیئ هەین، بو فی چەندی ژێ میناک دمشەنە، ژوانا پاییسکلماڤانیت یانەیا ئامیدی، فۆتسال کچیت زێرمقانیی، تیما تەپایی یا یانەیا دەووک، تیما بادمینتۆنا یانەیا ئاکرێ، کو ب راستی ئەف هەمی تیمە ژ خۆینا باژیرێ مەنە و کور و کچیت پارێزگەهینە، شیاینە و هەتا نوکە ژێ فەرێژ و دەستکەفتنێ مەزن بدەستخۆفەیین، بەلێ پینەفیت هاندان و پشتنەفانی بو هەر سەرکەفتنەکی نە ب تتی ئالیی مەعنەوی پێ دقیت، بەلکو ئالیی مادی ژێ، کو ئەف ئالیە دێ بیته پشکەک ژ ژیارا وی یا رۆژانە، لەوا ل دویف گوهۆرینیت ئەم نوکە دبیین، پتیا یانەیین مە کەفتینە د قەتلازیا دارایی دا و بوویە ئەگەر گەلەک یاریکەران ژ دەست بدن و تیمیت خۆ د چ قارمانیاندا پشکار نەکەن، ئەفە ژێ بوویە ئارێشەیهکا هەرە مەزن ل سەر یانە و دەزگەهیت سپۆرێ، ب دیتنا من دبیت قەتلازیا دارایی ژ لایەکی قە مفایهک گەهانددبیتە هەندەک تیمان، نەخاسمە ئەو تیمیت پشتا خۆ ب یاریکەریت دەرفە گەرمکری و کورێ باژیرێ خۆ پشنگۆه هاقییتی، ب فی چەندی یانە نەچاربووی پشتی یاریکەرێ بیانی ژ دەستدایی بزقپیتە کورێ باژیرێ خۆ، یی کو هەردەم بو یانەیا خۆ دلسۆز بوویە، ئەف ژێ دیار دکەت کو مە شیانیئ هەین و مە یاریکەریت هەین و قەتلازیا دارایی بو ئەگەر کو خۆدان شیانن و دلسۆزن بو تیما خۆ، لەوا بدیتنا مە یاریکەرێ خۆمالی هەردەم باشتەین کەسن کو پشتا خۆ پێ مکوم بکەن، بەلێ یا گرنگ ئەوه چاقدان ژلای پشنگەهیت سپۆرێ و یانەیانقە بو هەبیت.

نە قەهرەمانیت ئیراقی

خولەکان و ۳۶ چرکان قەکیشایی و ریزا ئیکێ ب دەستخۆفەینا. ژلای خۆفە تیما یانەیا دەووک ل سەر بازا پینگەهشتیان ریزا دوی ب دەستخۆفە ئینا، پشتی د بەریکانەیا ل سەر بازا تیمان دا دژی دەمرمیرێ ب ۲۴ خولەکان و ۱۶ چرکان بو دریزاهایا ۲۰ کم دەریازیکەن، ئەوا تیما یانەیا هەولیرێ ل سەرێ لیستی دەهاتی ب ۲۱ خولەکان و ۲۰ چرکان.

ب خازوکیی

خۆ، رۆژنامەیی دیارکر کو پشتی لزنەیا ئۆلۆمپییا بریتانی ئاگەهداربووی ئیکسەر دگەل ئاخفتینە و دیاربوویە کو نەساخیهکا فایرۆسی هەیه کو خیزانا وی قەگرتیه و ئەو پارێ خۆ یی هەیی هەمی ب دەرمانان مەزاختبوو، هەروەسا دیارکر کو داھاتیی بەری نوکە یی یاریکەری دگەهشتە ۱۸ ملیۆن یۆرۆیان.

كانيكيت ئاقى

دەمەزان ئىسماعىل گەرەگەھى

ئاقا قى كانىكى
نافرۆشىن لىسىكى
ئەو بۇ زاقا و بويكى

كانىكا لىناف زەقىي
وەرە دەر ژىن كەقىي
ئاقا تە بۇ نەقىي

كانىكا لىن دارى
ئاقى بىنە خارى
تو بدە نازدارى

كانىكا لىن بەرى
ئاقى بىنە دەرى
دارى قەخۇن زەرى

كانىكا لىن رەزى
بئاقا خۇيا تەزى
دەقى مە نە گەزى

كانىكا لىسەر خەتى
خۇدان بەرە كەتى
ئاقا تە بۇ مەتى

كانىكا لوى قامى
خۇدانا وى تامى
ئاقى ب دە مامى

كانىكا لىنك بىرى
لىن سەھا ھزىرى
يا تە بۇ داپىرى

كانىكا سەر زویرى
شرىنى، نە سویرى
ئاقى بدە باپىرى

كوقان و سيسو و جهژنا نهورۆزى

بابى بهقانى

هيدي هيدي پينگاقيت خو دهاقيتن و كوير هزريت خو دكرن، كانى دى بو وى رۆزى يا وى خهون پيشه ددیتن چ كريت و چ رهنكى جلكا و پيلاقى ژى گريت، ب قان هزرا هند هايژ خو بوو يى ل بهر دمرگهه خاندنگهه و چيره ويرا بچويكا گوهيى وى پركرن و ژ وى هزرا خوش دوير ئيخست.

سيسو هاته بهراهيا وى و ب خهمله گوتى دى وهره برا بخودى چاقى من ل ريكا ته بوو كانى دى كهنگى هيى.

ههر دو ل سهر دوشكهكى ههوشى روينشتن و دناف قيژه قيژ و زيرميزرا بچويكا ههر ئيكي دقيا يى ديتر دست ب ئاخشتى بكهت، سيسويى دهه سالى گوت: تو دزاني من ل بهر بوو تهز سوبههه بچمه سيكى و جلكا و پيلاقهكى بو خو بكرم، بهلى تهز يى بى زهوق بويم و دلى من ژى ناگريت كارى خو بو جهژنى بكهه، چمكى بابى من تهقرو يى چوووه بهروكيى شهري و تهز گهلهكى بى گيول بوويم.

دهمى كوقانى گوه ل وان ئاخشتا بوى بو وى ژى گهلهك نهخوش بوو و گوته ههقاليى خو سيسوى برا خو خهمگين نهكه و دكهرييت دوژمنى مهدا تهز و تو دى چينه سيكى و ههر ئيكي ژمه دى دستهكى جلكيت پيشمهركهه كرين و كهينه بهرخو و ل رۆزا جهژن دى چينه بهروكيى شهري و سهردانا پيشمهركهه كرين و دى دياربيت جهژنى ژى بو كرين و دگهل خودا بهين، تو چ دبيژى...؟ كهيفا سيسوى گهلهك ب قى هزرى هات و بهرى جهژنى ههر دو پيكمه چونه سيكى و ههر ئيكي دستهكى جلكيت پيشمهركهه كرى و ديسان هندهك شرينى ژى كرين و بو رۆزا جهژنا نهورۆزى، تهو دگهل كومهكا ههقاليى خو بيت ديتر جلكيت خو كرنه بهرخو و چوووه بهروكيى شهري ل تخويييت كوردستانى و ديارى ل سهر پيشمهركههان بهلاقه كرن و گوته پيشمهركههان هوين ههر ساخ و سهركهفتى بن، تهه ب ههوه دسهه بلندين و هوين يى وهلاتى مه و مرؤقينيى ههميى دپاريژن، كهيفا پيشمهركهه ژى هندى دونيايهكى هات و گوتى تهقرو تهمين و سوبههه دورا ههوهيه وهلاتى خو ژ داگيركههرا ب پاريزن.

ههر دو ب كهيف زقرينه ناف ههقاليى خو و چيروكا چوونا خو بو ههقاليى خو قهگيران.

چاوا سہرہ دہری دگھل پیر و کالان بکھین؟

بؤ مالہکی کارڈکر، یان داچنہ بانگا کھنگرؤک و مازیان، یان ل دمی بؤھاری دچونہ گیایی خوارنی، ئەف کارہ ہمی ب گوتنا ستران و شہیان ب دوماهی دھاتن و پاش قان ہمی کاریت وان دکرن پاییزان ب دوماهی دھاتن دبو دورا خوشیی و رادبؤن ب گیرانا شہیان بؤ وان کور و کچیت دمزگری دا، ہر شاہیہکا وی سہرہمی حەفت شەف و حەفت رؤژ بوون، وان ہمی ئەو وەستیان و نەخوشی ژبیردکر، ئەویت وی سالی کیشایی، ژلایی ہناقوی وی سہرہمی باشتربؤن ژ بیٹ نوکە، ہزرا وان ب تئی بؤ کاری بؤ و کادی چاوا شین ژانا خویا رؤژانہ بریقہبەن، خوارنی وان د ساخلم بوون، ہمی خومالی و دەست چیکری بوون، ژبەر قی چەندی ژیی وان دریزتردبو، پاشی رؤژ ب رؤژی ژیان ب ساناہیتر لی ہات و ہیڈی ہیڈی مال بچوکت لیہاتن و بؤنہ دایک و باب خوشک وبرا، نوکە کیم مال ہنہ پیکقہ دژین، وەکی مالباتیت بەری، ل قی سہرہمی ژانا ب ساناہیتر لیہاتی و رؤژ بؤ رؤژی مال یا بەر ب ہلومشیانی قەدچیت و چ قانون و ریڈار تیدا نامین و ہەر ٹیک یی بؤلایہکی دچیت، ہەر ٹیک یی ہزری دوی چەندی دا دکەت کادی چاوا ژانہکا ب تئی بؤ خؤ پەیدا کەت، یا بویہ ہەر کەس و بەریک و راتبی خؤ، ئەو تاما ژانی یا بەر ب نەمانی قە دچیت و مال یا بی تام دبیت، ہەر کەسەک بویہ کوری بابی خؤ، ئەری ئەف چەندە دہەرژومندا جھاکی مە دایہ..؟

د مالی دا نوکە زمرمەندی سہریشک کینہ بی ماف دمین، کینہ بی خؤدان دمین، کینہ ہناقیا وان تیتہ تیکدان، تینہ ئیشاندن، دناقبەرا چوار دیوارا دا

زەلامیت مەزنیٹ مالی سہرباری ریقہبەریا ہمی مالی دکر، ہمیان گوہداریا وی دکر و ریزہکا مەزن لی دگرت، وی ب تئی دەستور دہردنیخستن و کەسیٹ مالی ب جھدنیان، وەسا ب خؤشی ب ریقہدبر ژانی تامەکا دی ہەبوو و ہەر ژوی مالی ژی ژنەک یا مەزن کو شیا ب ب وی کاری رابیت دبوو سہرکیشا ژان و کاریت ژان ہمی ب ویقہ دگریایی بوون، پشەقانی و ہاریکاریا وی زەلامی ریبەری مالی ژی دکر، دا کاریت وی مالی ب باشی بریقہ بچن، ل وی سہرہمی وەکی دھاتہ قەگیژان وان مالا ریزہکا مەزن ل ٹیک دو دگرت، مەزنان چ دەستور دابا، ئەندامیت بچوکت گوہداری لی دکر، چیدیٹ د ہندەک مالا دا مافیٹ ہندەک ئەندامیت مالی دھاتہ خوارن و بن پیکر، لی سہرباری وی چەندی وان ب گوتنا مەزنیٹ مالی دکر و ریز لی دگرت، ل وی دمی مروقیٹ پیر و کال ہمی ماف ہەبوون، ئەو بوون مەزن و ریبەر حەتا ہندەک مالا پیر و کالیٹ وان دکیم بوون و زوی دمرن، ئەگەر ٹیک مابا ہەتا یا کەفتی و کوربا ژی، ہەر ئەو دکرہ ریبەرا خؤ و گوہداری وی بوون و دگوتن بەرکەت یا دناف دەستی وان دا ہەیی، ئەم بیی پرسی وی چناکەین دا بەرکەت ژمالا مەنەچیت، وی سہرہمی ژانا پیروکالا خوشتر بؤ، چونکی وان ہندەک تیتال ہەبوون ب سہر ریقہدچوون، گەلەک دخؤش بوون، وەکی خرقہبؤنا مالان ب شەف گوتنا چیروک و ستران و مەتەلوک و کرنا یاریٹ دلشەکەر، وەکی گوستیرانی، خولکدان...ہتد.

سہرباری وان تیتالیت سہرہمی کەفن، کو ہمی د ہاریکاریوون دگھل ٹیک و دو، رادبؤن ب کاری زباران و ہمی

وہفیدا چہلکی

ہەر ل دەسپیکا ہەبوونا مروقیٹی، مروف پیک ہاتینہ ژدایک و باب وزاروکان، رؤژ ب رؤژ مروف بەرەف زیدەبوونی چووینہ، تاکو گەشتیہ پیکیئانا جھاکان، مروف ل دەسپیکا ژانا خؤ کوم کومہ ژیانہ داکو بشین پیکقہ ژانا خؤ ب بۆرین، چونکی ل وی سہرہمی، ژان گەلەکا گران بؤ و نەدشیان وەک مال بژین، ریژا وان گەلەکا کیم بؤ و خوارن وقەخوارن بزەحمەت بدەست خؤقہ دئینا، نەدشیان خؤ ل کیفیٹ دروندە ب پاریزن، ئەفی چەندی ژی گەلەک قەکیشا حەتا کو شیان بؤ خؤ مالی پیک بین، شیان ل ژانا شکەفتان بەر ب خانیا بچن، ل سہرہمی کەفن مال ژدایر و باپیر و دایک و باب و خویشک و برا و ژنبرا و مام و ژنام و مەتا، پیک دھاتن لی دقان مالاندا قانون و ریڈاریٹ خؤ ہەبوون، داکو بشین ب بەختەومری بژین، ہمیان پیکقہ کارڈکر و ٹیک ژ

بۇ پىروكالىت خۇ چىدكەين، چونكى ئەم وەكى پىدقى چاقدىرىي لى ناكەين و رىزى لى ناگرين، ئەفە زى نە ل ھەمى مالا، لى دشىم بىژم ل ھندەك مالا ديار دىت، پىروكالىت قى سەردەمى يى دەرونەكى ئالوز دا دژين، چونكى وان چىنە خۇ پىفە مژويل كەن و نەجھەك ھەيە دەمى خۇ لى ب بۆرىن، نە چ جقات ماينە قەستكەنى، يىت بۆينە زەليل و خولى سەرىت مالى، يا باشە رىكخستەكا نەخاسمەيى بەيتە چىكرن ب كارىت قان رەنگە كەسان رابىت و باشە حكومت جھىن نەخاسم، ومكى چاىخانا بۇ ئاقاكەت بۇ پىروكالا و جھىت پىران زىدەكەن و ب چاقدىرىيەكا باش بەيت برىقەبرن، باشە ساخلمى زى رولى خۇ بگىرىت، ب پىكئىنانا تىمىت گەرۆك بۇ چاقدىرىيكرنا وان كەسان يىت كەس نەي و چاقدىرىيا وان بكەن. دىبىژىن ئىدى بەسە چاقلىكرنا جفاكىت بىانى، چونكى جفاكى مە ل سەر وەفادارى و رىزگرىتى، پىك ھاتىە، نە ل سەر بەردايى و بى وەفايى، ل ھىشيا وى چەندى ئەم بزاقىت باش بكەين، نەخاسم رىكخستىت جفاكى مەدەنى پتر خۇ ل مالى بكەنە خۇدان و بزاقى بكەن مالى پرى بەختەومرى و قىان بكەن، ل دەورىت ئىك خرقەكەن، دا بىينە خۇدان جفاكەكى بەختەومر و سەرکەفتى و خۇدان گەنجىت بى مىناك، ھەر ومكى نوکە زى ئەم نمونەينە بۇ وەلاتىت بىانى دەمى دىبن ئەم پىكفە ل سەر سفرەكى خرقە دىبن و ب وى گەرماتىي و ب پىكەنن، حىبەتى وان دگرىت و خۇزىا بۇ مە رادھىلن و دىبىژن ئەم دى قان ھەمى بەختەومرىا يىت ناف مال و جفاكى وە دجقات و كومبۆنىت خۇدا بەحس كەين، كا ھوين چەند دىبەختەومرن، ئەفجا و مرن دا پىكفە رىزى ل ئىك دو بگرين، نەھىلن بى مالبات ب مىنن و ب بىنە كەسىت ھناف نەساخ و بىينە ئارىشە بۇ ئىك و دو ھىشيا وى رۇزا گوپىتكا رىز و وەفادارىي بۇ ھەمى كەسىت مالى دخوازىن.

ئەرى ئەگەر وان مەھيانە نەبان دا ژيانا وان يا ب چ رەنگىت، دا كنجىر زى بارن و وان ماف نىنە دىنارەكى بخۇ راکەن، نەخاسمە ئەووت ئىك ب تى مایى، وان ئىكجار چ ماف نىنە، ھەر ئىكى ژمە زى خۇ ب دونىايەكى نادەت و رۇژانە ئىرشىت ل سەر سەرى وان دىبەردەوامن، ئەم دىبىژىنى وە بۇ مە چنەكرىە، ئەم زى بۇ وە چناكەين ئەرى ئەفەنە قانون و رىدارىت مالباتا قى سەردەمى، ھەر چەندە ھندەك ومسا خۇ نىشا ددىن كو ئەو ھەمى مافا دەنە پىروكالىت خۇ، لى ھەمى گوتىت تەیسوكن و بۇ روى سىپىكرنا خۇیە، ھندەكان زى ئەووت بۆينە دەستىش، ومكى تەپكى لىكرىنە، ھەر چەند رۇژان ئىك دىبەتە دەف خۇ و چاقدىرىي لى دكەن، ما ئەفە نە ھەمى ژمەرن دكەفیتە سەر دلى وان ھەتا پى دمرن، ئەرى ئەفە چ رەنگى ژيانى و رىزگرىتى يە، ئەقان كارىت ئەم ئاقرىي پى دەمىن، ئەم بخۇ

دژين، نەجھەكە بېھنەكى بچنى و ومختى خولى ب بۆرىن، نەچاىخانە نە، نە چ جقاتن شەقان پىكفە كومىبن، نە گوتتا سترانا مایە، يىت ماين ئەو و تىلەفزیون، ئەرى ئەفەيە ژيان.؟ دەمى مرۇف دىبىریتە پىروكالا دى بىزارىيەك و نە تەناھىيەك ل خۆلك و رىبارى وان دىارىت، مەلىلى لى دبارىت، وان چ ماف نىنە، ب تى تىتە ھژمارتن مرۇقىت بى مفا و زىدە دەەر مالەكى دا، ئاخفتا وان ب چ ناچىت، ئەگەر گوتتەك زى گوت ھەمى پىكفە دى بەرسقى وى دمن و بىژنى تو خۇ بى دىنگ بکە، ماتە چمايە ژبلى كەرەكى نانى و شەملكى، ماىي خۇ دچنەكەى، ئەم خوارنى ددەينە تە. تە ب خۇدان دكەين بەسە، ماتە چدى دقیت، ئەف پىروكالا بەردەوام ب قى رەنگى تىتە ئىشاندىن، ھەر چەندە پترىا وان خۇدان مەھيانەنە و پارەيەكى باش ومردگرن، تا ب قى رەنگى سەردەمىي دگەل دكەن،

پشتي ههڅالا خو ئينا په دناڅ مالا خودا دپته ههويا وي

ههڅالا دوسکي

ههڅالا زاروځان پيدڅيه کا ژيانې
 په و بهردموام بوونه، لهوا دگهل قې
 چهندي پتريا کهسان دبېژن کهسيت
 خودانکار و دموام، زارو دبنه ناريشه
 و کارې وان دمینه بريځه و ديسا نهو
 زارويه پيدڅي تاشاندين و چاڅديري
 نه کو نههينه پشت گوهکرن، لي
 گهلهک مالبات ههنه نهڅرو دادوکا
 دبنه دناڅ ماليت خودا ژبو چاڅديريا
 وان زاروييت وي بکهت.

شهيمما ژي ژنهکه خودان چوار
 زارويه، پشتي کو دمواما وي کهفتيه
 د ئيشارياندا دبېژت من ههڅالهک
 ههڅوو يا دمستکورت بو، رهوشا وي يا
 تابووري نهيا باش بوو لهوا من گوتي
 ومک خویشکهک ومه دناڅ مالا مندا
 و ههر تشتي بيت نهز دي لته مهزيخم
 و زاروييت خوژي دگهل خو بينه،
 ژبهړکو ههڅريني وي نهو بهردا بوو و
 يا بي خودان بوو.

شهيمما دبېژت روژ هاتن و چوون
 من نهو ژن ئينا و بو ههڅالهکا نيژيک و
 ناگهه ژ ههمي ژيانا من ههڅوو، ههتا
 جارهکي ههڅريني من ب سوحبهتڅه
 گوت ههما باشتره بخو سهحکهمه
 ئيکي تو يا ب شولي..! پشتي قې
 ناخفتني، من ب گرنژينه گوت
 سهړچاڅا. دممي من وه گوتي من
 نهزاني ل پشت من را نهو ههڅالا من
 ژ روڅا خو پتر باومري دايي نهو دپشت
 من را يا بزاڅا دکهت قيانا زهلامي من
 بو خو راکيشت و ژ پشتڅه يا خهڅهرا
 خو ددانپته من.

شهيممايي زيدهتر گوت، روژهکي

نهز و بابي زارويا ب شهردمهڅ چوين،
 ئينا وي گوته من باشتره تو خوه ژي
 خلاس بکهي، تو چهوا ژي قهبييل
 دکهي فان گوتتا بيژته ته، ئينا من
 گوتي تو يا خهلهتي نابيت فان گوتتا
 بيژي، ههڅريني من گهلهم شهړم کر
 و خو بيدهنگ کر، نهز ژي زيز بووم
 و چوومه مالا دايکا خوه ههتا روژا
 دي، ئينا ژبهړ کارې من بي دموامي
 نهچار بووم بزقړم ژبهړ سهروبهري
 خوه من زاني نهو دممي نهز هاتيم نه
 دممي هندي په کو ههڅريني من ل
 مال ب مينيت، پشتي ب ژور کهفتيم
 من ديمههک ديت بي کو چ جار من
 دژيانا خوه دا هزر لي نهکري، پشتي
 ب ژور کهفتيم من ديت ههڅريني من
 نهوي من ژ دل قيايي بي ل سهړ ميژا
 خارني و دمستيت وان ييت تيك دا و
 پشتي من ومسا ديتي نهگهر مريام بو
 گهلهک خوڅتر بوو، ئينا بيي نهو بزائن
 نهزا هاتيم ئيکسهړ چووم و من گوته
 بابي خوه دقيت خوه ژ وي زهلامي بدممه
 بهردان، هندي ههمي هاتنه من و گوتن
 نابيت، بهلي نهز رازي نهبووم، پشتي بابي
 زاروييت من زاني ئيکسهړ گوت من
 ژي ومسا دقيا، بهلي نهز بهرنادم ب تتي
 دي ژي دوير کهڅم و بلا زاروييت خوه
 ب خودان بکهت.

من گهلهک هزرپت خوه کرن
 کو زاروييت من چ گونهها خوه
 ههيه نهز بکهمه قورباني بو چهزيت
 ههڅريني خو و ههڅالا خو، چونکي ب
 دهان جارن نهوان خوه نيژيکي تيك
 کريه و زاروييت من بزائن نهگهر چيه
 دي توشي نهخوشيا بن.

ئينا من خانيهک ب کري گرت و
 نهو ههڅالا من بو ههڅرينا بابي زاروييت

من و ئيدي من خاتر ژيانې کر و
 ئيدي من باومري ب چهژيکرنې نهما،
 چونکي ل بيرا منه دسهيرانهکا دمرڅه
 ل چولي نهو و ههڅالا من ل جههکي
 بتي روښت بوون و ياري بو زاروييت
 خوه دکر، ل وي دممي نهو بابيهتي خوه
 دئينا بهريک. نوکه ژي بتي ههڅي
 جارهکي بابي زاروييت من دهيت
 و مهزاختييت وان دهتهڅ من و ديسا
 دچيت.

لي روژهکي کچا من زوور نهخوش
 بو من ل نهخوشخاني نشاندي پشتي
 بابي وي هاتي سهرا بدمت من گوتي
 چهز دکهم بچي ل دمڅ ههڅرينا خو
 يا دي نهوي پتري من يا چهشته کري
 و نهخوشي ب بريځهبرن و ناڅا کرنا
 خاني قه بريه و نهوي موچي خوه بي
 سي سالا تهرخانکر، پشتي من نهڅ
 ناخڅه گوتين ئينا گوت نهز هاتمه
 سهردا برن بهس ريکي بده تير ههوه
 بينم ژبهړ من سهبري دگهل زارويين
 خوه هه. لي رازي نهبون چونکي
 نهز گهلهک يا هاتيم ئيشاندين، ئينا
 روژهکي و پشتي بابي زارويين من توشي
 نهساخيهکي بوي ئينا ههڅرينا وي کو
 ههڅالا من بو د ممهمي دا گازي من
 کر و نهز چوم من ديت جهلتهکي
 يا لي دايي و قتري چوار ههڅا ما ل
 سهړ پشتي و کهس نهبو سهردهمريا وي
 بکهت چونکي دممي نهو ب سهري
 من ئيناي کهس و کارين وي هههيا
 پشت دايي.

پشتي جوار ههڅا ژنوي رابو سهړ
 خوه و نها ژي نهزا ژي دوورم و نهشيځ
 دگهل وي بژيمو ديسا نهشيځ وي ل
 بهر چاڅين زارويين خوه رمش بکهم ژبهړ
 زارو دي توشي نهخوشيا بن.

ہہ قالی من ب ئا فتنہ کا کیہ نہز ئیشاندہ

چارہ

شاگردا ہیڑا: تو کچھ کا گہنجی و بچویکی و ل دویف
 ہزیت خوه دچی و ئەفہ دی تہ ئیختہ ئاریشان، تو کہفتیہ
 خہلہتیئ دہما تہ شکلی خو دایہ وی گہنجی، ہہرچہندہ
 ئەو گہنج یی باش بو، چونکی شکلی تہ ب دژی تہ بکار
 نہئینا و بو تہ زفراند، ئەگہر نہ دا تو کہفیہ ئاریشہکی و
 زئی قورتال نہدبووی. ل فی قوناغی بہہرا پتر ہزرا خوه بیخہ
 سہر پاشہروژا خوه و باش بخوینہ و نمریت باش بدہستیخہ
 و بگہہہ کولیژمکا باش، ل وی دەمی دی مہژی تہ پتر
 بہرفرہبیت و دی بریارہکا باشتر دەی، ہہولده زال بہ ل
 سہر ہہستیئ خو، چونکی ل فی قوناغی کور وکچ ہز
 دکہن ہہقالا دروست کەن، بەلی بہہرا پتر ئەف کہسیئ
 ہہفزیئ ل ژبیہکی زوی دکہن، ژبہر ہندی ژی دکہفہ
 دئاریشاندا، چ بہردان بیت، یان، خیانہتا ہہفزیئ، یان
 زہلام ژنا دوی بینیت، لەوا چ جارا وان کارا نہکەفہ، ئیک
 ئا فتنہک کیئ بیژتہ تہ بزافی بکہ ئەف سہرہورا ب
 سہری تہ ہاتی بو خو مفای ژی و مرگرہ، ہہر مروفقہک
 دەما دکہفیتہ خہلہتیا بو خو مفای ژی و مردگریئ، تو
 ژی مفای ژ شاشیئ خو و مرگرہ و فان رنکہ کریارا
 دوبارہ نہکەفہ و ب زفرہ خواندنا خو، بلا ئەف بریارہ
 ل ژبیہکی گونجای بیت و باشترہ بریاریت پیئ ئینانا
 ژیاننا ہہفزیئ پستی ۱۸ سالی بن.

بہرسفدان، فہکولہری جھاکی عہدولجہبار
 عہدوالرحمان

ئاریشہ

کچہکا ۱۷ سالی دبیزیت: شاگردا
 ۱۰ بہرہفہی مہ، ئەفہ چہند ہہیفہکە ئەز و
 گہنجہک ہز ژ ئیکدو دکہین، کو ئەو ۲۳
 سالہ و پولیسہ، لی بہری وی من و کہسہکی
 دیتر ہز ژ ئیک دکر، بہس ئەو کہس نہ یی
 راستگو بو دگہل من و دگہل کچکا دئاخفت،
 ژبہر ہندی من ہیلا، شکلہکی من ل نک بو، من
 زئی خواست کو بو من بزفرینیت، بەلی دەما بو من
 ئینای، ئەو گہنجی نوکہ ہز ژ من دکہت دیت و
 پاشی دگہل من ئاخفت و گوت: من نہزانی کو
 تو پشت منرا فان کارا دکہی، من ژی گوتی من
 پشت تہرا و منہکریہ، بہری تہ بنیاسم من یا و مہکری
 و ئەفہ تشتہک بو بووری، بەلی وی گوت ہہما ئەم دی
 ئیکدو ہیلائن و ئەز نہشیم تہ بو خو بینم، دا بہختی تہ
 رمش نہبیت، پاشی ل من زفریقہ، بو زانین ئەم ہہردم
 شہرا دکہین و ژ ئیک سل دبین، فان روژا دیسا ئاریشہک
 دناقبہرا مہدا چیبو، چہند جارا من گہلہک بزاقکرن دا
 دگہل باخقم، تا بہرسفا من دای، بەلی خول من تورہکر
 و ب تیلہفونی ئا فتنہکا گہلہک کیئ گوتہ من ئەز پی
 ئیشام و ئەفہ ژ ہینگی و مرہ ئەز دگہل نا ئاخقم، ئەفجا
 ہوین چ دبیزن و ئەز چ بکہم بمینم گہل، یان، بہیلم.؟

ہوین دشین ئاریشیت خو ب ریکا فی ئیمایلی رہوانہ بکہن
 Civaki_silav@yahoo.com

بۇ جارا ئىككى ئىنتىڭ

ل مەكسىكى ب ئەمىرتىن ئان د ۱۲۷ سالىي دا دەغەرگەر

رېموان غەلى

ل ئىك ژ خانىيىت كەقن و هاتى نووژمىكرن ل كەلا ھەقلىرى، بۇ جارا ئىككى ل كوردستانى ئىنتىڭخانەيا جلكىت ژنىت كوردا ھاتە قەكرن.

نادر رۇستى، پەيقدارى دەستەكا تەقاييا سەيران وسەيرانچيا بۇ سازىيىت مەديايى گۆت: ئەف مۇزخانەيە ژلايى ئىكەتيا ئافرەتت كوردستانى و ب ھارىكاريا پارىزگەرى ھەقلىرى و كۆمسيونا نويزمىكنا كەلايى ھاتىيە دروستكرن، د قى ئىنتىڭخانەيى دا ھەمى رەنگىت جلكىت كوردان ژ دەقەرىت جودايىت كوردستانى تىدا ھاتىنە كۆمكرن و نيشاندان و دى بيتە خالەكا گىرنگ بۇ راكىشانان سەيرانچيان و پاراستنا رەسانيا كولتورى كوردان و دانەنياسينا وى بۇ سەرانچيان، نەخاسمە سەيرانچىيىت بيانى.

خو ل ويلايەتا خالىسكو ل رۇژئاقا يا مەكسىكى د ژيى ۱۲۷ سالىي دا ومغەرا دوماھيى كىر.

سامويل ئەلفىر، نەقىي وى ژنى يە و تەمەنى وى ھەفتى سالە بوورىە، بۇ ئازانسا رۇيتەرز گۆتبيە: پىرا وى ل قى داويى ئارىشە دىيەن ھەلكىشانى دا ھەبوون و ئەقە بوو ئەگەرى مرنا وى و ئەم ب ومغەرا وى گەلەك خەمگىن بووين.

ل دويىف پىزانىيىت ئازانسان، لىنداى ۵ كور ھەبوون و ھەر پىنج ژى مرىنە و ھەروسا ۱۶۱ نەقى و نەقى چرك ھەنە.

ب ئەمىرتىن ژن ل وەلاتى مەكسىكى د ژيى ۱۲۷ سالىي دا ومغەرا دوماھيى كىر، كو بەرى نوکە ژى ھاتبوو راگەھاندن كو ناقتى قى ژنى د لىستا دانەمىرەت دونيايى دا نىنە. لىندا بىسيرا، ھندەك جاران ژى ب داپىرا بىسيرا دەھاتە گوتن، ب ئەمىرتىن ژن ل وەلاتى مەكسىكى كو ژ دايكبوويا سالا ۱۸۸۷ ى يە، ل دويىف داخۇيانىەكا ھكومەتا وى وەلاتى ل ناقرەاستا ھەيشى چووى، ل مالا

بـ ورج

كىقزالە: فەمىت مالباتا تە گەلەكن و تو ژى فۇ نەكە سەربارى، بزاقتى بگە بلا ئەو ھەردەم دكە يىفۇش بن.

كافر: ئەو كچەكا گەلەك باش و ب ئاقلا، نەھىلە ژ دەستىت تە بچىت و بگىر ژيانا تە دەھىت.

شىر: بلا دلئ تە يى مەزن بيت و كەرب و كىنى نەكە ددلى فۇدا، لىنەگرتن بلا ژ باوهرىيىت تە يىت مگوم بيت.

گا: باشتىن سەركەقتن بۇ تە ئەو تە ھەقزىنا فۇ رازى بگەى و نە ھىلى ئەو ئارىشە مەزنتى لى بەھىت.

كچ: دقپت تو گەلەكى ژ فۇ ھشيار بى و نەھىلى يا چوويى جارەكا دىتر بەھىتە ب سەرى تە.

چىمك: بزاقتى بگە ھەمى گاڤا دگەل مالا فۇ يى كەيفۇش بى و بلا چ كەس مايى فۇ دژيانا ھەوودا نەگەن.

مانه‌یه‌کی بۆ جلاکیت ژنیته کورد ده‌یته فه‌کرن و دانان

گیسک: قان هه‌یاما هه‌زا ته یا مله‌تینی و قیانا وه‌لاتی یا فیریایه، نه‌فه نیشانا دلسۆزیا ته‌یه و یی به‌رده‌وام به ل سه‌ر قی ریکی.

سه‌تل: سه‌رده‌دان و گه‌ریان دنا‌ف که‌س و کاراندا که‌له‌کا فه‌ره، تیگه‌ه‌لییته فۆ بیته بفاکی مکومتر لی بکه.

نه‌هنگ: قان هه‌یاما فۆشتفیا فۆ پشتگۆه نه هافیژه و هه‌ر جار جارا دیاریه‌کی بۆ بیه دا ژته دویرنه‌که‌فیت.

ترازی: نه‌و که‌له‌ک مه‌ژ ته دکه‌ت، هه‌شیاربه پشتگۆه نه هافیژی و به‌رده‌وام سه‌رده‌انا وئ بکه.

دوپیشک: هندئ مه‌ژی هه‌شک نه‌به، ل رکا فۆ وه‌ره فارئ، هه‌که دئ که‌له‌ک زیان ب به‌رژه‌وه‌ندییته ته که‌فن.

کفان: که‌له‌ک فۆ گران نه‌که، نه‌و ژئ درازینه هوین پیک به‌ین و بینه هه‌فژینیته ئیک.

بلندترین ئاقاهى ل بریتانیا د ۸ چرکەیان دا هاته هەرفاندن

بلندترین ئاقاهى ل هەریمه‌کا بریتانی، کو ژ ۲۰ تەخان پیک دەهات، کیتر د ههشت چرکەیان دا هات هەرفاندن.

ل دویش فیتیه‌که روژنامه‌یا "دهیلی مهیل" یا ئنگلیزی، بلندترین ئاقاهى، ل هەریما هال یا بریتانی، د دەمی کیتر ژ ههشت چرکەیان هاته هەرفاندن. ئاقاهیی ب ناڤی "هایکورت" کو یی پیهاتی بوو ژ ۲۰ تەخان و بلندی وی ۱۹۰ پی بوون، ب ریکا په‌فاندنی و د دەمی کیتر ۸ چرکەیان دا هاته هەرفاندن، ب تتی کافلی وی ل سهریک ما، ئەفی کریاری ریشیک و خەلکی ئەو کریار دیتی حەبیه‌تی کرن و بو زانین ئەف ئاقاهیه، ل سالا ۱۹۶۹ی، ب مەبه‌ستا کیترنا

زانین کو دەسته‌لاتاریت وی هەریمی ل بهره سەنتەرەکی بازارگانی یی مەزن، ل جهی وی ئاقاکەن.

قەتلازیا کریداریی هاتبوو ئاقاکرن و هەرفاندنا وی ژى، ب مەبه‌ستا پیشقەیرنا وی هەریمی بوویه و دهیته

فی تشتی گرتگ ژ داعشی بزانه

وان ژى ل دەقەریت بن دەسه‌لاتا داعشی ل ئیراق و سووریی نه و ۷۰٪ ژ وان پیگه‌هان ب ئەزمانی عەرمبی نه و ۲۰٪ ب ئەزمانی ئنگلیزی نه و ئەویت دمیین ب ئەزمانی جودانه و هەر پیگه‌هەکی داعشی نیژیکی هزار کەسان د گەل دا هەفالن و داعش شیایه مفایه‌کی مەزن ژ وی پیگه‌هی جفاکی وەرگریت و بزاقییت خو تیدا بەلابکەت. مخابن ئەم ژى گەلەك جارن دبیینه هاریکار کو ئەف پیگه‌ه و بزاقییت وان پتر رواجی بکەن و پتریا خەلکی ژى وان بیینن و ئەفە بو وان دبیته باشترین ریکلامکرن.

بەلابکەن. ژفانگه‌ها (برۆکینگ) خویاکریه هەتا دوماهیا سالا چووی، داعشی ۴۶ هزار پیگه‌هی توتەری هەبوون و پتریا

ژفانگه‌هەکا ئەمریکی رادگه‌هینیت، ریکخستییا تیرۆریا داعشی، نیژیکی ۴۶ هزار پیگه‌هی توتەری و توریت دیتریت جفاکی هەنه و چەله‌کییت خو تیدا

مەشدا شىعى و ترسا وى ل سەر كوردستانى

قالد دېرەشى

ھەر پىشتى كو ئەف نەقى دېيىزنى ئىراق ھاتىيە سەر فى پارچا ئاخى، ھەتاكو ئەفرۇ و بى قەبىرىن و راوستيان، ئەف ولاتى ب كوتەك چىكىرى قولكانا سەرئىش و ئارىشا بوويە، بۇ خۇ بخۇ و بۇ خەلكى دېتر زى. ئانكو ئەو مرۇقىت دقى ولاتىدا زىيىن، رۇزەكى ژ رۇزان تەناھى و بى دەنگى دزىانا خۇدا نەدىتيە. چمكى ئەف كۆمىت مرۇقىت د فى قانا ئەردىدا ھاتىن كۆمكرن و قەجەماندن، بى دلى و ژ نەچارىا وان بوويە و پرس ب كەسى نەھاتىيە كرن و دەولەتت كولىيالىزمى ل دويىف بەرژموندى و سىياسەتا خۇ يا كولىيالى نەخشى ولاتىت فى دمقەرا رۇزەھلات كىشان، كۆمەكا مەزن يا ئارىشان بۇ پاشەرۇزى دروستكرن و ھىلان ھەلاويستى، دا كو سىك و بازارىت وان ھەر ب مینن گەرم و قەكرى، لەوا ھەتاكو ئەفرۇ زى ئەف ئىراقا ئەم تىدا دزىن، ياكو ئەم ب دارى كوتەكى لىك كۆمكرىن، ژ وى رۇزى ومرە ھەتا ئەفرۇ، فى ولاتى تەناھى بخۇفە نەدىتيە و ھەردم ل سەر دمقى قولكان و فىرانا بوويە و چ پىكەتەكا وى باومرى ب يا دېتر نەبوويە و دھەر لىنەكا قان پىكەتاند، قەرىژ خوينرىتن و كۆمكوژى و مالویرانى بوويە.

يا نوکە زى دىت درىزىدان و بەردموامىا فى چىرۇكا بى دوماھىيە، ياكو بوويە كاپىسەكى گران ل سەر سىنگى ھەمیان، زىلى گەلى كوردستانى، جفاكا ئىراقى ل سەر ھندى ھاتىيە تاشاندن و فىركرن، كو بى دېتر ب ئىشىنىت و كوتەكى و زۇرىى لى بکەت و نەھىلىت سەرى خۇ ھەلدەت.

رەموشا نوکە ئەف ولاتە تىدا دمرىاز دىت، يا چاقەرىكى بوو، كو دى گەھىتە فى چەندى و چىبوونا وى زى ھەر ژ ئەگەرى وان سىياسەت و شىاشيان بوويە بىت كو ب درىزىا قان سەد سالىت دمرىاز بووى بوويە رىك و شوپا ھەمى دەستەلاتارىت فى ولاتى، چىبوون و ھاتنا داعشان و قەگرتنا وان ھەكى كولى ب سەر ئاخا ئىراقى دا، ژ قەرىژا وى سىياسەتى بوو يا كو شىعان دقان چەند سالىت چوويىدا پەرمو كرى و قىيى تولا خۇ ژ بىت دېتر قەكەن و يا ژ دەستىت وان چوويى بەدەلقەكەن، ئەف ھىزىت نوکە شىعان چىكرىن ب ناقىت ژىكجودا (اهل الحق و حزب الله و ھەشدا شەعبى) و گەلەكىت دېتر، ب پلان و ستراتىزىيەكا دمرقە و نافخۇ ھاتىنە چىكرن، ژبۇ ھنگاقتا ئارمانجىت ماى بىت شىعزمى ل دمقەرى، ئانكو دىناتادا ئەف ھىزىت ھەنى، نە ھەك ھىزەكا تەكتىكى ھاتىنە چىكرن و نەخاسمە زى ھەشدا شەعبى، بەلكو ب پلانەكا سترانىزى يا كویرا شىعى يا بەرى ۋەختى بەرنامە وپلان بۇ ھاتىنە دارىتن، كىشكرن و پاوانخازىا ئىرانى يە و ئەف رەموشا ئالۇزا ولاتىت عەرمبى تىدا دچن و ئەو ھەفكىشىت ئالۇزىت دونىا يا رۇزتاقا ل فى دمقەرى، ئىكا ۋەكر كو ئىران فى رەموشا نوکە ئىراق تىدا بۇ خۇ ب دەلىقە بزانىت و ب وى رىكى ئارمانجىت خۇ ب ھنگىشىت و ئەو ولاتىت ئالوزى و قەتلازى تىدا پەيدا بووين، ئىرانى مىناكىت ھىزا خۇ يا دزوار (بەسىج) و ل دويىف پىشاژويا ھنارتنا سىياسەتا شۇرمىش بۇ دمرقە، ل يەمەن و سۇرىا و ئىراقى دروستكرن و دەستى خۇ كرىيە دناف ئالۇزىت مسر و لىبىادا زى، ئانكو ئەف رەموشا نوى و پىشتى يا دگۆتتى بەھارا عەرمبى، پەيدا بوويى، ھولكا ئىرانى يە كو بشىت ھەبوونا خۇ ل قان ھەمى ولاتان ب ھىز چىكەت و خۇ بکەتە ھەژمارەكا ب مەرج دەھفكىش و ئالۇزىت فى دمقەرا فىرىيى دا.

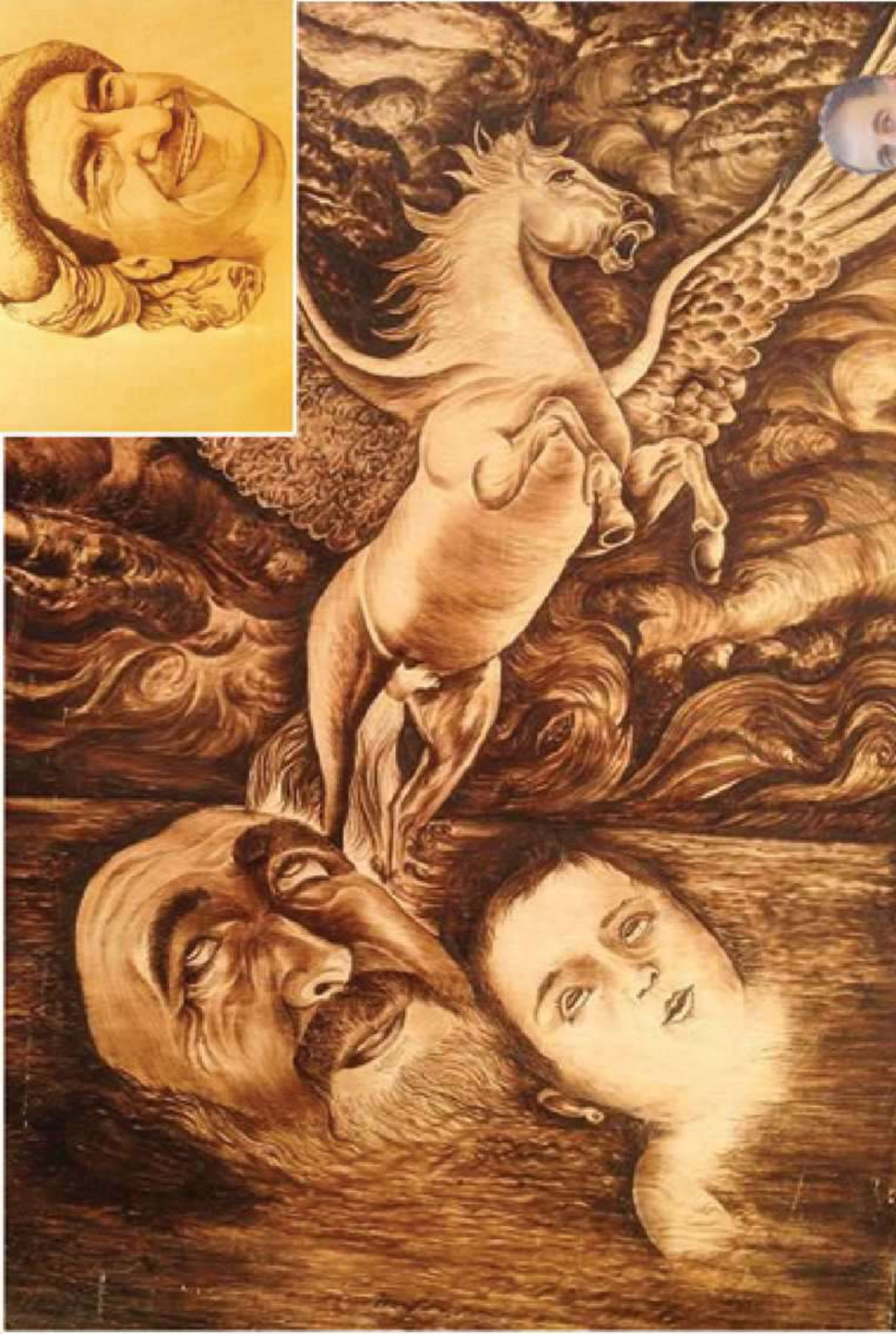
نوکە ئىرانى، سۇرىا، ئىراقا شىعى، پارچەكا لوبنانى، ھندەك ژ يەمەنى و كىمەك زى ژ مىرگەھىت كەنداقى عەرمبى، كونترول كرىنە و ب كەيفا خۇ مەلەقانىا دئاقا شىلىا واندا دكەت و دىسان شىايە ھەتا مەودايەكى باش كۆمەكا ھىزىت كوردستانى زى بكىشىتە دبن پەر و بالىت خۇفە و ھەر تىشتى ئەو دكەن دقىت ب يا وان بەھىتە كرن، كىشكرنا ھەشدا شىعى بۇ سەر ھندەك دمقەران، جەلەولا و سەعدىيە و داقووق، ب بەھانىيا ھەبوونا داعش و رىكەقتن دگەل ھندەك لایىت سىياسى ل كوردستانى، كو نوکە وان ھەقالبەندىت خۇ ب چ تىشتەكى نا ھەژمىرن و چ حسابا زى بۇ ناکەن و گەفیت وان بىت بەردموام بۇ سەر كوردستانى و ھاتنا كۆمەكا بەرپرسىت فى ھىزى بۇ كەركىكى و چوونا پىشیا وان ژلايى پارىزگەرى وى و ل كوچك و دیوانىت وى و ب بى منەتى گەفان ل ھەبوونا پىشمەرگەھى دكەن ل سەر ھەبوونا وان دكەركىكى دا، ئەفە نىشانا گەفەكا نىزىكن بۇ پاشەرۇزا كوردستانى و چاقەرى دەھىتە كرن، ھەر دەمى داعش نەمان، ل رۇزا دىقدا دى ب ھەمى ھىزا خۇفە كىشكەنە كوردستانى و بلا ئەم ھەر نوکە خۇ بۇ وى شەرى زى بەرھەف بکەين و شەفاعتكرن بۇ ھەشدا شىعى ژلايى ھەر ھىزەكا سىياسى يا كوردستانى، خۇ كوشتەكا سىياسىيە و ئەفە دى بىتە پنىيەكا رمش ب ناف چاقىت وانفە بۇ ھەتا ھەتايى و ئەگەر ئەفرۇ زى بۇ خەلكى كوردستانى گەلەكا روھن نەبىت و وان سزا بدمن، پاشەرۇز ل وان نا بوورىت و دى ھەر كەفەنە بەر نەفرەتت خەلكى خۇ.

SILAV

103

Suat- Adar

Kovareka Keywanye Li Amedye Derdikewi

حسین عملی: نهر پالہتینی دکھم و تابلوویان پی دروستدکھم